

STATISTICAL ABSTRACT
NAGPUR 2007-08

MAHARASHTRA ECONOMICS
AND STATISTICS

C.I.F.E.

सत्यमेव जयते

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नागपूर जिल्हा

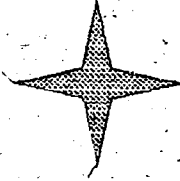
२००७-२००८

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक
समालोचन २००७-२००८

जिल्हा : नागपूर

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
नागपूर

जिल्हा - नगपूर

क्र. क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
भाग-1 समालोचन		
	जिल्हाचा समग्र आढावा - टिपणी	1
	दृष्टिकोपात जिल्हा आढावा	23
	रस्ते आणि तालुका सीमा दर्शविणारा जिल्हाचा नकाशा	30
	निवडक आलेख	31
भाग-2 सांख्यिकीय तथ्ये		
1. निवडक निर्देशक		
1.1	निवडक निर्देशक (1960-2007)	1
2. लोकसंख्याविषयक आकडेवारी		
2.1	लोकसंख्याविषयक निवडक आकडेवारी	6
2.2	लोकसंख्या आणि वृद्धिदर	10
2.3	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या	11
2.4	मुख्य व सौमार्थिक काम करणा-यांचे उद्योगगटनिहाय वर्गीकरण	13
2.5	धर्म व वयोगटनुसार लोकसंख्या	14
2.6	दारिद्र्य रेषेवरील ग्रामीण कुटुंबे	15
3. जिल्हा उत्पन्न अंदाज		
3.1	सोबरा जिल्हा उत्पन्न व परडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किमतीनुसार	16
3.2	सोबरा जिल्हा उत्पन्न व परडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किमतीनुसार	17
4. किमतीविषयक आकडेवारी		
4.1	निवडक कृषिमालाच्या सरासरी घाऊक किमती	18
4.2	जिल्हा मुख्यालयातील महत्त्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती	20
4.3	ग्राहक किमतीचे निर्देशांक	26
4.4	किमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक	27
5. जमीन महसूल, स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न/ खर्च, बँकिंग, विमा आणि अल्पबचतविषयक आकडेवारी		
5.1	गोळा कोलेला जमीन महसूल	28
5.2	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	29
5.3	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे	30
5.4	अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती	31
5.5	आयुर्विमाविषयक आकडेवारी	32

सप्तता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
6. कृषि व पदुम विषयक आकडेवारी		
6.1	जमिनीचा चापर	33
6.2	निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	35
6.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी अदाजित उत्पादन	44
6.4	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	45
6.5	विविध साधनाखालील ओलिताचे क्षेत्र	46
6.6	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र	47
6.7	सिंचन विहिरी	53
6.8	कू पर्नालिका, हातपंप व विद्युत् पंप	54
6.9	लघुपाटबंधा-यांची कामे	55
6.10	मोठे व मध्यम पाटबंधार प्रकल्प	57
6.11	वाहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण	61
6.12	कृषि अवजारे	62
6.13	पशुधन	63
6.14	पशुवैद्यकीय संस्था	70
6.15	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि त्यांत कुत्रल केलेल्या पशूंची संख्या	72
6.16	वनक्षेत्र	73
6.17	गुख्य व गौण वन उत्पादने	74
6.18	भूजल मत्प्यव्यवसाय	75
6.19	दुग्ध विकास सहकारी संस्था	76
7. सहकार क्षेत्र		
7.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	77
7.2	सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती	78
7.3	सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या	79
7.4	राज्य/जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	80
7.5	सहकारी संस्थांचे कार्य	81
7.6	बिगरकृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य	83
7.7	जिल्हा आणि प्राथमिक मगन संस्थांचे कार्य	84
7.8	नियमित बाजारपेठांतील कृषि मालाची वार्षिक आवक	87
7.9	परवानाधारक साजकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	90

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
8. वीज आणि परिवहन व दळणवळण		
8.1	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या	91
8.2	विजेचा वापर	92
8.3	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	93
8.4	मोटर वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या	94
8.5	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक	95
8.6	पोस्ट, खाजगी व सार्वजनिक दूरध्वनीची संख्या	96
9. रोजगार व उद्योगविषयक आकडेवारी		
9.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	97
9.2	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी	101
9.3	शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या	102
9.4	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	103
9.5	कृषि व विंगार -कृषि उद्योग	104
9.6	प्रमुख उद्योग यानुसार उद्योगांची आणि नियमित करा करणा-या कामगारांची संख्या	105
9.7	महत्त्वाच्या उद्योग यानुसार कृषि व विंगारकृषि आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	106
10. शिक्षण		
10.1	शैक्षणिक संस्थांची संख्या	107
10.2	शैक्षणिक संस्थातील शिक्षकांची संख्या	109
10.3	शैक्षणिक संस्थातील विद्यार्थी संख्या	111
10.4	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जातीची विद्यार्थी संख्या	113
10.5	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जमातीची विद्यार्थी संख्या	115
10.6	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक	117
10.7	इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	118
11. सार्वजनिक आरोग्य		
11.1	सार्वजनिक व शासन सहाय्यित वैद्यकीय सुविधांची माहिती	120
11.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या	122
11.3	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	124
11.4	माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	125
11.5	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	126

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
12. योजना		
12.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	127
12.2	रोजगार हमी योजना	129
12.3	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	130
12.4	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	131
12.5	रासायनिक खतांचे वाटप	133
12.6	सामग्र करखाने	134
12.7	बीसा-कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	135
12.8	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	136
12.9	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	136
12.10	स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)	137
12.11	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	137
13. न्याय व प्रशासन		
13.1	पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या	138
13.2	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकाली काढलेली कामे/प्रकरणे	139
14. संकीर्ण		
14.1	चित्रपट गृहविषयक आकडेवारी	140
14.2	मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	141
14.3	लोकसभा व विधानसभा निवडणूकाबाबतची आकडेवारी	142

भाग - १

समालोचन

२००७ - २००८

जिल्हा : नागापूर

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2007-2008

जिल्हा - नागपूर

1. स्थान व भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

भारत देशाच्या हृदय स्थानी वसलेले एक महत्वाचे सर्वांग सुंदर, गौरव संपन्न आणि अनेक ऐतिहासिक गुण व महत्त्व लाभलेले शहर म्हणजे नागपूर. नाग नावाच्या सारितेच्या किनारी वसलेल्या या संपन्न शहराने पौराणिक, ऐतिहासिक, राजकीय, व्यवसायिक इत्यादी विविध क्षेत्रात नावलौकीक मिळविलेला आहे. जुन्याकाळी 'नारंगपूर' या नावाने ओळखले जाणारे आजचे नागपूर शहर होय. गोंड राजा बख्त बुलंद यांनी अठराव्या शतकात नागपूर बसविले, व प्रथमच राजधानीचा दर्जा दिला. या शहराच्या नावावरूनच जिल्ह्यास नागपूर जिल्हा हे नाव देण्यात आले. भोसले घराण्याने पुढे नागपूरला आपली राजधानी केली व या शहराचा आणि जिल्ह्याचा विकास केला. सन 1743 साली पहिले रघुजीराजे भोसले यांनी या शहराला राज्यकारभारचे प्रमुख केंद्र बनविले व त्यानंतर सुमारे 90 वर्षे सातत्याने या शहराने भोसल्यांची राजधानी म्हणून बहूमान उपभोगला. सन 1817 मध्ये सिताबद्रीच्या युद्धात ब्रिटीशांनी भोसले घराण्यावर विजय मिळविला. सन 1853 मध्ये भोसले घराण्याचा -हास होऊन, ब्रिटीश राजवटीस सुरुवात झाली. मध्य प्रांत व व-हाड यांची राजधानी ब्रिटीशांनी नागपूर येथेच ठेवली. सन 1867 मध्ये ग्रेट इंडियन येनीनसुला रेल्वे (सध्याची मध्य रेल्वे) मुळे हे शहर इतर प्रमुख शहरांशी जोडण्यात आले. त्यामुळे नागपूर शहराच्या आणि जिल्ह्याच्या विकासास गती मिळाली. सन 1947 ला स्वातंत्र्य प्राप्ती नंतर मध्य प्रदेशाची निर्मिती झाली, तेव्हा पासून 1956 पर्यंत नागपूर हे राजधानीचे ठिकाण होते. भाषावार प्रांत रचनेनंतर नागपूर जिल्हा द्विभाषिक मुंबई राज्यात समाविष्ट करण्यात आला. त्यामुळे नागपूरच्या राजधानीचे स्वरूप संपुष्टात आले. दिनांक 1 मे, 1960 रोजी महाराष्ट्र राज्याच्या निर्मिती नंतर नागपूर करारानुसार नागपूरला उपराजधानीचे स्थान देण्यात आले. नागपूर हा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20. 35 ते 21. 44 व पूर्व रेखांश 78. 15 ते 79. 40 चे दरम्यान पसरलेला आहे. जिल्ह्याचे मुख्यालय नागपूर येथे असून ते भारताचे मध्यवर्ती ठिकाण आहे. जिल्ह्याच्या उत्तरेस मध्यप्रदेशातील छिंदवाडा व शिवनी जिल्हा व पूर्वेस भंडारा, दक्षिणेस चंद्रपूर आणि पश्चिमेस वर्धा जिल्हा आहे.

1.2 क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग :-

नागपूर जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 9892 चौ.कि.मी. असून महाराष्ट्राच्या 3.22 टक्के आहे. तालुक्याच्या पुनर्रचनेपुढी पुणे जिल्हा पांच विभागात विभागलेला होता. त्या पांच विभागांचे मुख्यालय अनुक्रमे नागपूर, काटोल, सावनेर, रामटेक व उमरेड येथे होते. उपविभागीय अधिका-यांकडे त्या त्या उपविभागाची प्रशासकीय जबाबदारी होती. 1 मे, 1981 नंतर तालुक्यांची पुनर्रचना करण्यात येऊन एकूण 14 तालुके निर्माण करण्यात आले. नागपूर -शहर हा तालुका सोडल्यास सर्व तालुक्याचे मुख्यालय पंचायत समितीचे जे मुख्यालय होते तेच ठेवण्यात आले.

2001 चे जनगणनेप्रमाणे नागपूर जिल्ह्यात 29 गणना शहरे आहेत. 2001 च्या जनगणनेनुसार एकूण 1869 खेडी असून त्यापैकी 1628 लोकवस्ती असलेली व 241 ओसाड खेडी आहेत. जिल्ह्यामध्ये 13 पंचायत समित्या, 777 ग्रामपंचायती असून 10 कृषी उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. जिल्ह्यामध्ये 10 नगरपालिका, 1 कटकमंडळ व 1 महानगरपालिका कार्यरत आहे.

1.3 भौगोलिक वैशिष्ट्ये :-

भौगोलिक दृष्ट्या नागपूर जिल्हा साधारणतः तीन विभागामध्ये विभागल्या जातो. उत्तरेकडील टेकड्यांचा प्रदेश, पश्चिमेकडील डोंगराळ भाग व कन्हान, वेणा नदीच्या खो-यातील सखल भाग. उत्तरेकडील टेकड्यांच्या प्रदेशात पिल्कापार, महादगड, गरमसूर, पिपरडोह, जामगड, चापेगडी ह्या प्रमुख टेकड्या असून ईशान्येस अंबागड आहे. रामटेकच्या टेकडीवर प्रसिध्द कालीदास स्मारक उभारण्यात आले आहे. जिल्ह्याची समुद्रसपाटीपासून कमीत कमी उंची 2/4 मी. व जास्तीत जास्त उंची 652 मी आहे.

1.4 भूगर्भ रचना :-

नागपूर जिल्ह्याच्या भूगर्भाची रचना विविध प्रकारच्या खनिजयुक्त खडकापासून तयार झाली आहे. जिल्ह्यातील कन्हान खो-यात कोळसा, खापा, सावनेर व रामटेक विभागात मॅगनीज, भिवापूर व उमरेड तालुक्यामध्ये कच्चे लोखंड, चुनखडी दगड, रामटेक व सावनेर तालुक्यातील कांद्री, पटगोवारी व देवलापार विभागात डोलोमाईट दगड फार मोठ्या प्रमाणात आढळून येतो. याशिवाय फेल्सपार, क्वॉटर्स व टंगस्टन ही खनिजे आणि इमारती करिता उपयुक्त असणारे दगड या जिल्ह्यात सर्वत्र आढळून येतात. एकंदरीत या जिल्ह्याची भूगर्भ रचना द्वययुक्त खनिजांमुळे अतिशय समृद्ध झालेली आहे.

1.5 नद्या :-

जिल्ह्याच्या पश्चिम सीमेवरून वर्धा व पूर्व सीमेकडून वैनगंगा नदी वाहते. वैनगंगा नदीमुळे भंडारा जिल्ह्याची आणि वर्धा नदीमुळे अमरावती जिल्ह्याची सीमा निश्चित झालेली आहे. जाम व वेणा ह्या नद्या वर्धा नदीच्या उपनद्या असून जाम नदी काटोल तालुक्यातून वाहत जाऊन वर्धा नदीस मिळते. वेणा नदी कवडस पठारातून उगम पावून नागपूर तालुक्यातून वाहते. कन्हान नदी सातपुडा पर्वतातून उगम पावून वैनगंगेस मिळते. पेंच, कोलार आणि नाग नदी ह्या कन्हान नदीच्या उपनद्या आहेत. कन्हान व पेंच नदीपासून नागपूर शहरास पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा होतो. कन्हानच्या खो-यातील जमीन अतिशय सुपिक समजली जाते.

1.6 जमीन व तिचे प्रकार :-

नागपूर जिल्ह्यात प्रामुख्याने काळी, मोराड, खरडी व बरडी प्रकारची जमीन आढळून येते. मध्यम-काळी जमीन प्रामुख्याने सावनेर व कळमेश्वर तालुक्यातील वर्धा, नदीच्या खो-यात आणि नागपूर व कामठीचे जवळपास आढळून येत असून कापसाचे उत्पादनाकरिता उपयुक्त समजली जाते. या जिल्ह्यात भोराड प्रकारची जमीन सर्वत्र तालुक्यामध्ये आढळून येत असून ज्वारीच्या पिकाकरिता उपयुक्त समजली जाते. खरडी, बरडी जमीन रामटेक तालुक्याचे उत्तरेस व काटोल तालुक्याचे डोंगराळ प्रदेशात आढळून येते.

2. लोकसंख्या

2.1 जनगणना :-

2001 चे जनगणनेप्रमाणे नागपूर जिल्हयाची लोकसंख्या 4067637 असून त्यापैकी 2105314 पुरुष व 1962323 स्त्रिया आहेत. सन 1991 ते 2001 या दशवर्षांमध्ये नागपूर जिल्हयाची लोकसंख्या 23.74 टक्के ने वाढल्याचे आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागपूर शहर तालुक्याची लोकसंख्या 50.45 टक्के, सावनेर तालुका 5.49 टक्के, पारशिवनी तालुका 3.48 टक्के, रामटेक तालुका 3.73 टक्के, मौदा तालुका 3.33 टक्के, कामठी तालुका 5.14 टक्के, कुही तालुका 3.10 टक्के, भिवापूर तालुका 2.04 टक्के, उमरेड तालुका 3.61 टक्के, नागपूर (ग्रामीण) तालुका 4.90 टक्के, हिंगणा तालुका 4.55 टक्के, काटोल तालुका 3.83 टक्के, नरखेड तालुका 3.53 टक्के, फळमेघर तालुका 2.82 टक्के एवढी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता (2001) :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे क्षेत्रफळ व लोकसंख्येच्या दृष्टीने विचार केल्यास नागपूर जिल्हयाचे क्षेत्रफळ महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या 3.22 टक्के आहे, व लोकसंख्या 4.20 टक्के आहे. नागपूर जिल्हयाकरिता लोकसंख्येची घनता दर चौ.कि.मी. मागे 405 असून हे महाराष्ट्र राज्याकरिता दर चौ.कि.मी. मागे 315 आहे तर भारताचे दर चौ.कि.मी. मागे 325 आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 64.26 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 35.74 टक्के लोक वास्तव्य करीत आहेत. जिल्हयाची नागरी लोकसंख्या 2613751 असून त्यापैकी एकट्या नागपूर शहरात 2052066 एवढे लोक वास्तव्य करीत आहेत. म्हणजेच जिल्हयातील एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी 79 टक्के लोकसंख्या नागपूर शहरामध्ये व उर्वरित 21 टक्के लोकसंख्या कामठी, कामठी कटकमडळ, काटोल, नरखेड, मोवाडे, सावनेर, खापा, कळमेघर, मोहपा, रामटेक, उमरेड, झिंगडोह, वाडी, चिचोली, वलणी, मनसर, कांदी ता. रामटेक, सिल्लेवाडा, कन्हान(पिंपरी) टेकाडी, कांदी ता. पारशिवनी, महादुला, देवलामेठी, तोतलाडोह, वानाडोंगरी, निलडोह, येरखेडा, सोनेगांव. (नि) अशा अष्टावीस नागरी विभागात विभागल्या गेली आहे.

2.4 लोकसंख्येतील स्त्री - पुरुष प्रमाण :-

जिल्हयात दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे 932 असून महाराष्ट्राच्या 922 च्या तुलनेत हे प्रमाण जास्त आहे. ग्रामीण भागात हे प्रमाण 935 असून नागरी भागात हे प्रमाण 931 आहे.

2.5 अनुसूचित जाती व जमाती (2001) :-

जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येत अनुसूचित जातीचे नवबौध्दासह प्रमाण 17.12 टक्के असून अनुसूचित जमातीचे प्रमाण 10.93 टक्के आहे. हेच प्रमाण राज्याकरिता अनुक्रमे 10.2 व 8.9 टक्के आहे.

2.6 लोकसंख्येची वयोगटानुसार रचना :-

2001 च्या जनगणनेनुसार नागपूर जिल्ह्यामध्ये 0 ते 14 या वयोगटात 1220451, 15 ते 19 या वयोगटात 416361, 20 ते 24 या वयोगटात 400847, 25 ते 29 या वयोगटात 370307, 30 ते 34 या वयोगटात 327439, 35 ते 39 या वयोगटात 296940, 40 ते 49 या वयोगटात 431661, 50 ते 59 या वयोगटात 261116 व 60 वर्षांपेक्षा अधिक या वयोगटात 338049 लोकसंख्या आहे. वय अनिर्देशित लोकसंख्या 4466 इतकी आहे.

2.7 साक्षरता (ग्रामीण व नागरी) :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे एकूण लोकसंख्येपैकी 84.03 टक्के लोकसंख्या साक्षर असून ग्रामीण भागात 75.58 टक्के व नागरी भागात 88.65 टक्के आहे. साक्षरतेचे स्त्री व पुरुष यांचेसाठी प्रमाण अनुक्रमे 77.42 व 90.18 टक्के आहे.

2.8 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबांची संख्या :-

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण कुटुंबांची संख्या 838599 एवढी असून त्यापैकी 314359 ग्रामीण भागात व 524240 नागरी भागात आहेत. एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेमर कुटुंबाचा समावेश असून त्यात संस्था कुटुंबाचा समावेश नाही.

2.9 जिल्हा उत्पन्न अंदाज व दरडोई उत्पन्न :-

जिल्हास्तरावरिल उत्पन्नाचे अचूक अंदाज करण्यासाठी प्रदेशाला संचयित होणारे उत्पन्न ही संकल्पना वापरणे योग्य असले तरी, जिल्हा स्तरावरिल आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्ह्यापुरताच मर्यादित राहात नसल्यामुळे संबंधित जिल्हाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबंधित जिल्ह्यातून बाहेर जाणा-या उत्पन्नाचे मोजमाप करणे शक्य नसल्याने सदर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे उत्पन्न स्रोत पध्दती (Income originating approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हा स्तरावरिल उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आलेले आहेत.

जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरिता लागणारी मुलभूत माहिती अजूनही समाधानकारक रित्या उपलब्ध नाही. प्राथमिक क्षेत्राकरिता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे. मात्र इतर क्षेत्राकरिता आकडेवारी अतिशय अल्पशा प्रमाणात उपलब्ध आहे. ज्या क्षेत्राकरिता जिल्हास्तरावरिल आकडेवारी उपलब्ध नाही त्या क्षेत्राकरिता जिल्हातून अनुरूप असो निर्देशांक वापरून त्या आधारे राज्यस्तरावरिल उत्पन्नाची जिल्ह्यामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकांचा वापर तसेच पध्दती मधील अंतर्भूत झुणवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोबळ मानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरिता वापरावेत.

जिल्ह्याचे नियोजनाकरिता जिल्हा उत्पन्नाची अत्यंत आवश्यकता असल्याने जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन या वार्षिक प्रकाशनात नागपूर जिल्ह्याचे जिल्हा उत्पन्न अंदाज सन 2005-2006 व 2006-2007 प्रकाशित करण्यात येत आहे. सर्वसाधारणपणे अर्थव्यवस्थेच्या 15 क्षेत्रांचे चालू व स्थिर किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. त्या करिता आवश्यक ती माहिती जिल्हा व राज्य पातळीवरून संकलित करण्यात आली असून अर्थव्यवस्थेतील ज्या क्षेत्रातील माहिती जिल्हा पातळीवर स्वतंत्रपणे उपलब्ध होवू शकत नाही, अशा प्रकारची माहिती राज्य पातळीवर

एकत्रीतपणे उपलब्ध करून घेण्यात आली आणि संबंधित जिल्हयांचा वाटा अंदाजित करण्यात आलेला आहे.

जिल्हा उत्पन्न अंदाज तयार करतांना आर्थिक उत्पादन क्षेत्राचे 1) प्राथमिक 2) दुय्यम व 3) तृतीय क्षेत्र यानुसार तीन क्षेत्रात विभाजन करून त्यानुसार उत्पन्न विचारात घेण्यात आले.

2.9.1 चालू किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्न :-

नागपूर जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालू किंमतीनुसार सन 2006-2007 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न रू. 2352938 लक्ष असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 52010 आहे. त्याच प्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रू. 2017622 लक्ष असून निव्वळ दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 44598 आहे. चालू किंमतीनुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाचा 4.62 टक्के तर निव्वळ जिल्हा उत्पन्न सुध्दा-राज्य उत्पन्नाचा 4.62 टक्के आहे.

चालू किंमतीनुसार जिल्हयाचा स्थूल उत्पन्नाचा 11.95 टक्के प्राथमिक क्षेत्रातून 30.75 टक्के द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 57.30 टक्के तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

2.9.2 स्थिर किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्न :-

नागपूर जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किंमतीनुसार सन 2006-2007 स्थूल जिल्हा उत्पन्न रू. 1698831 लक्ष असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 37551 आहे. त्याच प्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रू. 1468177 लक्ष असून निव्वळ दरडोई जिल्हा उत्पन्न रू. 32453 आहे. स्थिर किंमतीनुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 4.51 टक्के व निव्वळ जिल्हा उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 4.52 टक्के आहे.

स्थिर किंमतीनुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 11.80 टक्के प्राथमिक क्षेत्रातून, 28.95 टक्के द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 59.25 टक्के तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

3. वने

3.1 जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र :-

2007-2008 वर्षासाठी जिल्हयातील एकूण अस्थायी वनक्षेत्र 2371 चौ.कि.मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्राच्या 23.97 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांश वनभाग रामटेक तालुक्यातील पेंच नदीच्या दोन्ही कि.ना-यावर सातपुडा टेकड्याच्या पायथ्याशी आहे. तसेच काटोल तालुक्याचा पश्चिम भाग, नरखेड, उमरेड, कुही, हिंगणा आणि भिवापूर या तहसिलींमध्ये कमी अधिक प्रमाणात वनक्षेत्र आहे. एकूण वनक्षेत्राची राखीव, संरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी करण्यात येते. त्यापैकी 191 चौ.कि.मी. (8.06 टक्के) अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखीखाली येते, आणि 2180 चौ.कि.मी. (91.94 टक्के) राखीव संरक्षित व अवर्गीकृत वनक्षेत्र वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वनव्याप्त क्षेत्राच्या मानाने राखीव वनक्षेत्र 48 टक्के, संरक्षित वनक्षेत्र 30 टक्के व अवर्गीकृत वनक्षेत्र 22 टक्के एवढे आहे. वनविभागाचे वनक्षेत्रात महाराष्ट्र वनविकास महामंडळाकडे हस्तांतरीत करण्यात आलेल्या वनक्षेत्राचा अंतर्भाव करण्यात आलेला आहे.

3.2 वनोत्पादन :-

रामटेक, सावनेर, हिंगणा, नरखेड, भिवापूर व कुही या परिक्षेत्रामध्ये उत्तम दर्जाची सागवानी झाडांची वने आढळून येतात. सागवानी झाडांसोबतच या जिल्हयामध्ये सालई, भावडा, खैर, बांबू, पळस व तेंदू या जातीची झाडे आढळून येतात. मुख्य व गौण वनोत्पादानापासून 2007-2008 या वर्षामध्ये रुपये 220260 हजार एवढे उत्पन्न झाले.

जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत वनविकासासाठी प्रामुख्याने (1) औद्योगिक व व्यापारी उपयोगासाठी लागणा-या वनझाडांच्या जातींच्या लागवडीची योजना (2) निकृष्ट वनाचे पुनर्वनिकरण (3) वैरण साधन संपत्तीचा विकास (4) किरकोळ जंगल उत्पन्नाचा विकास इत्यादी योजना राबविण्यात येतात.

4. कृषी

4.1 जमीनीचा वापर :-

जिल्हयातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 986 हजार हेक्टर आहे. त्यापैकी 66.55 टक्के क्षेत्र लागवडीलायक असून 5.58 टक्के क्षेत्र कायम गुरे चरणा व इतर चरायची जमीन याखालील होते. तसेच 12.25 टक्के क्षेत्र शेतीकरिता उपयुक्त नसलेले क्षेत्र होते. 2000-01 वर्षामध्ये 656 हजार हेक्टर लागवडीलायक क्षेत्रापैकी 499 हजार हेक्टर क्षेत्र निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र असून ते एकूण क्षेत्राच्या 50.58 टक्के एवढे होते व दुबार पिकाखालील क्षेत्र निव्वळ पिकाखालील क्षेत्राच्या 23.31 टक्के होते.

4.2 बहिन धारण जमीनीची संख्या, त्यांचे क्षेत्रफळ आणि बर्गीकरण :-

बहिताखालील जमीन धारणाचे गटाप्रमाणे भूधारकांची व क्षेत्रांची टक्केवारी खालील प्रमाणे होती.

अ.क्र.	धारणगट हेक्टर	भूधार (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1	2 पर्यंत	46	53	18	23
2	2 ते 5	37	34	36	40
3	5 ते 10	14	11	31	26
4	10 ते 20	3	2	13	9
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	-	-	2	2

1990-91 चे कृषी गणनेचे आकडेवारीनुसार एकूण भूधारकांपैकी 96.18 टक्के वैयक्तिक भूधारक, 3.62 टक्के संयुक्त धारक, व 0.20 टक्के संस्थांचे धारक होते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षी 2 हेक्टर पर्यंतच्या भूधारकांच्या संख्येत 15 टक्क्यांनी वाढ झालेली आहे. मात्र इतर गटात घट आढळते. तसेच क्षेत्रफळाचे बाबतीत 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 28 टक्के आणि 2 ते 5 पर्यंतच्या गटात 11 टक्के वाढ झालेली आहे. परंतु इतर गटात घट झालेली आहे.

4.3 पीक पध्दती :-

2000-01 वर्षात जिल्ह्यातील एकूण पिकाखालील 615245 हेक्टर क्षेत्रापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील 231544 हेक्टर क्षेत्र म्हणजेच 37.63 टक्के एवढे होते. अन्नधान्ये पिकापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र गहू पिकाखाली म्हणजे 13.99 टक्के होते. कडधान्य वर्गीय पिकाखालील 41.28, ज्वाराखालील 29.17 टक्के, धानाखालील 16.28 टक्के इतके होते. तसेच एकूण पिकाखालील क्षेत्रापैकी कापूस याखालील 11.56 टक्के, फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 7.83 टक्के व गळीताचे पिकाखालील क्षेत्र 39.24 टक्के होते.

मुख्य पिकांचे एकूण व दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्ह्यामध्ये ज्वारी, गहू, धान, कापूस, हरभरा, तूर, शेंगदाणा, जवस, तीळ, मिरची व संत्री ही महत्त्वाची पिके होत. सन 2005-2006 मध्ये ज्वारीचे एकूण उत्पादन 33400 मे. टन, गहू 55800 मे. टन, तांदूळ 61700 मे. टन, तूर 36400 मे. टन, हरभरा 31200 मे. टन, भुईमूग 5800 मे. टन, जवस 800 मे. टन, मिरची 3100 मे. टन, व हळद 108500 मे. टन होते. तसेच कापसाचे एकूण उत्पादन 98800 गाठी एवढे होते. दर हेक्टरी उत्पादनाची आकडेवारी ज्वारी - 1200 किलो, गहू - 1111 किलो, तांदूळ - 1371 किलो, तूर - 699 किलो, हरभरा - 619 किलो, भुईमूग - 886 किलो, जवस - 321 किलो, मिरची - 103 किलो, हळद - 110 किलो तर कापूस - 229 किलो अशी आहे.

4.4 रासायनिक खताचे वाटप :-

जिल्ह्यात सन 2007-2008 मध्ये 130994 मे. टन रासायनिक खताचे वाटप करण्यात आले. 2006-2007 च्या तुलनेत 2007-2008 मध्ये रासायनिक खताचे वाटपात जवळजवळ 1.45 टक्क्याने घट झालेली दिसून येते.

4.5 पाक संवर्धन :-

पाक संवर्धन मोहिमेअंतर्गत जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना विशेष अन्नधान्य उत्पादन कार्यक्रमांतर्गत बियाणाचे वाटप, प्रालक्षिके, प्रशिक्षण, किड व्यवस्थापन, सावजनीक, सुविधा, आधुनिक तंत्रज्ञान, तुषार डिबक सिंचन, औषधी पुरवठा, कृषी औजार वाटप अशा अनेक सुविधा दिल्या जातात. पीकसंवर्धनासाठी, आदीसाठी, विशेष घटक योजना व बिगर आदिवासी योजनेअंतर्गत 386.08 लाख रुपये खर्च करण्यात आले. फलोत्पादन विकासाकरिता बिगर आदिवासी व आदिवासी योजना तसेच विशेष पटक योजना मिळून एकंदर 14.48 लाख रुपये खर्च करण्यात आले. यात बागायती रोप मळ्यांचे, बळकटीकरण, फलोत्पादन रोप संरक्षण या योजनेअंतर्गत अनुक्रमे फळांच्या उत्कृष्ट बागा तयार करण्यासाठी जातीवंत व गुणवान कलमा/रोपांचा पुरवठा करण्यात आला.

4.6 जमीन सुधारणा :-

विभागीय युरसंधारण अधिकारी, नागपूर यांचे मार्फत जमीन विकासाची कामे केली जातात. जमीनीला बांध घालणे, व उतारावर जमीनीची धुप थांबविणे व जमीनीत पाणी जिरविण्याकरिता समतल घर, नाला बांधकाम (माती व सिमेंट), डाळीचे बांध, शेततळे इत्यादी उपायांद्वारे जमीनीचा विकास करण्यात येतो. कामावरील खर्च हा विविध योजनेतून केला जातो. तसेच विशेष घटक

योजनेअंतर्गत जिल्हा कृषी अधिका-यांगार्फत निवडक अनुसुचित जातीच्या व नवबौध्द शेतक-यांना जमीन सुधारणेकरिता अर्थसाहाय्य देण्यांत येते. ओलिताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्याकरिता शेतक-यांना विहीरी बांधण्यासाठी जिल्ह्यांतील भूविकास अधिकोषामार्फत कर्जाचे त्नाटप करण्यात येते.

4.7 इतर विकासात कार्यक्रम :-

कृषी विकासाच्या दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. उदा (1) एकात्मिक तृण धान्य विकास कार्यक्रम (2) सधन कृषुस विकास कार्यक्रम (3) कडधान्य व तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम. फलोत्पादन कार्यक्रमांतर्गत (1) बागायती रोपमळयांचे बळकटीकरण (2) फलोत्पादन रोप संरक्षण, इत्यादी योजना राबविण्यांत येतात.

पीक संवर्धन व फलोत्पादन या योजनेअंतर्गत बिगर आदिवासी / आदिवासी व विशेष घटक योजनेअंतर्गत नागपूर जिल्हयामध्ये सन 2007-2008 वर्षाकरिता अनुक्रमे 386.08 व 14.48 लाख रुपये खर्च करण्यांत आले. तसेच मृद व जलसंधारण या योजनेअंतर्गत 244.50 लाख रुपये खर्च करण्यांत आला.

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची स्थाने :-

जिल्हयाचा कृषी विषयक उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक महत्वाची बाब होय. जिल्हयामध्ये विहीरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, मोठे प्रकल्प व उपसा सिंचन योजना याद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केले जाते. जिल्हयामध्ये सन 2000-01 मध्ये एकूण निव्वळ पिकाखालील क्षेत्रापैकी फक्त 21.84 टक्के हेक्टर क्षेत्र निव्वळ ओलितारखाली होते. सन 2000-01 मध्ये जिल्हयात एकूण सिंचन विहीरींची संख्या 54318 एवढी होती. पैकी 43687 विहीरी फक्त बागायतीसाठी उपयोगात आणल्या गेल्या.

5.2 निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र:-

सन 2000-01 मध्ये एकूण ओलिताचे क्षेत्रापैकी तृण धान्ये 36.77 टक्के, कडधान्ये 8.77 टक्के, उस 0.81 टक्के, मिरची व मसाल्याचे पदार्थ 14.92 टक्के, फळे व भाजीपाला 35.94 टक्के, गळीताची पिके 1.70 टक्के, ओलित करण्यांत आले.

5.3 सिंचन क्षेत्र :-

जिल्हयामध्ये सन 2000-01 मध्ये निव्वळ भिजणारे क्षेत्र 108988 हेक्टर एवढे होते. पैकी विहीरीद्वारे 60323 हेक्टर आणि तळी व कालवे याद्वारे 48665 हेक्टर क्षेत्राचे सिंचन करण्यात आले.

5.4 सिंचन प्रकल्प:-

नागपूर जिल्हयातील पूर्ण झालेल्या मोठे, मध्यम व लघुपाटबंधारे सिंचन प्रकल्पाचे एकूण लाभक्षेत्र 422059 हेक्टर असून 2007-08 या वर्षामध्ये ओलितारखाली असलेले एकूण बारगाही क्षेत्र 1338 हेक्टर व हंगामी क्षेत्र 197895 हेक्टर होते.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकीय सेवा

6.1 पशुधन :-

नागपूर जिल्हयामध्ये 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनाची संख्या 983940 एवढी आहे. हीच पशुगणनेची संख्या 1997 मध्ये 1098323 एवढी होती. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनापैकी गायी व बैल 548173 म्हणजेच 55.71 टक्के, म्हशी, रेडे 84405 म्हणजेच 8.58 टक्के, मेंढया, बकरे 281878 म्हणजेच 28.65 टक्के, व इतर पशुधन (घोडे व सिंगरासह) 69484 म्हणजेच 7.06 टक्के आढळून येते. 1997 ते 2003 वर्षाचे काळात पशुधनांच्या संख्येत वाढ झाल्याचे आढळून येत नाही. मात्र कृकृटांच्या संख्येत 2.45 टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे आढळून येते. शेतीला जोडधंदा म्हणून विस्तृत प्रमाणात ग्रामीण भागात कृकृट पालनाचा व्यवसाय करण्यात येतो. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ.कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 99 आढळून येते.

6.2 पशु उत्पादन व दुग्ध उत्पादन :-

नागपूर जिल्हयामध्ये शेतीला जोडधंदा म्हणून दुग्ध व्यवसाय केला जातो. 2007-08 या वर्षात नागपूर जिल्हयात 5262 हजार लिटर दुधाचे उत्पादन झाले असल्याचे आढळून येते. म्हणजेच प्रति दिन सरासरी 14416 लिटर दुग्ध गोळा करण्यात येते.

6.3 पशुवैद्यकीय सेवा :-

नागपूर जिल्हयामध्ये 6 पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय व तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालय, 171 दवाखाने (राज्य व स्थानिक) याशिवाय 1 दक्षता पथक, व 2 फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने आहेत.

6.4 पशुधन विकासाचे कार्यक्रम :-

पशुधन विकासाकरिता जिल्हा योजनेअंतर्गत खालील महत्वाचे कार्यक्रम राबविले जातात. 1) वंशत्व निवारण शिबीर 2) दुग्धत्या जनावरांच्या गटाचा पुरवठा 3) तांड्याचे व प्रागाचे रोगावर नियंत्रण 4) संकरित कालवडी आणि सुधारीत म्हशीच्या पारड्यांची जोपासना करण्यासाठी विशेष पशुधन विकास कार्यक्रम 5) अनुसूचित जातीकरिता पशुसंवर्धन प्रशिक्षण कार्यक्रम 6) दुग्धत्या जनावरांना खाद्य पुरवठा 7) पशुवैद्यकीय संस्थाना औषधी पुरवठा 8) शेळ्या मेंढयाचे गट वाटप 9) शेतक-यांच्या क्षेत्रावर वंरण उत्पादनासाठी उत्तेजन. तसेच दुग्ध व्यवसाय विकासाकरिता अ) दुग्ध उत्पादक/दुग्ध व्यवसाय विकास संस्था/संघ महासंघ यांना व्यवसाय स्थापण्यासाठी आर्थिक सहाय्य. ब) भाकड-गाभण म्हशींचा पुरवठा (वाहतूक व खाद्य अनुदानासह) क) देशी गायींचे वाटप. ड) मुंबईच्या तबेल्यातील 1 वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्यांचा पुरवठा इ. योजना राबविण्यात येतात.

2007-08 या वर्षात पशुसंवर्धन विभागाद्वारे जिल्हा योजनेअंतर्गत विशेष घटक योजना, आदिवासी / बिगर आदिवासीसाठी 113.73 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

7 मत्स्यव्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये एकूण 15037 हेक्टर क्षेत्र मत्स्योत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 650 कि.मी. लांबीचे नदीचे पात्र देखील मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल आहे. जिल्ह्यामध्ये साधारणतः मरळ, कतला, मगर, कटवा, पोष्टी, कोलस, झिंगा इत्यादी प्रकारचे मासे आढळून येतात. सन 2007-08 मध्ये मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेल्या 15037 हेक्टर क्षेत्रापासून 9289 मे टन भूजल मत्स्योत्पादन घेण्यात आले. त्याचे एकूण मूल्य 3051 लाख रुपये एवढे आहे. तसेच मत्स्यबीज उत्पादन केंद्रांना मत्स्यव्यवसायासाठी 374 लाख मत्स्यबीजे पुरविण्यात आली. मासेमारी व्यवसायात सहकारी संस्थांमार्फत गुंतलेल्या सभासदांची संख्या 10581 इतकी असल्याचे दिसून येते.

7.2 मत्स्य विकासात उत्पादनाचे कार्यक्रम :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये मत्स्यव्यवसायाचा विकास करण्याकरिता निरह्य योजनेअंतर्गत खालील प्रमाणे कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.

1. मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना
2. अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन
3. मत्स्योपयोगी आवश्यक सामग्रीच्या खरेदीसाठी अर्थ सहाय्य.
4. मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा स्थापन करणे
5. मच्छीमार सहकारी संस्थांचा विकास

तसेच इतरही महत्वाच्या योजना राबविण्यात येतात. सन 2007-08 मध्ये मत्स्योत्पादन कार्यक्रमांतर्गत भिंगर आदिवासी, आदिवासी व विशेष घटक उपयोजने अंतर्गत एकूण 14.60 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

8 विद्युत

8.1 विद्युतीकरण :-

किमान 10 टक्के कुटुंबाकडे गावात विद्युत पुरवठा झाला असल्यास त्या गावाचे विद्युतीकरण झाले असे नवीन व्याख्येनुसार म्हणता येईल. 2001 चे जनगणनेनुसार नागपूर जिल्ह्यामध्ये 1628 वस्ती असलेली व 241ओसाड अशी एकूण 1869 गावे आणि 29 शहरे आहेत. मार्च, 1987 पर्यंत सर्व गावांचे व शहरांचे महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीद्वारे विद्युतीकरण पूर्ण करण्यात आले आहे.

8.2 विद्युतीकरण केलेले शेतीचे पंप:-

जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च, 2008 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मार्फत एकूण 86774 कृषि पंपांना वीज पुरवठा करण्यात आला.

8.3 शीजेचा वापर:-

2007-2008 मध्ये 306 दशलक्ष युनिटस विजेचा वापर करण्यात आला. त्यापैकी शरगुती वापरामाठी 23.19 टक्के, व्यापारी कामासाठी व लघुशेडसाठी 5.64 टक्के, औद्योगिक

वापरसाठी 62.57 टक्के, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी 1.52 टक्के, कृषी कामाकरिता 5.93 टक्के व इतर कामाकरिता 1.15 टक्के विद्युत वापर करण्यात आला. तसेच जिल्ह्यामध्ये 810577 विद्युत संवर्धने (कनेक्शन्स) दिली गेलेले आहेत. यावरून असे आढळून येते की, मागील वर्षाच्या तुलनेत 2007-08 या वर्षात वीजेच्या वापरात 24.97 टक्के वाढ, व सर्वधनात 5.60 टक्के नी वाढ झालेली आहे.

8.4 विद्युत निर्मिती केंद्रे :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये खापरखेडा व कोराडी या ठिकाणी कोळशाच्या सहाय्याने विद्युत निर्मिती केली जाते. तसेच पंच प्रकल्पापासून जलविद्युत निर्माण केली जाते.

9. खाणकाम व उद्योग

9.1 खनिज उत्पादने :-

नागपूर जिल्हा खनिजाचे बाबतीत समृद्ध आहे. जिल्ह्यामध्ये आढळणारी महत्त्वाची खनिजे म्हणजे कोळसा, मॅंगनीज, डोलोमाईट व चुन्याचे दगड, पांढरी माती व लोखंड ही होत. मॅंगनीज या खनिजाचे साठे मुख्यत्वे करून नागपूर व भंडारा जिल्ह्यामध्ये असल्यामुळे, मॅंगनीज उत्पादनाचे बाबतीत नागपूर जिल्हाला भारतामध्ये महत्त्वाचे स्थान प्राप्त झालेले आहे. कच्चे लोखंड भिवापूर तालुक्यामध्ये भिवापूर नजीक 3 कि.मी. परिसरामध्ये आढळून येते. तेथील दगडामध्ये 55 ते 58 टक्के लोखंडाचे प्रमाण असल्याबाबतचे अनुमान काढण्यात आलेले आहे. चुन्याचे दगड सावनेर, पारशिवनी व रामटेक तालुक्यामध्ये आढळून येतात. अभ्रक आणि टंगस्टन हे देखील नागपूर जिल्ह्यामध्ये आढळून येतात. अत्यंत महत्त्वाचे म्हणजे इमारती बांधकामाच्या उपयोगात वापरल्या जाणारी कन्हान नदीतील रेंती, उत्कृष्ट दर्जाची समजली जाते. या रेंतीचा साठा नागपूर जिल्ह्यामध्ये भरपूर प्रमाणात होता. परंतु मागील अनेक वर्षांचे अव्याहत वापरामुळे साठा संपुष्टात आला व सध्या स्थितीत अन्य जिल्ह्यातून रेंती आणावी लागत आहे. इतर खनिजात पीगमेंट, फेल्सपार, क्वॉर्ट्ज, टंगस्टन, अँटीमनी व इमारतीस उपयुक्त दगड नागपूर जिल्ह्यामध्ये थोड्याफार प्रमाणात आढळून येतो.

9.2 उद्योग व कारखाने :-

नागपूर हे शहर महाराष्ट्रातील इतर औद्योगिक शहरांपैकी एक होय. जिल्ह्यामध्ये औद्योगिकरण प्रामुख्याने नागरी भागातच आढळून येते. जिल्ह्यामध्ये प्रामुख्याने आढळणारे उद्योग म्हणजे कापसापासून सरकी काढणे व गासड्या बांधणे, सुतागिरी, लाकुड कटाई, कापड गिरण्या, पेपर व स्ट्रॉबॉर्ड तयार करणे, सोयाबीन प्रक्रिया प्रकल्प, रसायने व रासायनिक पदार्थ, फॅरोमॅंगनीज, प्रकाशनासंबंधी उद्योग, औषधी कारखाने, यंत्रसामुग्री, तांत्रिक अवजारे व सुटे भाग, मुलभूत धातू व मिश्र धातू, रबर, प्लास्टिक वगैरे हे होत. जिल्ह्यात नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या 2006 मध्ये 1715 होती. व 888 चालू कारखान्यामध्ये 36392 कामगाराना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

9.3 औद्योगिक वसाहत:-

1) हिंगणा औद्योगिक वसाहत:-

जिल्हयामध्ये उद्योगाचे विकासाकरिता महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळामार्फत नागपूर पासून 8 कि.मी. अंतरावर हिंगणा येथे औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. सदर वसाहत 749.60 हेक्टर क्षेत्रात स्थापन करण्यात आले आहे. या वसाहतीत 1147 घटकामध्ये उत्पादन सुरु आहे. त्यात 1785 कोटी रुपयांची गुंतवणूक असून सुमारे 20882 रोजगाराना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

2) बुटीबोरी औद्योगिक वसाहत:-

नागपूर विभागात नागपूर पासून 30 कि.मी. अंतरावर हैद्राबादकडे जाणा-या महामार्गावर बुटीबोरी येथे 2500 हेक्टर जागेवर औद्योगिक वसाहत उभारण्यात आली आहे. त्यापैकी सद्यस्थितीत विकसित क्षेत्र 1756.52 हेक्टर इतके आहे. कायमस्वरूपी पाण्याच्या सोयीसाठी बडगांव व नांद धरणातून तसेच कृष्णा नदीतून पाणी देण्यात येत आहे. वसाहतीतील बाढीव पाण्याच्या मागणीची पूर्तता करण्यासाठी रुपये 39.85 कोटी खर्चाच्या बुटीबोरी औद्योगिक क्षेत्राची पाणीपुरवठा योजनेस (61.00 दशलक्ष लिटर) मंजूरी प्रदान झालेली आहे. त्याचप्रमाणे वसाहतीतील मनकम-याची विल्हेवाट बाबतचा प्रकल्प प्रस्तावित आहे. 11200 चौ.मी. जागा दूरध्वनी केंद्रासाठी मंजूर केली आहे. हे केंद्र ऑप्टिकल फायबर या नविनतम तंत्रज्ञानावर आधारित असल्यामुळे देश-विदेशाच्या संपर्कासाठी त्याचा फायदा होईल. औद्योगिक वसाहतीपासून विमानतळ केवळ 22 कि.मी. अंतरावर आहे. त्याचेही आधुनिकीकरण व विस्तारीकरणाचे काम सुरु आहे. या विमानतळामुळे देशाविदेशातील मोठी प्रमुख औद्योगिक शहरे जोडण्यात येत आहे. सध्या औद्योगिक वसाहतीत येणा-या उद्योगात निर्यात प्रमुख उद्योगही असल्यामुळे त्यांच्या सोयीसाठी कंटेनर कॉपरिशन मार्फत डेपो उभारण्यात आला आहे. उद्योजकांना वित्तीय सहाय्य पुरविण्यासाठी राष्ट्रीयकृत बँकानी त्यांच्या शाखां येथे उघडल्या असून त्यातील एक औद्योगिक विकास बँकेची शाखा आहे.

या औद्योगिक वसाहतीस पंचतारांकीत दर्जा देण्यात आला आहे. वसाहतीत प्रागुख्याने खाली नमूद केलेल्या उद्यानांसाठी विशेष सोयी व सवलती उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या आहेत.

1) माहिती तंत्रज्ञान उद्यान :- सुमारे 20 हेक्टर जागेवर खाजगी संस्थेद्वारे हे उद्यान विकसित करण्यात येणार आहे.

2) बस्रोद्योग विकासासाठी 3 उद्याने :- टेक्सटाईल पार्क 204 हेक्टर, अपरेल पार्क 68 हेक्टर, तर व्हीवर्स पार्क 147 हेक्टर क्षेत्रात प्रस्तावित आहे. यातील अपरेल पार्क (प्रकल्प किंमत रुपये 16.20 कोटी) विकसित करण्यासाठी केंद्रशासनाकडून 10 कोटी मंजूर झालेले आहे. टेक्सटाईल पार्क मध्ये सद्यस्थितीत 92 भुखंडावर उत्पादन सुरु आहे. त्यात प्रामुख्याने मे.इंडोरामा टेक्सस्टाईल, मोरारजी ब्रेम्बाना प्रा.लि., युनिवर्थ इंडिया लि., मे.इंडोवर्थ (इंडिया) लि. इत्यादी मोठे उद्योग एकूण 145.82 हेक्टर जमिनीवर उभारलेले आहेत. याशिवाय ऑरेज सिटी अन्न प्रक्रिया उद्यानाची उभारणी करण्यात आलेली आहे. या प्रकल्पास केंद्र शासनाचे अर्थसहाय्य आहे.

बरील त्रिवेचनावरून असे दिसेल की, बुटीबोरी येथील औद्योगिक वसाहतीमुळे नागपूर विभागातील इतर जिल्हयातील लोकांना रोजगार मिळेल व अनेक पुरक उद्योग येथे सुरु होऊ शकतील. या औद्योगिक वसाहतीत 222 घटकामध्ये उत्पादन सुरु असून त्यात रुपये 3262 कोटी रुपयांची गुंतवणूक आहे. या घटकाकडून सुमारे 10837 रोजगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

9.4 “ मिहान ” - मल्टी मॉडेल इंटरनेशनल एअरपोर्ट हब, नागपूर भारत - वैश्विक संपन्नतेच्या यशोभंदीराकडे मार्गक्रमण

विद्यमान शतकात भारत आर्थिक परिवर्तन, सौहार्द वातावरण निर्मिती आणि सुनियोजित मुलभूत मानवी गुणांवर आरुढ होवून एक जागतिक महासत्ता म्हणून उदयास येणार सद्यपरिस्थितीतील नागपूर येथे नियोजित “मल्टी मॉडेल इंटरनेशनल एअरपोर्ट हब ” (मिहान) हा महत्वाकांक्षी प्रकल्प अतिशिघ्र जागतिक आर्थिक स्पर्धेत भारताला मानाचे स्थान प्राप्त करून देणार आहे.

महाराष्ट्र - भारताचे आर्थिक शक्तीस्थान

उद्योगांना प्रोत्साहित करणा-या पायाभूत सोई उपलब्ध करून देण्यात महाराष्ट्र राज्य देशातील इतर राज्याच्या तुलनेत अग्रेसर आहे. आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेत भारतीय मालाची निर्यात करण्यात महाराष्ट्र राज्याचा सिंहाचा वाटा आहे.

नागपूर - भारताचे केंद्रीय शक्तीस्थान

राज्याची उपराजधानी, आंतरराष्ट्रीय वायुमार्गावरील अत्यंत महत्वाचे स्थानी असलेले शहर. भारतीय उपखंडातील केंद्रस्थान, दक्षिण-पूर्व आशिया आणि मध्य-पूर्व आशिया /युरोप या मार्गावरील नागरी उड्डायन व मालवाहतूकीच्या मार्गावरील एक आदर्श स्थान आहे. सर्वांगीण पायाभूत सोईनी युक्त असलेल्या या शहराला सन 2001 मध्ये सर्वात्तम शहर म्हणून अलंकृत केले आहे. तसेच देशातील द्वितीय क्रमांकाचे हिरवेगार शहर म्हणून ओळख आहे. तीन राष्ट्रीय महामार्ग, तीन राज्य महामार्ग, 75 रेल्वे ट्रेन्स, 60 मालवाहतूक रेल्वे ट्रेन्सच्या सक्षम वाहतूक व्यवस्थेमुळे नागपूर हे चारही दिशांना जोडले गेले आहे. खनिज संपत्ती, शेतलागवडीकरिता उत्तम दर्जाची सुपिक जमिन, नैसर्गिक संपदा व समृद्ध वनक्षेत्र याशिवाय सर्व स्तरीय शैक्षणिक सुविधा या सर्व मुलभूत समृद्ध सोयींचा विचार करून मिहान प्रकल्पाच्या स्थापनेसाठी नागपूर शहराची निवड करण्यात आली.

मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य हे अध्यक्ष असलेल्या महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेन्ट कंपनी लि. या संस्थेच्या माध्यमातून आजमितीस सदर प्रकल्पाची उभारणी सुरु झाली आहे. देशातील पहिला ‘ इंटरनेशनल हब एअरपोर्ट ’ दक्षिण-पूर्व आशिया खंडातील ख्यातनाम हब म्हणून ओळखला जाणार आहे.

मिहान - भविष्यकालीन व्यापार सुलभता

मिहान प्रकल्प 4354 हेक्टर परिसरात विस्तारीत राहाणार असून त्यात इंटरनेशनल हब एअरपोर्ट, स्पेशल इकॉनॉमिक झोन (सेझ) रोड्स,आर.ओ.बी. वॉटर सप्लाय, सिव्हरेज सिस्टीम, इंटरटेन्टमेंट ह. बाबींसाठी विशिष्ट व निर्धारित जमिनी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. प्रकल्पातर्गत प्रस्तावित भावपट्टी 3600X60 मिटर, समांतर भावपट्ट्या 4000X60 मीटर लांबीच्या बांधण्यात येणार आहेत. एकाच वेळेस 50 विमाने तळावर तर 50 विमाने दूरवरच्या परिसरात उभी ठेवण्याची व्यवस्था करण्यात येत आहे. 3 लाख चौरस मीटर अर्धगोलाकार परिसरात विविध वास्तुची बांधणी टप्पा टप्पाने पूर्णत्वास नेणार आहे. प्रकल्पामुळे येत्या दोन दशकात 140 लक्ष प्रवासी व 8/10 लक्ष टन मालवाहतूक शक्य होणार आहे. रेल्वे /रस्ता मालवाहतूक, हवाईमालवाहतूकीला पूरक ठरून प्रतिवर्षी मालवाहतूकीचे उद्दिष्ट 25 लक्ष टनापर्यंत गाठता येईल. त्यासाठी ट्रक (मल्टी एक्सल) पार्किंग

(1000), ट्रक मन्टेन्स,इंधन सुविधा, ओपन स्टॉक यार्डस,वेअर हाऊरिंग,कोल्ट स्टोरेज,प्रायव्हेट गोडावून, यासारख्या विविध सुविधा देण्यात येणार आहे.

विशेष आर्थिक विभाग (सेझ) - मुक्त व्यापार व्यवस्थेचा स्वर्ग

मान्यता प्राप्त विशेष आर्थिक विभाग (सेझ) नागपूर विमानतळाच्या समिपच स्थापित आहे. सेझ अंतर्गत कार्यरत उद्योगांना उच्च स्तरीय पायाभूत सुविधा आधारभूत सेवा, भांडवलीमालमत्ता,प्रमुख कच्च्यामालावर जकात व अन्य कोणतेही कर न आकारता आयात करण्याची सवलत, पक्क्या मालाची उत्पादन, प्रक्रिया, आवश्यक सेवा, जुळवणी,व्यापार, दुरुस्ती व रिपॅरिंग या विभागाची निर्मिती. सेझ अंतर्गत सुलभ कर निर्धारण,मैत्रीपूर्ण कामगार कायदे, उत्कृष्ट कामगारांना प्रोत्साहनपर विशेष भत्ता अशा विविध प्रशासकीय पद्धती सुद्धा कार्यान्वीत करण्यात येणार आहे.

औष्णिक उर्जा केंद्र -

200 मेगावॉट क्षमतेचे औष्णिक उर्जा केंद्र 60 हेक्टर जागेत उभारण्यात येणार आहे. सेझच्या कायप्रणालीमुळे या प्रकल्पाची किंमत 30 टक्क्यांनी कमी होणार आहे. केंद्राची निर्मिती BOT तत्वावर पब्लीक-प्रायव्हेट पार्टनरशिप अंतर्गत होणार आहे. या केंद्रामुळे प्रकल्पाअंतर्गतच्या उद्योगांना विजेचा अखंडीत पुरवठा 15% च्या दावाने होत राहील.

साहिती तंत्रज्ञान पार्क -

"सेझ" या संस्थेचे प्रमुख अंग (भाग) म्हणजे साहिती तंत्रज्ञान पार्क. या विभागाचा विस्तार आय टी क्षेत्रातील नामवंत कंपनीच्या माध्यमातून करण्यात येणार आहे. यात कॉल सेंटर्स, डाटा सेंटर्स, सॉफ्टवेअर प्रॉडक्शन हाऊसेस,अनिमेशन स्टुडीओज कार्यरत करण्यात येणार आहेत.

आंतरराष्ट्रीय विद्यालय, उपहारगृहे, मनोरंजन व निवासी जागा -

"सेझ" ही एक आंतरराष्ट्रीय चळवळ असल्यामुळे त्या अंतर्गत देशाविदेशातील पर्यटक,उद्योजक व त्यांचे कुटुंबीय आणि सर्व संबंधीतांना निवास व्यवस्था, पर्यटन,मनोरंजन अशा विविध सोयी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

मिहान योजनेचा लाभ -

- * मिहान प्रकल्प भारताच्या केंद्र स्थानी स्थापित असल्यामुळे देशातील चारही दिशाकडून सुलभरित्या जोडण्यात येईल.
- * मिहान प्रकल्प सेझ या संस्थेच्या माध्यमातून कार्यरत होत असल्यामुळे उत्पादित मालाचे बाजारमूल्य किफायत किंमतीत राहाणार आहे.
- * इतर महानगराच्या तुलनेत या शहरातील नागरिकांचा राहणीमानाचा खर्च कमी राहील.
- * त्रिशष्ट शैक्षणिक अर्हता व कुशल आस भरपूर गनुष्यबळ किफायत वेतनावर/गोबदल्यावर उपलब्ध होईल.
- * मोकळ्या जागांची किफायत दरावर उपलब्धता

- * साभोवतालच्या परिसरातून सुलभतेने भरपूर कच्च्यामालाची उपलब्धता
- * प्रस्तावित विज केंद्राद्वारे अखंड विज पुरवठा
- * कुशल व्यवस्थापणाद्वारे बँक व पोस्टाची सोबा
- * एक खिडकी योजनेद्वारे निपटारा
- * सुलभ पाणीपुरवठा
- * आंतरराष्ट्रीय प्रमाणानुसार संपेकव्यवस्था
- * सशक्त व्यवस्थापनेचा आधार

स्वास्थ्य व्यवस्था -

"सेझ" अर्तगत 50 हेक्टरच्या विस्तृत परिसरात स्वास्थ्य केंद्र उभारण्यात येणार आहे. 2500 खाटाच्या व्यवस्थेसह "सुपर स्पेशॅलिटी हॉस्पिटल" हे आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील गुणवत्ता दर्जाचे राहाणार आहे. अशा या बहुआयामी प्रकल्पाची उभारणी नागपूर येथे सुरु आहे ही अभिमानाची बाब आहे.

9.5 सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी नवीन बीज भांडवल योजना -

सुशिक्षित बेरोजगारांना स्वतःचा छोटा उद्योग किंवा व्यवसायामधून स्वयंरोजगारांसाठी प्रवृत्त करण्यासाठी पुर्वीच्या योजनेत काही ठळक फेरबदल करून अधिक व्यापक पध्दतीने नवीन बीज भांडवल योजना 1 ऑक्टोबर, 1993 पासून लागू करण्यात आली आहे. यासाठी 18 ते 50 वयोगटातील किमान 7 वी पास व्यक्ती किंवा समूह यांना प्रकल्प किमतीच्या 15 टक्के पर्यंत, जास्तीत जास्त 1.50 लाख रुपये किंवा आर्थिक दुर्बल किंवा अ.जा. जमातीपैकी 1 लाख रुपयापर्यंत प्रकल्प किंमत असल्यास 20 टक्के व 22.5 टक्के पर्यंत मदत मिळू शकते. सदर रक्कम दरसाल 10 टक्के व्याजदराने असून पढील 7 वर्षात परतफेड करावयाची आहे. ही योजना पूर्णपणे जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत राबविण्यात येत आहे.

10. वाहतूक व दळणवळण

10.1 लोहमार्ग :-

नागपूर जिल्हयामध्ये एकेरी, दुहेरी व नॅरोगेज लोहमार्गांची लांबी अनुक्रमे 146.24, 477.93 व 168.12 कि.मी. आहे. नागपूर शहर हे भारताचे मध्यवर्ती ठिकाण असून ते दिल्ली, मद्रास, मुंबई व कलकत्ता इ. प्रमुख शहरांना लोहमार्गाने जोडलेले आहे. नागपूर जिल्हयामध्ये महत्वाच्या रेल्वेमार्गाने विद्युतीकरण पूर्ण करण्यात आले असून सर्व प्रवासी गाड्या विद्युत इंजिनाद्वारे धावू लागलेल्या आहेत.

10.2 रस्त्यांची लांबी :-

जिल्हयामध्ये मात्रे 2008 पर्यंत 14277 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम झाले असून त्यापैकी ग्रामीण भागात 6488 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम तर महानगरपालिका व नगरपालिका हद्दीत 2641 कि.मी. रस्त्यांची कामे पूर्ण करण्यात आलीत.

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने :-

जिल्ह्यामध्ये निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या मार्च, 2008 अखेर 1034517 एवढी आहे. त्यात 84 टक्के दुचाकी वाहने असून 95 टक्के एकूण प्रवासी वाहने आहेत. व 5 टक्के मालवाहतूक वाहने आहेत. मागील वर्षाच्या तुलनेत नोंदणी केलेल्या वाहनात चालू वर्षी 9.30 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये :-

जिल्ह्यामध्ये मार्च, 2008 अखेर 362 टपाल कार्यालये व 3 तार कार्यालये कार्यरत आहे. दरलाख लोकसंख्येमागे 9 टपाल कार्यालये उपलब्ध आहेत. जिल्ह्यामध्ये दूरध्वनीची संख्या 194643 आहे. 2006-2007 च्या तुलनेत 2007-2008 मध्ये 2.16 टक्क्यांनी दूरध्वनीच्या संख्येत वाढ झालेली आहे. तसेच जिल्ह्यामध्ये पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या 270 आहे.

11. कामगार व रोजगार

11.1 जिल्ह्यात निरनिराळ्या उद्योगांमध्ये मार्च, 2008 अखेर 214858 कामगार असून त्यापैकी 87367 शारकाय, 65389 निमशारकाय व 62102 खाजगी क्षेत्रात आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रांमध्ये 71 टक्के व खाजगी क्षेत्रांमध्ये 29 टक्के आहेत.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून स्पष्ट होते की, सन 2008 मध्ये 27971 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता आपली नावे नोंदविली होती. तथापी एकूण 194899 उमेदवारांपैकी त्या वर्षात फक्त 533 उमेदवारांना रोजगार मिळाल्याचे दिसून येते. त्यात 17 टक्के अनुसूचित जाती-जमाती व 83 टक्के इतर वर्गाचे उमेदवार होते.

पाचवी आर्थिक गणना 2005 (अस्थायी)

आर्थिक गणना म्हणजे देशातील सर्व उपक्रमांची गणना होय. राज्य शासनाचे अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत राज्यात सन 2005-मध्ये पाचवी आर्थिक गणना घेण्यात आली. यात कृषी (पीक उत्पादन व मळे वगळता) व बिगर कृषी क्षेत्रातील जे उपक्रम वस्तु उत्पादन, वितरण व सेवा पुरवणे यात गुंतलेले आहेत. अशा उपक्रमांची गणना करण्यात करण्यात आली. त्यातून मिळालेल्या माहिती व आकडेवारीचा उपयोग पुढील संस्करणासाठी करण्यात आहे. सद्यस्थितीत देण्यात आलेली आकडेवारी ही अस्थायी स्वरूपाची आहे.

कृषी व बिगर कृषी आस्थापना :-

अस्थायी निष्कर्षानुसार पीक उत्पादन व मळे वगळता निरनिराळ्या आर्थिक कार्यात जिल्ह्यामध्ये कृषी व बिगरकृषी क्षेत्रात एकूण 211049 उपक्रम कार्यरत असून त्यापैकी ग्रामिण भागात 61278 तर नागरी भागात मात्र 149771 इतके उपक्रम आहेत. मोठ्या जागेवर कार्यरत असलेले उपक्रम सुमारे 21.75 टक्के आहेत. जिल्ह्यातील एकूण उपक्रमांपैकी कृषी क्षेत्रात 7.39 टक्के तर

बिगर कृषीक्षेत्रात 92.61 टक्के उपक्रम कार्यरत असून यातील कामगारांपैकी सुमारे 58.19 टक्के कामगार वेतनावर काम करीत आहेत.

11.3 कामगार:-

कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांमध्ये 545338 कामगार काम करीत होते. यापैकी 24.19 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 75.81 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करणारे कामगार (317341) होते. जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी 3 कामगार काम करीत होते. तर ग्रामीण व नागरी भागातील आस्थापनेकरीता हेच प्रमाण 2 व 3 असे होते.

11.4 उद्योग गटांनुसार कर्मीकरण:-

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते. याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र. 9.7 मध्ये देण्यांत आली आहे. एकूण 93208 आस्थापनांपैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे (35885) आस्थापना होत्या. व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी (66938) कामगार काम करीत होते. वस्तु निर्माण या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण (14092) आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये (58219) कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटांतील (45231) आस्थापनांमध्ये (192184) कामगार गुंतलेले होते.

11.5 सहकार क्षेत्रातील आस्थापना:-

बिगर कृषी सहकार क्षेत्रात असणा-या एकूण 88481 आस्थापनांपैकी (11898) आस्थापना ग्रामीण भागात तर (69483) आस्थापना नागरी भागात होत्या. एकूण आस्थापनांपैकी केवळ (10.65 टक्के) आस्थापना विजेवर चालणा-या होत्या. एकूण कामगारांपैकी बिगर कृषी सहकारी क्षेत्रातील आस्थापनांमध्ये (310124) कामगार या क्षेत्रात काम करीत होते.

11.6 स्वकार्यरत उद्योग:-

जिल्ह्यातील सर्व गट मिळून एकत्र या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या (117841) आहे. यापैकी ग्रामीण भागात (38132) व नागरी भागात (79709) उद्योग अस्तित्वात आहेत. स्वकार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची / कामगारांची संख्या (227997) असून त्यापैकी ग्रामीण भागात (66258) तर नागरी भागात (161739) व्यक्ती कार्यरत आहेत.

12. सहकार

12.1 सहकारी संस्था:-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या 31 मार्च, 2008 अखेर 4922 असून त्यातील एकूण सभासदांची संख्या 5651 हजार आहे. 2006-07 वर्षाच्या तुलनेत 2007-08 वर्षी एकूण सहकारी संस्थांच्या संख्येत 2.07 टक्के वाढ तर एकूण सभासदांच्या संख्येत फार मोठी वाढ झाल्याचे आढळून येते.

12.2 सभासदांची संख्या व कर्ज वाटप:-

सर्व संस्थांच्या सभासदांची संख्या 31 मार्च, 2008 अखेर 5651 हजार एवढी आहे. त्यापैकी सर्वात जास्त सभासदांची संख्या ही प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थांची आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था एकूण संस्थांच्या 12 टक्के आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थेमाफत 31 मार्च, 2008 रोजी संपणा-या वर्षामध्ये 31765 शेतकरी सभासदांना 5688.07 लाख रुपये अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीच्या कर्जाचे वाटप करण्यात आले. तसेच मार्च, 2008 अखेर कर्जाची एकूण थकबाकी 7165.76 लाख रुपये आहे. या थकबाकीदारांची संख्या 59766 इतकी आहे. सहकार उपशिर्षांतर्गत जिल्हा वार्षिक योजनेतून डॉ.पंजाबराव देशमुख पिक उत्पादन प्रोत्साहन योजना राबविण्यात येते. त्यातून शेतक-यांना प्राथमिक कृषी पथसंस्थेकडून रुपये 15000 पर्यंत कर्ज देण्याची सुविधा आहे.

13. अधिकोष

13.1 नागपूर जिल्हयामध्ये वर्गीकृत अधिकोष शाखा कार्यालयांची एकूण संख्या सन 2007-08 या वर्षात 355 आहे. त्यापैकी 43 टक्के शाखा हया एकटया नागपूर शहरामध्ये व 57 टक्के हया जिल्हयातील इतर भागांमध्ये आहेत. जिल्हयामध्ये सहकारी बँकांच्या (वर्गीकृत) शाखांची संख्या 110 आहे, दरलाख लोकसंख्येमागे वर्गीकृत बँकांच्या शाखांची संख्या अंदाजे 8.73 इतकी येते.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजार भाव :-

मार्च, 2008 ला संपणा-या वर्षाकरिता तांदुळ, गहू व ज्वारी यांचे सरासरी घाऊक बाजार भाव दर क्विंटल मागे अनु. 1289, 1025 व 704 रुपये असल्याचे आढळते. मागील वर्षाच्या तुलनेत सन 2007-08 चे भावात अनुक्रमे 6.18, 5.67 व 17.72 टक्के वाढ आढळते.

2007-08 वर्षात द्विदल धान्यामध्ये तूर व हरभरा यांचे भाव दर क्विंटलमागे अनुक्रमे 2152 व 2138 रुपये असे होते. तेलबियामध्ये जवस व सोयाबिन यांचे भाव अनुक्रमे 2754 व 1669 रुपये होते. रोखीचे पिकामध्ये नागपूर जिल्हयामध्ये कापूस व संत्री ही महत्वाचे पिके होत. कापसाची खरेदी महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह मार्केटिंग फेडरेशन तर्फे होत असल्यामुळे कापसाचे जातदार भाव शासनाने निर्धारित केलेले आहेत.

14.2 किरकोळ बाजारभाव :-

सन 2007-08 मध्ये जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या जीवनावश्यक वस्तुच्या सरासरी किरकोळ किंमतीत मागील वर्षाचे तुलनेत वाढ झाल्याचे आढळते. यामध्ये विशेष अशी वाढ तांदुळ, ज्वारी, तूर व मसुर डाळी, शेंगदाने, गोडे तेल (भूर्डमुगांचे) कांबडी, अंडी, सोने व चांदी इ. वस्तुच्या किंमतीत 10 टक्केपेक्षा जास्त वाढ झाल्याचे आढळून येते. तर मुंगडाळ, उडीदडाळ, साखर, पेट्रोल, चहापत्ती इ. वस्तुच्या किंमतीत घट झाल्याचे निदर्शनास येते.

14.3 ग्राहक किमतीचा निर्देशांक:-

पायाभुत वर्ष 2001 बरोबर 100 धरून 2007-08 मध्ये सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 140 व अग्रगट निर्देशांक 143 आहे. पानसुपारी, तंबाखू इ. 137, इंधन व दिवाबत्ती 144, घरबांधणी निर्देशांक 152, कापड बिछाने व पादत्राणे निर्देशांक 118 तर संकीर्ण निर्देशांक 130 आहे.

15 शैक्षणिक सुविधा

15.1 नागपूर जिल्ह्यामध्ये सन-2007-08 या वर्षात प्राथमिक शाळांची एकूण संख्या 2491 आहे. माध्यमिक शाळांची संख्या 597, उच्च माध्यमिक शाळा 213, व सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालये 238 आहेत.

15.2 2007-08 मध्ये एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या 928250 आहे. त्यापैकी प्राथमिक शाळेमध्ये 43.13 टक्के, माध्यमिक शाळेमध्ये 22.50 टक्के, उच्च माध्यमिक शाळेमध्ये 25.04 टक्के, महाविद्यालयातून 9.33 टक्के विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत.

16 सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1 वैद्यकीय सेवा :-

सार्वजनिक आरोग्याचे दृष्टीने जिल्ह्यामध्ये वैद्यकीय सेवा ही शासनातर्फे जिल्हा परिषदा, नगरपालिका, तसेच धर्मादाय संस्थामार्फत उपलब्ध करून दिल्या जाते. नागपूर जिल्ह्यात सन 2007-08 मध्ये 37 रुग्णालये, 162 दवाखाने, 49 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे, 314 आरोग्य उपकेंद्रे व 17 प्रसूतिगृहे कार्यरत आहेत. दरलाख लोकसंख्येमागे रुग्णालयांची संख्या 0.91 येते. हे प्रमाण महाराष्ट्राच्या तुलनेत फारच कमी आहे. महाराष्ट्रात दरलाख लोकसंख्येमागे रुग्णालयांची संख्या 1.08 आहे. नागपूर जिल्ह्यात दरलाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक, वैद्यकीय संस्थांतील खाटांची संख्या 76 येते. तसेच उपचार केलेल्या आंतररुग्णांची संख्या 42694 व बाह्यरुग्णांची संख्या 1388894 इतकी आहे.

16.2 जन्म-मृत्यू प्रमाण :-

नागपूर जिल्ह्यात सन 2007-08 या वर्षातील जन्म 75076 आणि मृत्यू 29721 नोंदविल्याचे आढळून येते. ग्रामीण भागामध्ये सर्वच जन्म-मृत्यूंची नोंद होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. तक्त्यातील प्राप्त माहितीवरून 2007-08 वर्षासाठी नागपूर जिल्हाकरिता दरहजारी जन्माचे प्रमाण 19.91 व मृत्यूचे प्रमाण 6.97 इतके आहे. तसेच बालमृत्यूचे प्रमाण 0.14 असे आढळते.

16.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये 31.3.2008 रोजी एकूण 73 कुटुंब नियोजन केंद्रे कार्यरत आहेत. सन 2007-08 मध्ये नसबंदी केलेल्यांची एकूण संख्या 19824 आहे. 826 पुरुष नसबंदी व 18998

स्त्रियांची नसबंदी करण्यांत आली. शिवाय 18679 स्त्रिया लूप पध्दतीचा वापर करीत असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याकरिता शासनामार्फत कुटुंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्यांत येतो. याशिवाय माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणीचा कार्यक्रम जिल्हयात ग्रामीण व नागरी स्तरावर राबविण्यात येतो. यामध्ये डी.पी.टी., पॉलिओ, बी.सी.जी. गोवर, बी.टी. तसेच 10 वर्षे व 16 वर्षे वयोगटातील मुला-मुलींना व गरोदर स्त्रियांना धनुर्बात प्रतिबंधक लस टोचण्यात येते.

17 कमजोर घटकांचे कल्याण

17.1 कमजोर घटकांचे कल्याणासाठी महाराष्ट्र शासनातर्फे जिल्हास्तरावर निरनिराळ्या योजना राबविण्यात येतात. उदा. कृषी विभागांतर्गत १) मागासवर्गीय नवबोध दारिद्र रेषेच्या वर आणण्यासाठी विशेष अर्थ सहाय्य योजना २) अनुसूचित जाती/नवबोध शेतक-यांसाठी विशेष घटक योजनेंतर्गत संकरीत कालवडी जोपासण्यासाठी सहाय्य (दुग्ध कार्यक्रम) ३) दुधाळ जनावरांना वेंरणेसाठी व औषधांसाठी अर्थसहाय्य (केंद्र पुरुस्कृत योजना) सहकार विभागांतर्गत ४) आदिवासी/अनुसूचित जाती व नवबोध यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थसहाय्य, ५) जमीन सुधारणेकरिता अतिरिक्त जमीनी दिलेल्या अभिहस्तांकितांना अर्थसहाय्य देणे ६) शिक्षण विभागांतर्गत शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्राथमिक शाळेतील अनु.जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती, तसेच मागासवर्गीयांचे कल्याण कार्यक्रमांतर्गत ७) मुलांना शिष्यवृत्त्या देणे, आय.टी.आय च्या विद्यार्थ्यांना विद्यावेतन देणे, हरिजन वस्त्यांची सुधारणा व संजय गांधी स्वालंबन योजना, तसेच समाज कल्याण विभागांतर्गत देखील मागासवर्गीयांचे कल्याणासाठी ब-याच योजना राबविण्यात येतात.

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानांच्या वीससुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यात आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.82 च्या निर्णयाद्वारे ही योजना सुरु करण्यात आली आहे. या योजनेंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून पात्र अनुसूचित जाती व नवबोध शेतक-यांची निवड करण्यात येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबोध कुटुंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन आणि ज्या कुटुंबाचे शेती व्यतिरिक्त इतर वार्षिक उत्पन्न 3600 रुपयाच्या आत असते अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटुंबाकरिता 9650 रुपयाचे अनुदान तीन ते चार वर्षांमध्ये जमीन सुधारणा सुधारित अवजारे, बैलगाडी व बैलजोडी निविष्टा संच व लघुसिंचन याबाबीवर खर्च करण्याकरिता देण्यात येतात. सन 2007-08 मध्ये विशेष घटक योजनेंतर्गत जिल्हयात 5944.47 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

17.3 सुवर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना :-

जिल्हयातील दारिद्र रेषेखाली जीवन जगणा-या कुटुंबाला आर्थिक सहाय्य देऊन त्यांचे राहणीमान उंचाविण्याकरिता सुवर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना राबविण्याची केंद्र शासनाचे धोरणानुसार वीस कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमानुसार महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. नागपूर जिल्हयातील दारिद्र रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबाची गणना सन 2002 मध्ये घेण्यात आली. या योजनेंतर्गत दारिद्र रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज रुपाने मदत मिळवून

देऊन त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा या कार्यक्रमाचा मुख्य उद्देश आहे. हा कार्यक्रम राबविण्यासाठी शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा स्थापन केली आहे. या योजनेअंतर्गत सन 2007-08 मध्ये 184.25 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

18 इतर

18.1 जिल्हा परिषदा, नगरपरिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च :-

2007-08 मध्ये नागपूर जिल्हा परिषदेचे एकूण उत्पन्न (पूर्वीच्या शिल्लकेसह) 50111.02 लाख रुपये असून खर्च 48258.11 लाख रुपये आहे. नागपूर जिल्ह्यामध्ये 1 महानगरपालिका, 10 नगरपालिका व 1 कटक मंडळ आहे. नगरपालिकेची स्वनिर्मित उत्पादनाची साधने म्हणजे जकात कर, घर व जमीनवरील कर, नगरपालिकेच्या मालमत्तेतून मिळालेला कर व इतर उत्पन्न होय. सन 2007-08 मध्ये सर्व नगरपालिका, महानगरपालिका व कटक मंडळ यांचे पूर्वीच्या शिल्लकेसह एकूण उत्पन्न 60479.82 लाख रुपये व खर्च 50743.20 लाख रुपये झाला.

तसेच नागपूर जिल्ह्यात 2007-08 मध्ये एकूण 777 ग्रामपंचायती असून पूर्वीच्या शिल्लकेसह एकूण उत्पन्न 5609.85 लाख रुपये व खर्च 3519.59 लाख रुपये झालेला आढळतो.

18.2 जिल्ह्यात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल -

जिल्ह्यामध्ये महसूल विभागामार्फत जमीन महसूल गोळा केला जातो. 2007-08 या वर्षात नागपूर जिल्ह्यामध्ये गोळा झालेला एकूण जमीन महसूल 19.38 लाख रुपये आहे. जिल्ह्यामध्ये जमीन महसूल देणा-या खेतीदारांची संख्या 209012 आहे.

नागपूर जिल्ह्यात 2007-08 वर्षातील कायम चित्रपटगृहांची संख्या 32, फिरते चित्रपटगृहांची संख्या 1, व सरकारमान्य व्हिडीओ कॅदाची संख्या 31 असून एकूण वसूल झालेला करमणूक कर 838.94 लाख रुपये आहे. ह्या व्यतिरिक्त विक्री कर, वाहनकर, नोंदणी फी, आयकरातील जिल्ह्याला मिळालेला वाटा तसेच विद्युत व सिंचन यापासून मिळालेले उत्पन्न इत्यादी बाबींपासून उत्पन्न प्राप्त होते.

18.3 वृत्तपत्रे व नियत कालिके -

नागपूर जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च, 2008 यादिवशी 38 दैनिके तसेच 47 साप्ताहिके, 1 पाक्षिके व 8 मासिके मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेतून प्रकाशित करण्यात आलेत. जिल्ह्यामध्ये 711 मुद्रणालये आहेत.

18.4 वाचनालये:-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये मुख्यालयी एक अ वर्गाचे शासकीय प्रादेशिक ग्रंथालय आहे. व तसेच जिल्हास्तरावर जिल्हा ग्रंथालये कार्यरत आहे. शिवाय वेगवेगळ्या संस्थेकडून जिल्ह्यातील ग्रामीण व नागरी भागामध्ये ग्रंथालये चालविली जातात. ग्रंथालयाचा विकास करण्याकरिता शासनमार्फत व्यवस्थापनेकरिता अनुदान देण्यात येते.

18.5 पॉलिस बंत्रगा व गुन्हे संख्या -

नागपूर जिल्हयामध्ये 2007-08 या वर्षात सुरक्षितेच्या दृष्टीने 62 पॉलिस ठाणी, 41 आकूटपोस्ट, 83 लॉकअप व 70 पॉलिस चौकी स्थापन केली आहेत. जिल्हयात पॉलिस अधिकारी व कर्मचारी यांची एकूण संख्या 11343 इतकी असून त्यापैकी स्त्री अधिकारी व कर्मचारी 438 आहेत.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
1	भौगोलिक स्थान			
	1.1 उत्तर अक्षांश	अंश	20.35 ते 21.44	16.40-22.10
	1.2 पूर्व रेखांश	अंश	78.15 ते 79.40	72.60-80.90
	1.3 क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.000	9.892	308
2	प्रशासकीय रचना			
	2.1 तालुके	संख्या	14	353
	2.2 शहरे	संख्या	29	378
	2.3 एकूण गावे	संख्या	1869	43711
	2.4 पैकी निर्जन गावे	संख्या	241	2616
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था			
1	महानगरपालिका	संख्या	1	22
2	नगरपरिषदा	संख्या	10	225
3	कटकमंडळे	संख्या	1	7
4	पंचायत समित्या	संख्या	13	351
5	ग्रामपंचायती	संख्या	777	27916
तीन	लोकसंख्या (2001)			
1	ग्रामीण	हजार	1454	55778
2	नागरी	हजार	2614	41101
3	एकूण	हजार	4068	96879
4	पुरुष	हजार	2105	50401
5	स्त्रिया	हजार	1962	46478
6	स्त्रिया प्रति हजार पुरुष	संख्या	932	922
7	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	696	9882
	7.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	17.10	10.20
8	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	444	8577
	8.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	10.91	8.90
9	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	405	315

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	वाव	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
10	साक्षरतेचे प्रमाण			
	10.1 ग्रामीण	टक्के	75.58	70.90
	10.2 नागरी	टक्के	88.65	85.50
	10.3 एकूण	टक्के	84.03	76.90
	10.4 पुरुष	टक्के	90.18	86.00
	10.5 स्त्रिया	टक्के	77.42	67.00
	10.6 साक्षरतेमध्ये जिल्ह्याचा राज्यात क्रमांक	क्रम संख्या	3	2
11	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे (1998)	लाख	1.33	45.03
चार	जिल्हा उत्पन्न अंदाज			
1	चालू किमतीनुसार (1999-00)			
	1.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	23529	509356
	1.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	52010	48171
	1.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	20176	437035
	1.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	44598	41331
2	स्थिर किमतीनुसार (1999-00)			
	2.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	16988	376783
	2.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	37551	35633
	2.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	14682	325148
	2.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	32453	30750
पाच	कृषि		2000-01	2006-07
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	986	30758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	159	5212
3	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	16.13	16.94
4	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	4.1 बिगर- शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	87	1407
	4.2 पडीत आणि लागवाडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	34	1720
	4.3 एकूण (4.1 + 4.2)	हजार हेक्टर	121	3127

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

दुष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
5	पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	5.1 कायम पुरेचरण व इतर	हजार हेक्टर	55	1252
	5.2 झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	10	249
	5.3 लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	41	914
6	पडीत जमीन			
	6.1 चालू पड	हजार हेक्टर	62	1327
	6.2 इतर पड	हजार हेक्टर	40	1204
7	पिकाखालील क्षेत्र			
	7.1 पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	499	17473
	7.2 दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	116	5083
	7.3 एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	615	22556
8	ओलित खालील क्षेत्र			
	8.1 निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	109	3147
	8.2 एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	134	3810
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
	9.1 तृणधान्ये	हजार हेक्टर	138	9621
	9.2 व-दधान्ये	हजार हेक्टर	93	3828
	9.3 तेलबिया	हजार हेक्टर	241	3863
	9.4 ऊस	हजार हेक्टर	1	N.A.
	9.5 कापूस	हजार हेक्टर	71	3107
10	पर्जन्य (सरासरी)	मि.मी.	801	N.A.
11	जमीन वहिती धारण संख्या (1997)			
	11.1 क्षेत्र 2 हेक्टरपेक्षा कमी	हजार	112	6693
	11.2 क्षेत्र 2 ते 10 हेक्टर	हजार	263	11308
	11.3 क्षेत्र 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	हजार	32	1879
सहा	जलसिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	1	66
	1.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	188	2456
2	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	14	233
	2.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	58	739

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
3	लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	75	2777
	3.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	173	1134
4	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	60	867
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना -2003)			
1	एकूण पशुधन	हजार	984	37058
2	गो जातीय	हजार	633	16738
3	महिषवर्गीय	हजार	84	6084
4	मेंढ्या व शेळ्या	हजार	282	13624
5	कांबड्या व बदके	हजार	708	34596
आठ	सहकार क्षेत्र (2007-08)			
1	सहकारी संस्था	संख्या	4922	200740
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	594	21238
	2.1 सभासद संख्या	हजार	212	12271
	2.2 दिलेली कर्जे	कोटी रु.	57	549802
	2.2 येणे कर्जे	कोटी रु.	197	1053686
3	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	247	30913
नऊ	बीज			
1	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1869	40351
2	बीज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	87	2777
3	विजेचा वापर			62084
	3.1 घरगुती	दशलक्ष कि.वॅ.तास	71	14284
	3.2 वाणिज्यिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	17	6940
	3.3 औद्योगिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	191	26535
	3.4 कृषि	दशलक्ष कि.वॅ.तास	18	9749
	3.5 इतर	दशलक्ष कि.वॅ.तास	8	318
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	दशलक्ष कि.वॅ.तास	306	57826

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
दहा परिवहन व दळणवळण				
1	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	421	5902
2	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	2.1 बारमाही	संख्या	1622	38483
	2.2 हंगामी	संख्या	6	1397
3	रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)			
	3.1 प्रमुख राज्य महामार्ग	कि.मी.	370	4367
	3.2 राज्य महामार्ग	कि.मी.	1068	33675
	3.3 प्रमुख जिल्हामार्ग	कि.मी.	1132	49147
	3.4 इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	2708	45674
	3.5 ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	6488	100801
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	कि.मी.	11766	233664
अकरा नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार				
1	नोंदणीकृत कारखाने (2005)	संख्या	1715	36180
2	नोंदणीकृत चालू कारखाने (त्यांतील कामगार)	संख्या	888	30684
		संख्या	36392	1281000
3	साखर कारखाने (साखरेचे उत्पादन)	संख्या	2	202
		हजार मे. टन	0	9100
4	सहकारी सूत गिरण्या	संख्या	7	177
बारा कर्मचारी गणना (1 जुलै 2007 रोजी भरलेली पदे)				
1	शासकीय	हजार	38	581
2	जिल्हा परिषदा	हजार	13	457
3	नगर परिषदा	हजार	2	52
4	महानगरपालिका	हजार	10	112

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
तेरा	शिक्षण क्षेत्र			
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.1 एकूण शाळा	संख्या	2491	69330
	1.2 विद्यार्थी	हजार	400	11571
	1.3 शिक्षक	हजार	12	341
	1.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	33	34
2	माध्यमिक शिक्षण			
	2.1 एकूण शाळा	संख्या	810	20339
	2.2 विद्यार्थी	हजार	441	11236
	2.3 शिक्षक	हजार	13	298
	2.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	33	38
3	उच्च शिक्षण			
	3.1 संस्था	संख्या	238	2316
	3.2 एकूण विद्यार्थी	हजार	86	1170
4	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			
	4.1 व्यवसाय पदवी शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	23	312
	4.2 व्यवसाय पदविका शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	7023	58179
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	25	648
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	8820	73767
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	15	369
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	2896	67240
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	23	191
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	3092	23496
चौदा	सार्वजनिक आरोग्य			
1	रुग्णालये	संख्या	37	1054
2	दवाखाने	संख्या	162	2072
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	49	1812
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	314	N.A.
5	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	0	177

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2007-08

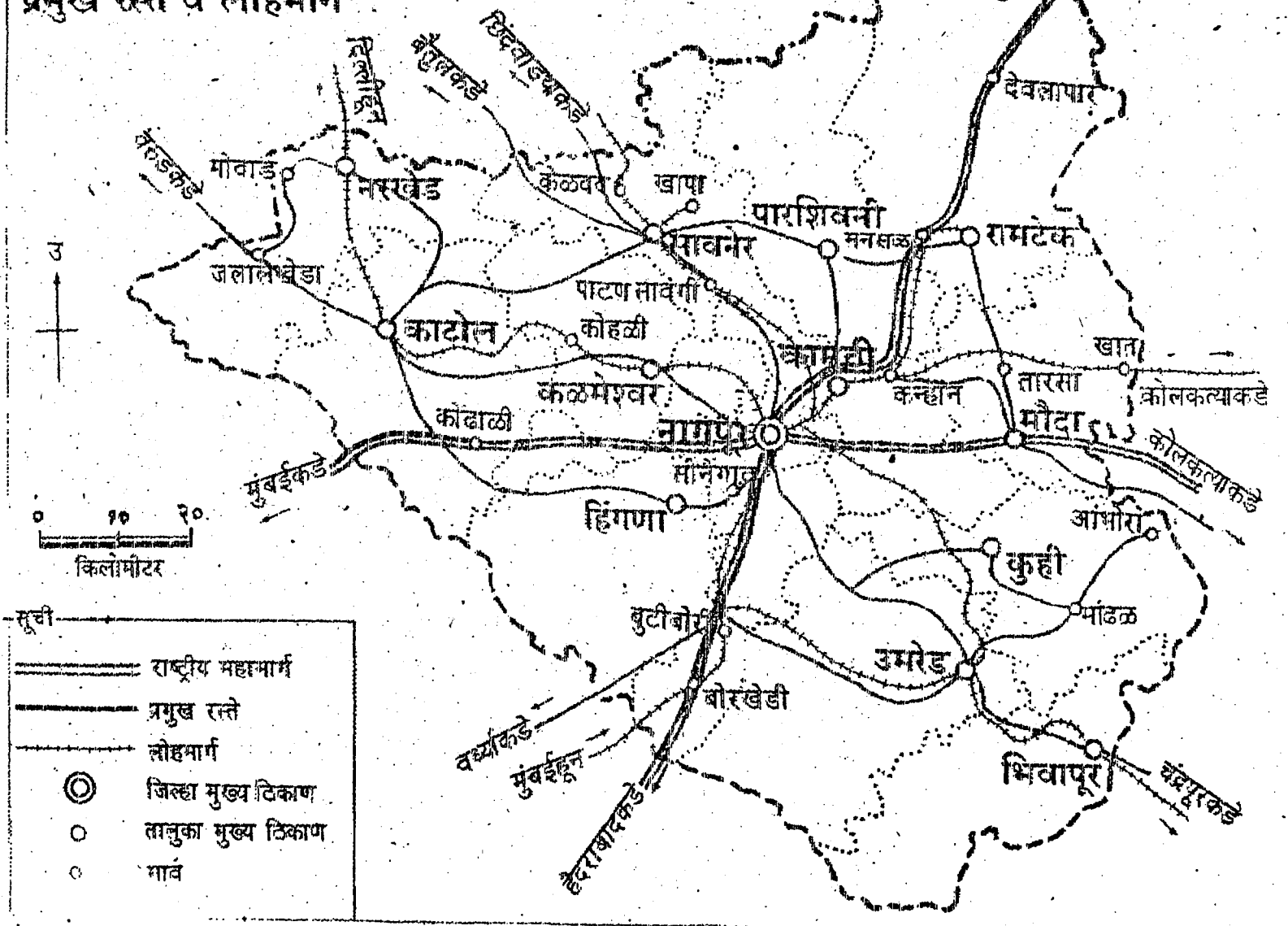
दृष्टिक्षेपात जिल्हा

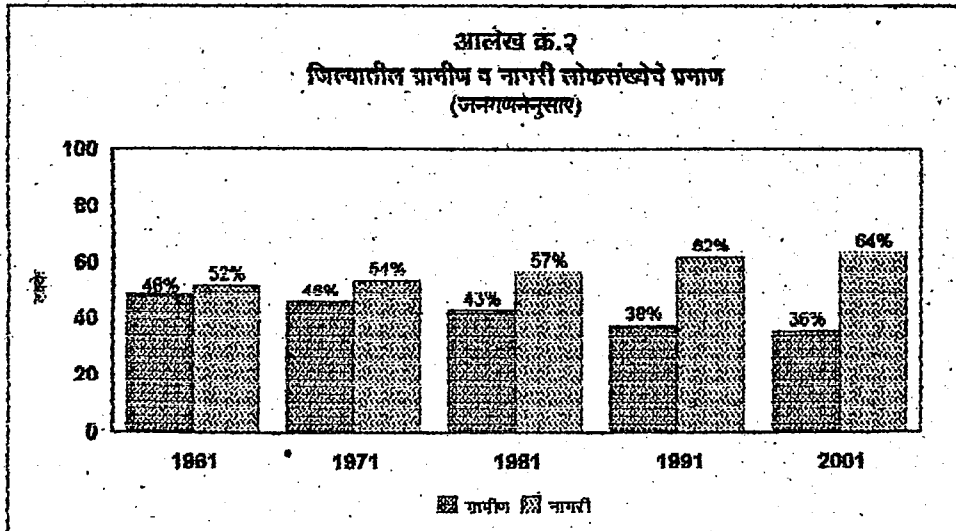
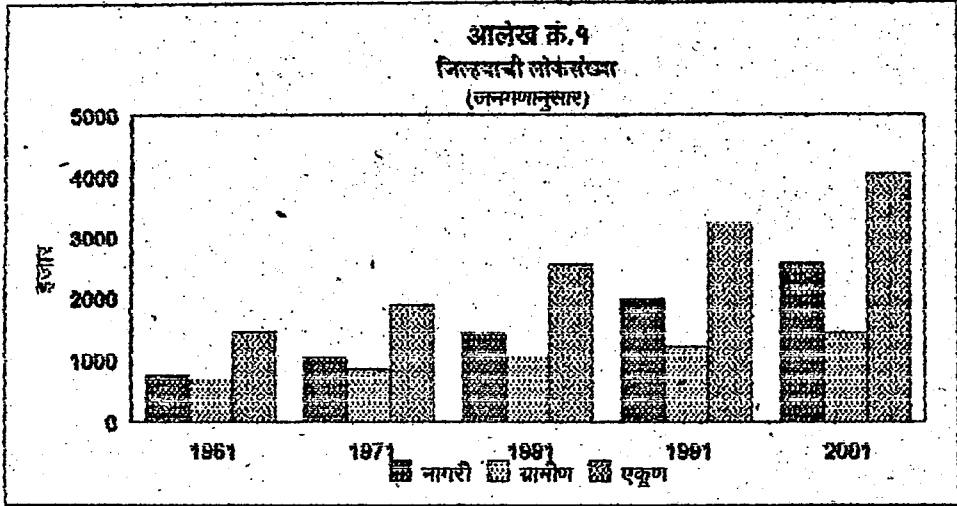
अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
पंधरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
1	आदिवासी आश्रमशाळा (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या संख्या	15 3897	1105 41885
सोळा	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
1	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या संख्या	11 921	271 22668
सतरा	सार्वजनिक वितरण व्यवस्था			
1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1237	49533
2	पुरविलेला एकूण साठ			
	2.1 गहू	हजार टन		1218.74
	2.2 तांदूळ	हजार टन		1078.33
3	शासकीय गोदामे (साठवण क्षमता)	संख्या हजार टन	21 10.91	1012 572.98

* * *

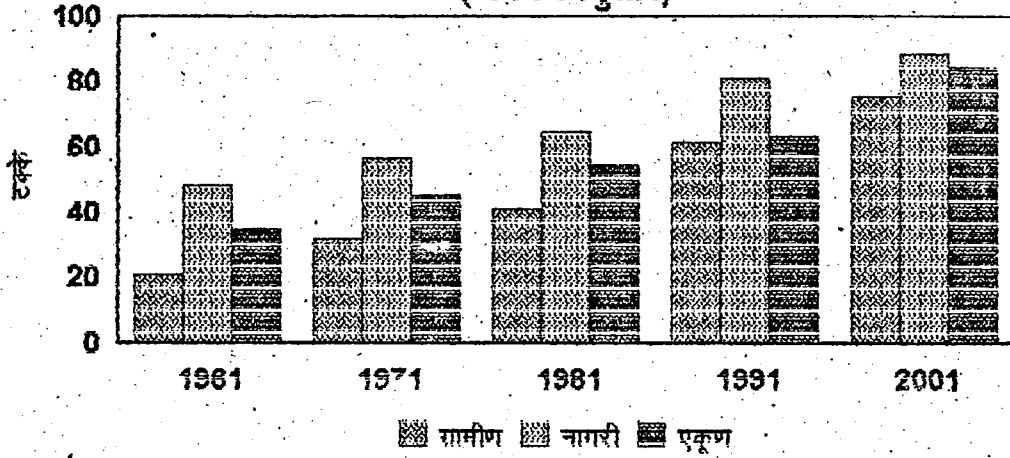
नागपूर जिल्हा

प्रमुख रस्ते व लोहमार्ग

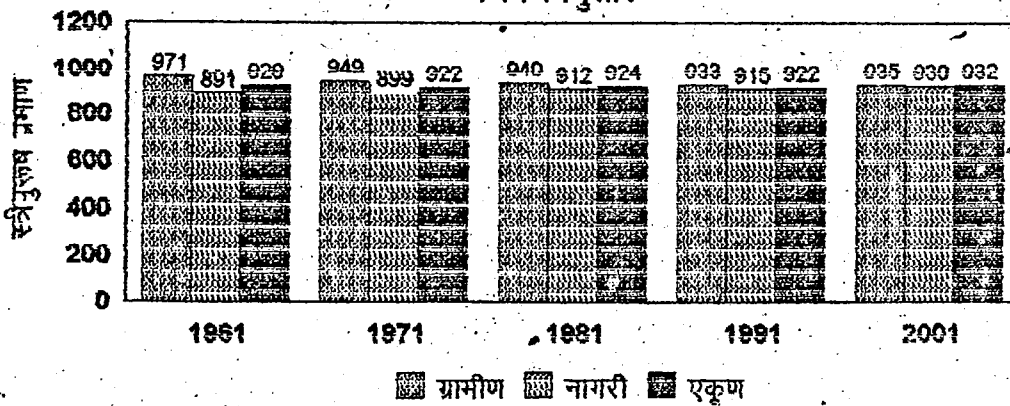

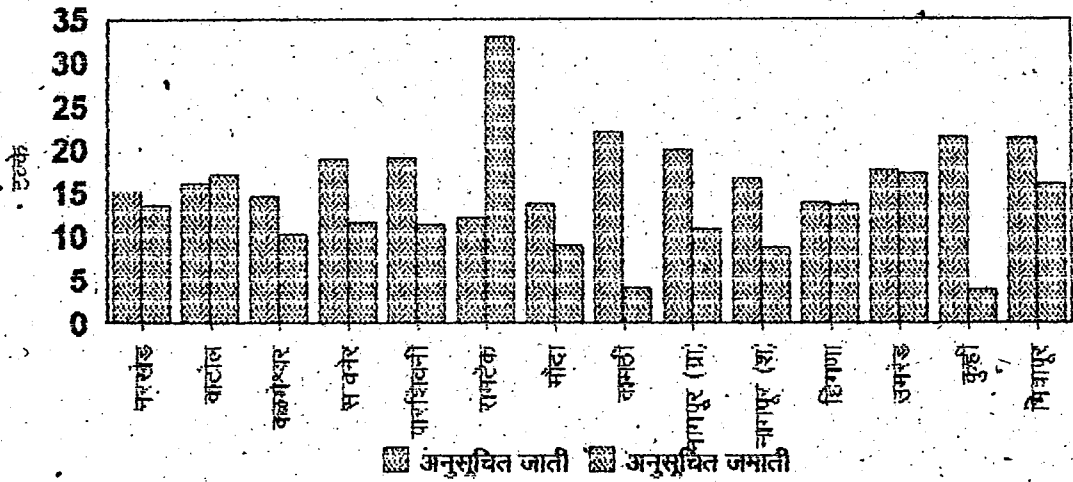
आलेख क्र.३
जिल्ह्यातील साक्षरतेचे प्रमाण
(जनगणनेनुसार)

आलेख क्र.४
जिल्ह्यातील स्त्री-पुरुष प्रमाण
जनगणनेनुसार

आलेख क्र.५
जिल्ह्यातील अनुसूचित जाती/जमातीच्या लोकसंख्येची तहसीलनिहाय दळेवारी
(जनगणना-२००१ नुसार)

भाग - २

तक्ते

२००७ - २००८

जिल्हा : नागापूर

तपता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(9)	(10)	(11)
एक	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :						2001	2001	2001
1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	9930	9928	9923	9931	9892	9892	9897
2	गावे	संख्या	1897	1942	1874	1878	1869	1869	1865
3	शहरे	संख्या	13	13	16	23	29	29	29
4	एकूण लोकसंख्या	हजार	1513	1943	2589	3287	4068	4068	4068
5	शहरी लोकसंख्येचे प्रमाण	टक्के	52.07	34.52	56.75	61.65	64.25	64.25	64.25
6	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	152	196	260	332	405	405	405
7	स्त्रिया प्रतिएक हजार पुरुष	संख्या	929	922	924	922	932	932	932
दोन	साक्षरतेचे प्रमाण						2001	2001	2001
1	पुरुष	टक्के	48.06	56.10	63.74	61.79	90.18	90.18	90.18
2	स्त्रिया	टक्के	21.26	33.50	44.62	64.74	77.42	77.42	77.42
3	एकूण	टक्के	35.15	45.26	54.56	73.64	84.03	84.03	84.03
4	ग्रामीण	टक्के	21.46	32.00	31.80	31.64	77.58	77.58	77.58
5	नागरी	टक्के	51.07	56.41	67.2	68.36	88.65	88.65	88.65
तीन	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
1	महानगरपालिका	संख्या	1	1	1	1	1	1	1
2	नगरपरिषदा	संख्या	10	10	10	10	10	10	10
3	कटक मंडळे	संख्या	1	1	1	1	1	1	1
4	पंचायत समित्या	संख्या	13	13	13	13	13	13	13
5	ग्राम पंचायती	संख्या	196	659	699	765	778	777	777
चार	क्षेत्रवार जिल्हा व दरडोई उत्पन्न (चारू किमतीनुसार)								
1	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	कोटी रु	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	9956	20176	20176
2	निव्वळ दरडोई उत्पन्न	रुपये	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	24756	44593	44593
3	राज्याच्या उत्पन्नात जिल्हाचा हिस्सा	टक्के	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	4.67	4.62	4.62
पाच	कृषि व सिंचन								
1	जंगलव्याप्त क्षेत्र	शेअर हेक्टर	1840	1830	1830	1810	1588	1588	1588
2	लागवडीलायक क्षेत्र	शेअर हेक्टर	7320	6230	6130	6290	6564	6348	6244

तपता क्रमांक - 1.1

निव्वळक निर्देशांक

जिल्हा - नागपुर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	नाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(9)	(10)	(11)
3	पिकांखालील एकूण क्षेत्र		5380	5570	5300	5590	6152	6152	6152
3.1	तृणधान्ये	शंभर हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	2974	1383	1383	1383
3.2	फूडधान्ये	"	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	834	933	933	933
3.3	तेलबिया	"	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	2414	2414	2414
3.4	ऊस	"	उ. ना.	1	2	5	11	2	2
3.5	कापूस	"	700	930	800	640	711	711	711
4	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	"	उ. ना.	5436	5600	5612	4989	4989	4989
5	दुसोटा क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	1.6	2.53	11.03	11.33	23.31	23.31	23.31
6	सिचनाखालील स्थूल क्षेत्र	शंभर हेक्टर	270	390	580	1710	1340	1340	1340
7	सिचनाखालील स्थूल क्षेत्राचे एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	5.2	7.3	10.3	30.42	21.78	21.78	21.78
8	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	शंभर हेक्टर	270	370	430	490	1090	1090	1090
9	कारखान्यांद्वारे सिंचित क्षेत्र	"	60	100	190	230	408	408	408
10	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	"	140	190	250	260	603	603	603
11	इतर साधनांनी सिंचित क्षेत्र	"	80	90	168	199	79	79	79
सहा	कृषि अक्जारे (कृषि गणना)						1997		2003
1	लाकडी नांगर	हजार	70	61	72	90	48	56	56
2	लोखंडी नांगर	हजार	2	4	5	12	12	20	20
3	बैलगाड्या	हजार	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	51	46	46
4	ट्रॅक्टर	हजार	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	2	1	1	1
5	सिचनाकरिता तेलाखर चालणारे पंप	संख्या 00	10	20	30	30	50	57	57
6	सिचनाकरिता विद्युत्पंप	संख्या 00	20	80	180	250	373	308	308
7	उसाचे चरक	संख्या	उ. ना.	61	69	75	216	1449	1449
7.1	राक्षतीखर चालणारे	संख्या	उ. ना.	25	29	30	75	2	2
7.2	बैलाच्या मदतीने	संख्या	उ. ना.	36	40	45	141	1447	1447

तपता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	नाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(9)	(10)	(11)
पशुधन (पशुगणना)			1967	1977	1982	1987	1997	2003	2003
1	एकूण पशुधन	हजार	उ.ना	871	1070	1121	1094	984	984
2	दुभत्या गायी	---	उ.ना	67	75	91	86	76	76
3	दुभत्या म्हशी	---	उ.ना	18	22	27	29	27	27
4	शेळ्या व मेंढ्या	---	उ.ना	149	257	323	346	282	282
5	फॉबड्या व तात्सम पक्षी	---	उ.ना	237	377	432	694	708	708
आठ मत्स्य व्यवसाय									
1	एकूण मत्स्य उत्पादन	मे. टन	उ.ना	उ.ना	926	4617	7080	8200	9289
2	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	उ.ना	उ.ना	38	74		105	105
3	संस्थातील सभासद	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना		10521	10581
नऊ सहकार क्षेत्र									
1	संस्था								
1.1	कृषि पतसंस्था	संख्या	उ.ना	829	643	611	597	594	594
1.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या	उ.ना	521	113	204	541	778	968
1.3	उत्पादक संस्था	संख्या	उ.ना	1175	1300	2884	1118	1436	1474
1.4	पणन संस्था	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	14	15	16
1.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	1420	1809	1841
2	सभासद								
2.1	कृषि पतसंस्था	संख्या 000	उ.ना	89	129	193	211	210	219
2.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या 000	उ.ना	13	30	348	उ.ना	1209	1261
2.3	उत्पादक संस्था	संख्या 000	उ.ना	111	352	290	उ.ना	उ.ना	23
2.4	पणन संस्था	संख्या 000	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	23	23
2.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या 000	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	164
3	खेळते भांडवल								
3.1	कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	113	125	1148	11686	14319	14243
3.2	बिगर कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	31	36	1557	83857	125990	132051
3.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना	130	441	1276	उ.ना	उ.ना	उ.ना
3.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	817	610
3.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना

तपता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008

अनु.	नाम	परिमाण	संदर्भ वर्ष.						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(9)	(10)	(11)
4.	दिल्ली कर्ज								
4.1	शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	107	35	467	4996	5754	5754
4.2	बिगर शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	848	32611	123081	127161
4.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
वहा	विजेष्वा बापर								
1	घरगुली	रुग्ण कि.वे.तक	उ.ना	उ.ना	उ.ना	237	558	638	709
2	वाणिज्यिक	रुग्ण कि.वे.तक	उ.ना	उ.ना	उ.ना	53	108	159	173
3	औद्योगिक	रुग्ण कि.वे.तक	उ.ना	उ.ना	उ.ना	353	340	1495	1914
4	कृषि	रुग्ण कि.वे.तक	उ.ना	उ.ना	उ.ना	3131	25	54	181
5	इतर	रुग्ण कि.वे.तक	उ.ना	उ.ना	उ.ना	63	119	102	82
6	एकूण	रुग्ण कि.वे.तक	उ.ना	उ.ना	उ.ना	788	1150	2448	3059
7	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	78	655	1309	1322	1869	1869	1869
अकरा	वाहतूक व वळणवळण								
1	रस्त्यांची एकूण लांबी	कि.मी.	745	1159	3683	5792	9159	14271	14277
2	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	8	12	37	58	93	144	144
3	दरलाख लोकसंख्ये मागे रस्त्यांची लांबी.	कि.मी.	49	60	142	224	225	351	351
4	एकूण मालवाहतूक वाहन	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	1683	22679	45026	48541
5	एकूण प्रवासी वाहने	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	15323	520835	901502	985976
6	रेल्वे मार्गांची एकूण लांबी	कि.मी.	322	343	350	383	421	421	421
7	डाक कार्यालये	संख्या	156	266	339	323	354	363	362
8	तार कार्यालये	संख्या	33	47	71	84	96	3	3
9	दूरध्वनी	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	31821	182254	190530	194643
बारा	मांडणीकृत कारखाने व रोजगार								
1	चालू कारखाने	संख्या	284	426	459	1279	1353	1012	1715
2	कामगारांची दैनिक उपस्थिती	संख्या 000	32	35	36	49	50	40	36

तयता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2008.

अनु.	नाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2006-07	2007-08
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(9)	(10)	(11)
तेरा शिक्षण									
1 प्राथमिक									
1.1	संख्या	संख्या	659	1718	1796	2092	2475	2469	2491
1.2	विद्यार्थी	हजारात	73	216	328	416	451	422	400
1.3	शिक्षक	हजारात	2	7	8	10	13	12	12
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	27	32	24	24	35	35	33
2 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक									
2.1	संख्या	संख्या	83	289	303	522	695	729	810
2.2	विद्यार्थी	हजारात	43	128	205	306	403	454	441
2.3	शिक्षक	हजारात	2	7	7	9	12	13	13
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	22	18	27	29	33	34	33
3 महाविद्यालय									
3.1	संख्या	संख्या	उ.ना	22	24	49	99	237	238
3.2	विद्यार्थी	हजारात	उ.ना	21	32	56	82	102	86
3.3	शिक्षक	हजारात	उ.ना	2	2	1	2	3	3
3.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना	11	16	32	46	34	29
घाटा सार्वजनिक आरोग्य									
1	दवाखाने	संख्या	67	125	140	135	124	162	162
2	रुग्णालये	संख्या	10	20	23	26	24	37	37
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	11	13	13	45	48	49	49
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	300	314	314
5	खाटा	संख्या	1567	1846	4275	4938	5059	3084	3084
6	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	103	95	220	191	123	75.81	75.81
पंधरा संकीर्ण									
1	बँक शाखा	संख्या	30	80	148	369	269	346	355
2	दूरदर्शन फेबल घालक	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	662	661
3	दूरदर्शन फेबल धारक	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	82186	82187
4	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	300	150	183

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 2.1

लांकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	बाब/तालुका	ग्रामीण/नागरी	क्षेत्र चौ.कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लांकसंख्या पत्रता	सौ-पुरुष प्रमाण
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	एकूण	711.92	143512	74176	69336	30422	202	935
		ग्रामीण	706.29	113238	58627	54611	24399	160	931
		नागरी	5.63	30274	15549	14725	6023	5377	947
2	काटोल	एकूण	909.02	155668	80303	75365	33353	171	938
		ग्रामीण	898.66	118233	60999	57234	25648	132	938
		नागरी	10.36	37435	19304	18131	7705	3613	939
3	कळमेश्वर	एकूण	503.73	114400	59490	54910	24857	227	923
		ग्रामीण	487.54	90001	46855	43146	19606	185	921
		नागरी	16.19	24399	12635	11764	5251	1507	931
4	सावनेर	एकूण	655.14	223165	116020	107145	47025	341	924
		ग्रामीण	634.71	143784	74868	68916	30961	227	920
		नागरी	20.43	79381	41152	38229	16064	3886	929
5	पारशिवनी	एकूण	935.41	141731	73128	68603	28858	152	938
		ग्रामीण	918.32	94585	48573	46012	19749	103	947
		नागरी	17.09	47146	24555	22591	9109	2759	920
6	रामटेक	एकूण	1141.56	151626	77065	74561	31943	133	968
		ग्रामीण	1119.95	115020	58400	56620	24262	103	970
		नागरी	21.61	36606	18665	17941	7681	1694	961
7	नीवा	एकूण	608.22	135627	69381	66246	29140	223	953
		ग्रामीण	608.22	135627	69381	66246	29140	223	955
		नागरी	0.00	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	392.19	209003	108779	100224	39639	533	921
		ग्रामीण	360.19	82906	43044	39862	17251	230	926
		नागरी	32.00	126097	65735	60362	22388	3941	918

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	क्षेत्र चौ.कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लोकसंख्येची घनता	सर्व-पुरुष प्रमाण
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
9	नागपूर(श)	एकूण	645.60	199401	105658	93743	44165	309	887
		ग्रामीण	638.34	138209	73134	65075	30283	217	890
		नागरी	7.26	61192	32524	28668	13882	8429	881
10	नागपूर(श)	एकूण	217.17	2052066	1059765	992301	409945	9449	936
		ग्रामीण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		नागरी	217.17	2052066	1059765	992301	409945	9449	936
11	हिंगणा	एकूण	782.94	185115	99263	85852	41513	233	865
		ग्रामीण	778.56	115537	60803	54734	25367	147	900
		नागरी	4.38	69578	38460	31118	16146	15885	809
12	उमरेड	एकूण	1088.74	146843	75883	70960	31322	135	935
		ग्रामीण	1076.20	97266	50429	46837	21276	90	929
		नागरी	12.54	49577	25454	24123	10046	3953	948
13	कुही	एकूण	819.71	126316	64066	62250	27536	154	972
		ग्रामीण	819.71	126316	64066	62250	27536	154	972
		नागरी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14	भिवापूर	एकूण	611.24	83164	42337	40827	18881	136	964
		ग्रामीण	611.24	83164	42337	40827	18881	136	964
		नागरी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
एकूण जिल्हा		एकूण	9892.00	4067637	2105314	1962323	838599	405	932
		ग्रामीण	9527.34	1453886	751516	702370	314359	150	935
		नागरी	364.66	2613751	1353798	1259953	524240	7168	931

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	गावांची संख्या	शहरांची संख्या	साक्षरता (%)			मागासवर्गीय लोकसंख्या (%)		पक्षीत लोकसंख्या (1 मार्च 2008)
					एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	एकूण	153	2	77.40	84.33	69.98	15.22	13.48	154325
		ग्रामीण	153	0	76.06	83.16	68.43	15.80	14.63	
		नागरी	0	2	82.38	88.77	75.68	13.08	9.18	
2	काटोल	एकूण	186	1	78.97	86.40	70.95	16.16	17.16	167998
		ग्रामीण	186	0	76.33	84.49	67.56	8.11	19.68	
		नागरी	0	1	87.27	92.68	81.53	14.87	9.19	
3	कळमेघवर	एकूण	106	2	80.00	87.48	71.86	14.66	10.25	123054
		ग्रामीण	106	0	78.36	86.08	69.98	16.00	10.42	
		नागरी	0	2	85.97	92.70	78.72	9.73	9.62	
4	सावनेर	एकूण	132	5	81.24	88.40	73.48	18.92	11.73	244206
		ग्रामीण	132	0	78.77	86.40	70.44	18.54	12.38	
		नागरी	0	5	85.70	92.02	78.91	19.62	10.56	
5	पारसिवनी	एकूण	114	3	76.45	84.57	67.76	19.15	11.48	154666
		ग्रामीण	114	0	73.04	81.95	63.61	17.29	14.37	
		नागरी	0	3	83.09	89.63	75.96	22.87	5.69	
6	रामटेक	एकूण	153	4	72.30	82.40	61.80	12.22	32.88	163654
		ग्रामीण	153	0	69.11	79.89	57.92	11.22	38.22	
		नागरी	0	4	82.06	90.03	73.72	13.37	16.10	
7	मौदा	एकूण	124	0	75.06	83.78	65.95	13.84	9.10	142102
		ग्रामीण	124	0	75.06	83.78	65.95	13.84	9.10	
		नागरी	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
8	कामठी	एकूण	75	4	84.43	90.59	77.72	22.12	4.23	235480
		ग्रामीण	75	0	79.59	86.68	71.93	16.72	6.32	
		नागरी	0	4	87.56	93.10	81.50	25.68	2.86	

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : जनगणना 2001

अ. क्र.	नाम/ तहसिल	ग्रामीण/ नागरी	गावांची संख्या	शहरांची संख्या	साक्षरता (%)			मागासवर्गीय लोकसंख्या (%)		प्रक्षेपित लोकसंख्या (1 मार्च 2008)
					एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
9	नागपूर(फ)	एकूण	158	3	83.41	89.53	76.45	20.01	10.91	216927
		ग्रामीण	158	0	80.32	87.09	72.64	15.79	13.57	
		नागरी	0	3	90.27	94.92	84.96	29.61	4.90	
10	नागपूर(श)	एकूण	0	1	89.28	93.90	84.36	16.72	8.87	2418531
		ग्रामीण	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
		नागरी	0	1	89.28	93.90	84.36	16.72	8.87	
11	हिंगण	एकूण	153	3	82.01	89.15	73.62	14.02	13.70	203056
		ग्रामीण	153	0	78.25	86.26	69.25	13.04	18.43	
		नागरी	0	3	88.40	93.80	81.55	15.65	5.85	
12	उमरेड	एकूण	192	1	77.33	85.83	68.25	17.51	17.31	160340
		ग्रामीण	192	0	73.57	82.67	63.74	19.23	17.39	
		नागरी	0	1	84.58	91.98	76.81	14.12	17.16	
13	कुली	एकूण	186	0	71.94	81.30	62.33	21.59	4.10	132346
		ग्रामीण	186	0	71.94	81.30	62.33	21.59	4.10	
		नागरी	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
14	पिवापूर	एकूण	137	0	70.14	80.02	59.89	21.51	16.20	87134
		ग्रामीण	137	0	70.14	80.02	59.89	21.51	16.20	
		नागरी	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
एकूण जिल्हा		एकूण	1869	29	84.03	90.18	77.42	17.12	10.93	4603820
		ग्रामीण	1869	0	75.58	83.97	66.56	16.59	14.98	
		नागरी	0	29	88.65	93.57	83.36	17.42	8.67	

तक्ता क्रमांक - 2.2
लोकसंख्या आणि वृद्धीदर

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1951-2011

जनगणना वर्ष	ग्रामीण/नागरी	लोकसंख्या			दशवार्षिक वृद्धीदर	वार्षिक चक्रवाढ वृद्धीदर
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1951	एकूण	1230535	629185	601350	-	-
	ग्रामीण	652885	331763	321122	-	-
	नागरी	577650	297422	280228	-	-
1961	एकूण	1508455	781969	726486	22.59	2.04
	ग्रामीण	720755	365568	355187	10.40	0.99
	नागरी	787700	416401	371299	36.36	3.10
1971	एकूण	1942688	1010911	931777	28.79	2.28
	ग्रामीण	887331	455175	432156	23.11	1.53
	नागरी	1055357	555736	499621	33.98	3.01
1981	एकूण	2588811	1345377	1243434	33.26	2.48
	ग्रामीण	1119532	577082	542450	26.17	1.80
	नागरी	1469279	768295	700984	39.22	3.11
1991	एकूण	3287139	1710404	1576735	26.97	2.46
	ग्रामीण	1256225	649900	606325	12.21	1.64
	नागरी	2030914	1060504	970410	38.23	3.14
2001	एकूण	4067637	2105314	1962323	23.74	2.39
	ग्रामीण	1453886	751516	702370	15.73	1.60
	नागरी	2613751	1353798	1259953	28.70	3.02
2011 प्रक्षेपित	एकूण	4832922	0	0	18.81	2.27
	ग्रामीण	0	0	0	0.00	0.00
	नागरी	0	0	0	0.00	0.00

आधार - भारताची जनगणना.

तक्ता क्रमांक - 2.3

शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा : नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
1	2	3	4	5	6	7
1	नागपूर	अ वर्ग म.न.पा.	2052066	1059765	992301	26.30
2	नरखेड	क वर्ग न.प.	21537	11060	10477	10.88
3	मोवाड	क वर्ग न.प.	8737	4489	4248	11.24
4	कांटोल	क वर्ग न.प.	37435	19304	18131	36.96
5	कळनेश्वर	क वर्ग न.प.	17331	9052	8279	39.19
6	मोहपा	क वर्ग न.प.	7068	3583	3485	4.05
7	सावनेर	क वर्ग न.प.	26712	13766	12946	35.13
8	खापा	क वर्ग न.प.	14972	7599	7373	4.86
9	रामटेक	क वर्ग न.प.	22516	11554	10962	12.18
10	कामठी	ब वर्ग न.प.	84344	42626	41718	7.29
11	उमरेड	ब वर्ग न.प.	49577	25454	24123	13.77
12	कामठी	कटक मंडळ	13125	8333	4792	7.28
13	बलनी	गणना शहर	10716	5644	5072	-4.58
14	सिलेवाडा	गणना शहर	8503	4530	3973	-12.18
15	चिचोली	गणना शहर	18478	9613	8865	7.01
16	टेकाडी	गणना शहर	17180	9144	8036	-2.45
17	कन्हानपिंपरी	गणना शहर	21842	11167	10675	16.85
18	कांद्री ता. पाशोवनी	गणना शहर	8124	4244	3880	0
19	तोतलाडोह	गणना शहर	2336	1188	1148	-58.71
20	कांद्री ता. रामटेक	गणना शहर	5295	2683	2612	11.17

तक्ता क्रमांक - 2.3.

शहरांची वर्गीवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा : नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
1	2	3	4	5	6	7
21	मंनसर	गणना शहर	6459	3240	3219	0
22	येरखेडा	गणना शहर	10376	5344	5032	0
23	महादुला	गणना शहर	18252	9432	8820	6.46
24	देवळामेटी	गणना शहर	8769	4572	4197	0
25	सोनेगांव (नि)	गणना शहर	12005	6345	5660	0
26	वाडी	गणना शहर	40418	21607	18811	84.74
27	हिगडोह	गणना शहर	37016	20637	16379	113.03
28	वानाडोंगरी	गणना शहर	17181	9218	7963	0
29	निलडोह	गणना शहर	15381	8605	6776	0
एकूण नागरी			2613751	1353798	1259953	25.87

आधार - भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.4

मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	काम करणा-यांचे क्षेत्र	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5
मुख्य काम करणारे				
1	शेतकरी	199076	190140	8936
2	शेतमजूर	241648	223315	18333
3	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	28424	8937	19487
4	इतर काम करणारे	813931	137614	676317
5	एकूण मुख्य काम करणारे	1283079	560006	723073
सीमांतिक काम करणारे				
6	शेतकरी	26270	24885	1385
7	शेतमजूर	127559	116598	10961
8	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	9659	2655	7004
9	इतर काम करणारे	91782	23157	68625
10	एकूण सीमांतिक काम करणारे	255270	167295	87975
काम करणा-यांचे वर्गीकरण				
11	एकूण काम करणारे	1538349	727301	811048
12	काम करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	37.82	50.02	31.03
13	एकूण काम न करणारे	2529288	726585	1802703
14	काम न करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	62.18	49.98	68.97
15	जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या	4067637	1453886	2613751

आधार - भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.5

धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2001

अ.क्र.	बाब	एकूण	ग्रामीण	नागरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
धर्मानुसार				
1	बौद्ध	589218	186685	402533
2	ख्रिश्चन	31682	3064	28618
3	हिंदू	3090588	1222774	1867814
4	जैन	22608	1815	20793
5	मुस्लिम	296709	26146	270563
6	शीख	19633	1846	17787
7	इतर	17199	11556	5643
	सर्व धर्म (एकूण)	4067637	1453886	2613751
वयोगटानुसार (वर्षे)				
1	0 - 6	525850	202187	323663
2	7 - 14	694601	256457	438144
2	15 - 19	416361	147393	268968
3	20 - 24	400847	131370	269477
4	25 - 29	370307	122850	247457
5	30 - 34	327439	109449	217990
6	35 - 39	296940	101135	195805
7	40 - 49	431661	146327	285334
8	50 - 59	261116	91006	170110
9	60 वर्षांवरील	338049	143492	194557
10	वय अनिर्देशित	4466	2220	2246
	सर्व वयोगट (एकूण)	4067637	1453886	2613751

आधार - भारताची जनगणना

तक्ता क्रमांक - 2.6
वारिद्रय रेपेखालील ग्रामीण कुटुंबे

जिल्हा :- नागपूर

मंदम - 2001

अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण कुटुंबांची एकूण संख्या	वारिद्रय रेपेखालील ग्रामीण कुटुंबे				वारिद्रय रेपेखालील एकूण कुटुंबांची संख्या	वारिद्रय रेपेखालील कुटुंबांचा टक्के वारी
			अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	इतर	एकुण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	7	8	9
1	नरखेड	28815	2153	3174	9295	14622	14622	50.74
2	काटोल	28695	3194	3363	9807	16364	16364	57.03
3	कळमेप्यर	21150	694	1595	4497	6786	6786	32.09
4	साक्नेर	34266	2322	1983	6092	10397	10397	30.34
5	पारशिवनी	28429	2109	1311	5085	8505	8505	29.92
6	रामटेक	26467	4503	2468	4686	11657	11657	44.04
7	मोदा	27569	1605	1124	7063	9792	9792	35.52
8	कामठे	21847	1055	1613	5719	8387	8387	38.39
9	नागपूर(आ)	40122	2013	3231	6809	12053	12053	30.04
10	नागपूर(अ)	-	-	-	-	-	-	-
11	हिंगना	31737	1847	1494	5129	8470	8470	26.69
12	उमरेड	20975	1292	1391	3968	6651	6651	31.71
13	कुही	28363	1249	2546	7920	11715	11715	41.30
14	भिवारपूर	20090	1687	1584	4090	7361	7361	36.64
	एकुण	358525	25723	26877	80160	132760	132760	37.0

आधार:- प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, नागपूर

टिप -शेतकरी व शेतमजूर व इतर अशी स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे एकत्रित माहिती बर्राविण्यात आली.

तक्ता क्रमांक - 3.1

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2005-06 व 2006-07

(लाखात रु)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2005-06 *		वर्ष 2006-07 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	कृषी	169077	159470	170634	160939
1	जन संवर्धन	9797	9409	16718	16055
1	मासेमारी	3950	3239	4192	3437
1	खाण व दगड खाणकाम	86851	73702	89706	76124
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		269675	245819	281250	256555
2	नोंदणीकृत उद्योग	291468	220797	358027	271218
2	अनोंदणीकृत उद्योग	86524	67656	100499	78583
2	बांधकाम	179059	173249	217942	210871
2	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	38959	19386	46952	23363
द्वितीय क्षेत्र एकूण		596010	481089	723419	584036
3	रेल्वे	26983	19146	28819	20285
3	परिवहन, साठवणूक	86096	42541	102846	50818
3	दळणवळण	56287	46053	67804	55477
3	व्यापार व उपाहारगृहे	312419	295498	368025	348092
4	बँका व विमा उद्योग	242108	235013	270214	262411
4	व्यवसाय सेवा	187428	163159	212319	184826
4	सार्वजनिक प्रशासन	114490	93828	127118	104177
4	दृतर सेवा	150800	133017	171122	150943
तृतीय क्षेत्र एकूण		1176609	1028255	1348268	1177030
एकूण जिल्हा उत्पन्न		2042295	1755163	2352938	2017622
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		45982	39517	52010	44598
एकूण राज्य उत्पन्न		43805796	37591451	50935604	43703514
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		42056	36089	48171	41331
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.66	4.67	4.62	4.62

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 3.2

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किंमतानुसार (1999-00)

जिल्हा :- नागापूर

संदर्भ वर्ष : 2005-06 व 2006-07 (लाखात रु)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2005-2006 *		वर्ष 2006-07 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	133471	126456	126601	119947
1.2	वन संवर्धन	5557	5240	6794	6406
1.3	मासेमारी	2458	1922	2599	2032
1.4	खाण व दगड खाणकाम	62614	52806	64558	54446
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		204100	186424	200553	182831
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	187781	139009	215294	159376
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	68805	55483	75551	60923
2.3	बांधकाम	124820	120250	151045	145514
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	43738	28460	49847	32435
द्वितीय क्षेत्र एकूण		425144	343201	491738	398247
3.1	रेल्वे	24601	19758	25658	20850
3.2	परिवहन, साठवणूक	66264	31263	71178	33581
3.3	दळणवळण	66635	58852	78963	69741
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	233262	220782	260744	246796
3.5	बँका व विमा उद्योग	190007	185614	203454	197758
3.6	व्यवसाय सेवा	139758	122700	150916	132496
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	89976	74175	92152	75968
3.8	इतर सेवा	119096	106012	123473	109908
तृतीय क्षेत्र एकूण		930598	819155	1006541	887099
एकूण जिल्हा उत्पन्न		1559844	1348780	1698831	1468177
दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रु)		35120	30368	37551	32453
एकूण राज्य उत्पन्न		34350107	29615521	37678283	32514828
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		32978	28433	35633	30792
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.54	4.55	4.51	4.52

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकांत दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.1

निवडक कृषि मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

जिल्हा : नागपूर

संदर्भ - 2007-08

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)							
			एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	गहू	संकरित	845	963	965	1002	1012	1038	1027	1043
2	सोयाबीन	स्थानिक	1547	1553	1496	1551	1494	1451	1511	1608
3	हरभरा	संकरित	2177	2116	2047	2153	2117	2061	2182	2110
4	तूर	गावरान	2070	2044	2061	2189	2139	2053	2103	2165
5	उडीद	संकरित	2659	2403	2233	2326	2900	2018	1994	2175
6	तांदुळ	लुचई	1192	1208	1205	1200	1250	1250	1200	1313
7	ज्वारी	संकरित	679	698	693	684	709	661	633	706
8	मूग	चिनई	2574	2483	2316	2267	1900	2200	1700	2300
9	भुईमूग	एचबी	1932	1897	1805	2006	1983	1992	1837	2040
10	मिरची	भिवापूर	3706	3163	3448	3048	3100	3132	2859	2993
11	जवस	गावरान	2515	2307	2432	2370	2669	2840	2910	2783
12	वटाणा	गावरान	1525	1663	1550	1725		1150	1250	
13	सुर्यफुल	-	2075	2108	1813	1958	1950	1950		
14	कापूस	लक्ष्मी 510	2396	2373		-	-	-	2181	2216
15	संत्रा	नागपूरी	1102	1190				450	1030	1445

तक्ता क्रमांक - 4.1

निवडक कृषि मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

जिल्हा : नागपूर

संदर्भ - 2007-08

अ.क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)					
			डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	12	13	14	15	16	17
1	गाहू	संकरित	1074	1088	1107	1136	1025	970
2	सोयाबीन	स्थानिक	1778	1898	2042	2134	1669	1274
3	हरभरा	संकरित	2003	1864	2367	2459	2138	2071
4	तूर	गावरान	2007	2157	2358	2475	2152	1790
5	उडीद	संकरित	1300	1301	1439	1943	2058	2450
6	तांदुळ	लुचई	1363	1445	1408	1431	1289	1214
7	ज्वारी	संकरित	738	708	763	776	704	598
8	मूग	चिनई	2400	1959	2300	2360	2230	2502
9	भुईमूग	एचबी	2157	2140	2219	2264	2023	1885
10	मिरची	भिवापूर	2903	2915	3072	2839	3098	3620
11	जवस	गावरान	2800	2708	3463	3252	2754	1907
12	वटाणा	गावरान			1569	1645	1510	956
13	सुर्यफुल	-			2590	2910	2169	1565
14	कापूस	लक्ष्मी 510	2250	2450	2480	2580	2366	2016
15	संत्रा	नागपूरी	1638	1635	1314	1580	1265	1485

आधार- कृषि उत्पन्न बाजार समित्या, जिल्हा नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर

जिल्हा मुख्यालयातील महत्त्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल 2007	मे 2007	जून 2007	जुलै 2007	ऑगस्ट 2007
1	तांदूळ	किलो	23.00	23.00	23.00	23.00	23.00
2	गहू	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
3	गव्हाचे पीट	किलो	13.50	13.50	13.50	13.50	14.00
4	ज्वारी (सर्कारत)	किलो	10.60	11.00	11.00	11.75	12.00
5	ज्वारी (देशी)	किलो	11.50	12.00	12.00	13.50	14.00
6	बाजरी	किलो	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
7	काजूची चणा (अख्खा)	किलो	43.25	44.00	44.00	40.75	48.00
8	नरभगा डाळ	किलो	33.13	34.65	36.25	37.00	47.00
9	तूरडाळ	किलो	34.25	35.00	36.75	37.75	39.60
10	मूगडाळ	किलो	50.00	50.00	50.00	42.00	36.00
11	उडीद डाळ	किलो	54.00	54.00	54.00	45.50	48.50
12	मसूरडाळ	किलो	25.00	28.20	30.00	33.25	36.00
13	मटकी	किलो	32.00	33.00	32.00	32.00	32.00
14	पाहारा वाटाणा	किलो	18.25	19.25	20.00	20.00	20.00
15	सावदाणा	किलो	28.25	30.00	30.00	30.25	32.80
16	शेंगदाणे	किलो	40.90	41.90	43.06	44.25	45.40
17	रवा	किलो	15.50	15.50	15.93	16.56	17.60
18	मैदा	किलो	16.50	16.50	17.00	17.00	17.00
19	पोहे	किलो	19.00	19.00	20.00	20.00	20.00
20	साखर	किलो	16.80	15.10	14.50	14.50	14.50
21	गूळ पिठळा	किलो	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00
22	गोडतेल भुईमुगाचे (सुटे)	किलो	72.25	73.00	73.75	76.75	79.00
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	55.00	55.00	55.00	57.75	60.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	9.00	9.00	9.00	8.75	8.00
25	मनगाचे दुध (सुटे)	लीटर	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा- नागपूर

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	सप्टेंबर 2007	ऑक्टोबर 2007	नोव्हेंबर 2007	डिसेंबर 2007
(1)	(2)	(3)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	तांदूळ	किलो	23.00	23.00	23.25	24.50
2	गहू	किलो	12.00	12.30	12.88	13.25
3	गव्हाचे पीठ	किलो	14.00	14.00	14.50	14.50
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	12.00	12.00	13.25	13.75
5	ज्वारी (देशी)	किलो	14.00	14.00	14.75	15.75
6	बाजरी	किलो	11.00	11.00	11.25	12.25
7	कांबुली चणा (अख्खा)	किलो	40.00	40.00	40.00	40.00
8	हरभरा डाळ	किलो	36.00	36.80	37.50	36.00
9	तूरडाळ	किलो	40.00	37.40	37.50	42.00
10	मूगडाळ	किलो	34.50	29.00	28.00	28.50
11	उडीदडाळ	किलो	40.00	38.20	36.25	36.00
12	मसूरडाळ	किलो	36.00	36.00	36.25	37.75
13	मटकी	किलो	33.00	33.50	34.00	34.00
14	पांढरा वाटाणा	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00
15	साबुदाणा	किलो	33.00	33.00	32.00	31.00
16	शेंगदाणे	किलो	49.25	54.00	56.50	52.50
17	रवा	किलो	18.75	20.60	22.00	21.25
18	मैदा	किलो	16.00	16.00	16.50	17.00
19	पोहे	किलो	20.50	20.50	22.00	22.00
20	साखर	किलो	14.88	15.20	16.00	16.00
21	गूळ पिवळा	किलो	22.00	22.00	22.00	20.50
22	गोडेतेल भुईमुगाचे (सुटे)	किलो	79.00	79.40	79.75	79.00
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	8.00	7.76	7.60	7.60
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	17.00	17.00	18.00	19.00

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा - नागपूर

जिल्हा मुख्यालयतील महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी विक्रीकाळ किमती

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जानेवारी 2008	फेब्रुवारी 2008	मार्च 2008	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	तांदूळ	किलो	26.00	30.00	30.00	24.56	20.74
2	गन्ध	किलो	13.50	12.75	14.88	12.64	13.47
3	गव्हाचे पीठ	किलो	15.50	15.00	17.00	14.46	14.29
4	ज्वारी (सफरत)	किलो	12.60	10.00	11.00	11.75	9.92
5	ज्वारी (देगी)	किलो	13.65	12.25	12.75	13.35	12.54
6	बाजरा	किलो	12.50	12.50	12.50	11.50	10.00
7	काबुली चणा (अख्खा)	किलो	40.00	40.00	40.00	41.67	40.48
8	हरभगा डाळ	किलो	36.00	33.50	35.50	36.61	36.07
9	तूरडाळ	किलो	40.60	35.50	38.25	37.88	33.23
10	मूगडाळ	किलो	34.40	33.25	33.75	37.45	48.17
11	उडीदडाळ	किलो	36.00	34.25	34.00	42.56	51.08
12	ससुरडाळ	किलो	38.00	38.00	40.50	34.58	25.47
13	स्टर्की	किलो	34.00	34.00	34.00	33.13	39.00
14	पांढरा वटाणा	किलो	20.00	21.75	22.00	20.10	19.32
15	सालुदाणा	किलो	28.80	27.25	27.75	30.34	30.21
16	शेंगदाणा	किलो	48.80	48.00	48.00	47.71	38.58
17	रवा	किलो	18.90	16.63	16.00	17.94	15.28
18	मैदा	किलो	18.00	18.00	18.00	16.96	16.67
19	पोहे	किलो	22.00	22.00	22.00	20.75	18.17
20	साखर	किलो	16.00	15.00	15.88	15.36	19.73
21	गूळ पिक्ळा	किलो	19.25	16.00	16.00	20.65	21.71
22	गांडूतल भुडंमुगाचे (सुटे)	किलो	78.00	77.75	80.75	77.37	61.23
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	65.80	68.00	69.00	60.46	51.69
24	खांबरतल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	7.60	7.25	7.20	8.06	8.40
25	मसुराचे दूध (सुटे)	लीटर	19.00	19.00	19.00	17.75	15.67

तक्ता क्रमीक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल 2007	मे 2007	जून 2007	जुलै 2007	ऑगस्ट 2007
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	200.00	200.00	200.00	210.00	220.00
27	बोकडाचे मांस	किलो	170.00	160.00	160.00	160.00	160.00
28	कोंबडी (ब्रायलर) न सोललेली	किलो	50.00	50.00	56.25	52.50	50.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	70.00	70.00	62.25	52.50	50.00
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	डझन	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	10.00	9.00	9.00	9.00	9.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
34	बटाटे	किलो	9.25	10.00	12.50	14.00	13.20
35	कादे	किलो	10.00	10.00	12.50	14.00	18.00
36	लसूण	100 ग्रॅम	5.30	5.60	6.68	6.95	7.46
37	केळी (जळगाव)	डझन	13.50	15.60	15.75	13.50	13.20
38	सफरचंद	किलो	120.00	120.00	112.50	86.25	62.00
39	चहापती	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
41	रॉकेल (स्व.धा.दु.)	लीटर	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
42	पेट्रोल	लीटर	49.96	49.96	49.96	49.96	49.96
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	18.00	18.00	18.00	19.00	19.00
45	प्रसाधन साबण	1 बडी	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	14.00	14.00	14.50	15.50	16.00
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	317.18	317.18	317.18	317.18	317.18
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00
49	टूथ पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00
50	सांने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	9560	9000	8850	8350	8890
51	चांदी	10 ग्रॅम	190	195	195	200	200

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	सप्टेंबर 2007	ऑक्टोबर 2007	नोव्हेंबर 2007	डिसेंबर 2007
(1)	(2)	(3)	(9)	(10)	(11)	(12)
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	220.00	220.00	220.50	220.00
27	बोकडाचे मांस	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00
28	कॉबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	50.00	50.00	50.00	50.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	46.25	47.00	50.00	51.25
30	अडी कॉबडीची (सुधारित)	डझन	30.00	30.00	30.00	30.00
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	11.00	11.00	11.00	11.00
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00
34	बटाटे	किलो	12.00	14.40	14.75	12.50
35	कांदे	किलो	18.75	18.80	14.75	11.75
36	लसूण	100 ग्रॅम	8.40	8.36	8.00	8.40
37	केळी (जळगाव)	डझन	17.75	18.00	18.50	13.50
38	सफरचंद	किलो	50.00	50.00	50.00	55.00
39	चहापत्ती	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	20.00	20.00	20.00	20.00
41	रॉकेल (स्व.धा.द.)	लीटर	10.00	10.00	10.00	10.00
42	पेट्रोल	लीटर	49.96	49.96	49.96	49.96
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	19.50	19.50	19.00	20.00
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	14.00	14.00	14.00	14.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	16.00	16.00	16.00	16.00
47	गॅस सिलिंडर (स्वंपपाकाचा)	प्रत्येकी	317.18	317.18	317.18	317.18
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	30.00	30.00	30.00	30.00
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	29.00	29.00	29.00	29.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	9570	10370	10550	10300
51	चांदी	10 ग्रॅम	210	200	200	190

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा:- नागपूर

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

(रुपये)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जानेवारी 2008	फेब्रुवारी 2008	मार्च 2008	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	220.00	220.00	220.00	214.21	193.33
27	बोकडाचे मांस	किलो	160.00	160.00	160.00	160.83	153.17
28	कोंबडी (बॉयलर) न सोललेली	किलो	50.00	50.00	50.00	50.73	38.35
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	55.00	58.75	67.50	56.71	60.90
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	डझन	30.00	26.25	24.00	29.19	21.58
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	10.00	10.00	10.00	9.67	9.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
34	बटाटे	किलो	9.00	8.00	8.50	11.51	11.33
35	कांदे	किलो	10.00	7.25	7.50	12.78	9.68
36	लसूण	100 ग्रॅम	7.96	7.20	6.40	7.23	7.59
37	केळी (जळगाव)	डझन	12.00	13.50	15.00	14.98	13.41
38	सफरचंद	किलो	56.00	50.00	67.50	73.27	61.48
39	चहापत्ती	किलो	100.00	100.00	120.00	110.00	146.83
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
41	रॉकेल (स्व.धा.दू.)	लीटर	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
42	पेट्रोल	लीटर	49.96	49.96	49.96	49.96	52.90
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	20.00	20.00	20.00	19.17	18.46
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	14.00	14.00	14.00	13.58	13.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	16.00	16.00	16.00	15.50	11.73
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	317.18	317.18	317.18	317.18	317.18
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तल्सम)	100 ग्रॅम	30.00	30.00	30.00	29.58	29.00
49	टुय पेस्ट (कोलगेट साधी/तल्सम)	100 ग्रॅम	29.00	29.00	26.00	27.50	26.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	11650	12000	12300	10157.50	9242.08
51	चांदी	10 ग्रॅम	210	215	220	202.08	150.42

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.3

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक (पायाभूत वर्ष :2001=100)

जिल्हा : नागपूर

केंद्र : नागपूर

संदर्भ - 2007-08

अ. क्र.	महिना/ वर्ष	अन्नगट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एप्रिल -07	135	132	139	151	117	129	136
2	मे -07	138	134	139	151	118	129	137
3	जून-07	141	135	139	151	118	129	138
4	जुलै-07	149	139	142	153	118	129	142
5	ऑगस्ट-07	148	140	139	153	118	129	142
6	सप्टेंबर-07	150	143	138	153	120	131	143
7	ऑक्टोबर-07	154	143	143	153	115	131	145
8	नोव्हेंबर-07	147	143	143	153	117	131	142
9	डिसेंबर-07	146	143	142	153	120	132	142
10	जानेवारी-08	144	144	140	155	120	132	141
11	फेब्रुवारी-08	146	145	141	155	120	133	142
12	मार्च-08	156	150	141	155	120	136	148
वार्षिक सरासरी		143	137	144	152	118	130	140

आधार:- श्रम केन्द्र, भारत सरकार, शिमला

तक्ता क्रमांक - 4.4
किंमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ - 2007-08

अ. क्र.	महिना / वर्ष	अखिल भारतीय घाऊक किंमत निर्देशांक (पायाभूत वर्ष 1993-94)	ग्राहक किंमत निर्देशांक							
			औद्योगिक कामगारांसाठी (पायाभूत वर्ष 2001)		महाराष्ट्र (पायाभूत वर्ष 2003)		शेतमजुरांसाठी (पायाभूत वर्ष 1986-87)		शहरी अश्रमिक कर्मचा-यांसाठी (पायाभूत वर्ष 1984-85)	
			मुंबई	अखिल भारत	ग्रामीण	नागरी	महाराष्ट्र	अखिल भारत	नागपूर	अखिल भारत
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	एप्रिल -07	211.5	132	128	119	116	407	394	475	501
2	मे-07	212.3	132	129	123	121	411	395	475	503
3	जून-07	212.3	134	130	124	122	415	399	477	506
4	जुलै-07	213.6	136	132	126	124	420	404	485	514
5	ऑगस्ट-07	213.8	135	133	127	124	424	408	488	515
6	सप्टेंबर-07	215.1	136	133	127	123	423	410	489	516
7	ऑक्टोबर-07	215.2	138	134	128	124	425	413	491	520
8	नोव्हेंबर-07	215.9	137	134	128	124	427	414	489	519
9	डिसेंबर-07	216.4	138	134	129	125	428	413	489	518
10	जानेवारी-08	218.1	137	134	135	131	431	413	487	520
11	फेब्रुवारी-08	219.9	138	135	136	132	431	417	491	523
12	मार्च-08	225.5	140	137	136	133	437	423	494	528

आधार:- 1) केंद्रीय सांख्यिकीय संघटना, नवी दिल्ली. 2) आर्थिक सल्लागार, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली
3) श्रम केंद्र, भारत सरकार, सिमला 4) कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
5) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक : 5.1
गोळा केलेला जमीन महसूल

जिल्हा : नागपूर

संदर्भ वर्ष-2007-08
(रुपये हजार)

अ. क्र.	तालुका	जमीन महसूलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसूलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	149	9	158	0	0	158	139	17410
2	काटोल	139	15	154	0	0	154	128	14516
3	कळमेश्वर	384	0	384	0	0	384	186	14228
4	सावनेर	355	25	380	0	0	380	380	11861
5	पारशिवनी	145	29	174	0	0	174	174	17846
6	रामटेक	70	16	86	0	0	86	86	13388
7	मौदा	131	59	190	0	0	190	164	12934
8	कामठी	143	2	145	0	0	145	116	7174
9	नागपूर(ग्रा)	95	36	131	0	0	131	98	12223
10	नागपूर(श)	25	21	46	0	0	46	12	3040
11	हिंगना	103	0	103	0	0	103	103	16617
12	डमरेड	144	0	144	0	0	144	144	19011
13	कुही	141	0	141	0	0	141	138	32208
14	भिवापूर	68	2	70	0	0	70	70	16556
जिल्हा एकूण		2092	214	2306	0	0	2306	1938	209012

आधार -जिल्हाधिकारी कार्यालय नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 5.2

स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष-2007-08

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	बाब	ग्राम-पंचायत	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषदा	कटक मंडळ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
	स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या	777	1	1	10	1
अ)	जमा					
1	सुरूवातीची शिल्लक	216275	81045	169294	289889	53403
2	चालू वर्षातील जमा					
	2.1 शासकीय अनुदाने व वर्गणी	111843	2683671	330418	570479	16702
	2.2 सर्व प्रकारचे कर	232867	54635	222243	63404	21300
	2.3 इतर जमा		2191751	3990592	253969	66289
	2.4 एकूण (बाब 2.1 ते 2.3)	344710	4930057	4543253	887852	104291
	एकूण प्राप्ती (सुरूवातीची शिल्लक मिळून)	560985	5011102	4712547	1177741	157694
ब)	खर्च					
3	चालू वर्षातील खर्च					
	3.1 सामान्य प्रशासन	81801	9677	765486	55041	2415
	3.2 शिक्षण	2902	1139980	387133	121377	2959
	3.3 सार्वजनिक आरोग्य	100394	225784	1552015	104289	11421
	3.4 इतर	166862	3450370	1533813	455139	83232
	एकूण (3.1 ते 3.4)	351959	4825811	4238447	735846	100027
4	अखेरची शिल्लक	209026	185291	474100	441895	57667
		560985	5011102	4712547	1177741	157694

आधार :- 1) जिल्हा परिषद, 2) ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, नागपूर.

3) महानगरपालिका/ कटक मंडळ/ नगरपरिषदा, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 5.3

बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे

जिल्हा: - नागपूर

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ. क्र.	तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	वर्गीकृत बँका (संख्या)	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (लाख रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	19	6	19	उ.ना.
2	काटोल	16	6	16	उ.ना.
3	कळमेखर	11	7	11	उ.ना.
4	सावनेर	19	7	19	उ.ना.
5	पारशिवनी	11	8	11	उ.ना.
6	रामटेक	14	6	14	उ.ना.
7	मौदा	17	7	17	उ.ना.
8	कामठी	12	7	12	उ.ना.
9	नागपूर(ग्रा)	24	9	24	उ.ना.
10	नागपूर(श)	1	17	151	उ.ना.
11	हिंगना	20	10	20	उ.ना.
12	उमरेड	19	8	19	उ.ना.
13	कुही	13	6	13	उ.ना.
14	भिवापूर	9	6	9	उ.ना.
जिल्हा एकूण		205	110	355	1233988

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, (बँक ऑफ इंडिया), नागपूर.

जिल्हा - नागपूर

तबता क्रमांक - 5.4
अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगतीसंदर्भ वर्ष-2007-08
(रुपये लाखात)

अ.क्र.	योजनेचे नाव	2007-08 अखेर अल्पबचत खातेदारांची संख्या	2006-07 मधील अल्पबचत खात्यांतील गुंतवणूक		सन 2007-08 मधील अल्पबचत खात्यांतील गुंतवणूक	
			ढोबळ	निव्वळ	ढोबळ	निव्वळ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	टपाल बचत खाते	1762	24761.43	1553.70	25736.56	1553.70
2	पुनरावर्ती ठेवी	164389	15123.91	3756.76	16092.43	1208.55
3	समयबद्ध ठेवी	2345	7642.99	1133.46	5521.48	(-)119.16
4	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी					
	4.1 स्टेट बँक	6981	12226.35	5360.50	16916.67	10440.46
	4.2 बँक ऑफ महाराष्ट्र	-	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.3 टपाल खाते	305	1676.39	1158.82	1682.57	-712.34
	4.4 इतर बँका	--	0.00	0.00	0.00	0.00
5	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे	--	5202.92	427.68	3274.77	(-)1217.02
6	इंदिरा विकास पत्रे	--		(-)70.68	---	(-)26.76
7	किसान विकास पत्रे		7758.96	2101.63	5126.81	(-)582.91
8	मासिक प्राप्ती योजना	4480	16685.86	13000.48	8545.12	2409.64
9	राष्ट्रीय बचत योजना-87	--	2.17	(-)340.01		(-)328.75
10	राष्ट्रीय बचत योजना-92	--	--	(-)8		(-)9.93
11	इतर सर्व योजना	--	--		--	--
12	जेष्ठ नागरीक ठेव योजनेसह	152	5031.16	4850.95	1035.12	(-)542.29
जिल्हा एकूण		180414	96112.14	32825.29	83931.53	13497.87

आधार :- सहायक संचालक (अल्पबचत), जिल्हाधिकारी कार्यालय नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 5.5
आयुर्विमा विषयक आकडेवारी

जिल्हा :-

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशील
(1)	(2)	(2)	(4)
1	आयुर्विमा महामंडळाच्या जिल्हयातील शाखा	संख्या	13+1*
2	चालू विमा पॉलिसीज (मार्च 2008 अखेर)	संख्या	2262838
3	मार्च अखेर व्यपगत विमा पॉलिसीज	संख्या	3033
4	नवीन व्यवसाय (2007-08)		
	4.1 उतरविलेली विमापत्रे	संख्या	237854
	4.2 विमा रक्कम	(रु लाख)	217834
	4.3 विम्याचा प्रथम हप्ता रक्कम	(रु लाख)	26381.36
5	जिल्हयातील विमा प्रतिनिधीची संख्या		
	5.1 एकूण विमा प्रतिनिधी	संख्या	6789
	5.2 एकूण पैकी ग्रामीण विमा प्रतिनिधी	संख्या	1137
	5.3 एकूण पैकी महिला विमा प्रतिनिधी	संख्या	1597
	5.4 एकूण महिला प्रतिनिधीपैकी ग्रामीण महिला प्रतिनिधी	संख्या	108

टीप - वरील माहिती केवळ भारतीय जीवन विमा निगम यांच्याकडील असून यात खाजगी विमा कंपन्यांचा समावेश केलेला नाही

* +1 सटेलाइट संपर्क ऑफीस

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष :2000-01

अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन
				बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडीत/लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	76825	4555	5311	838	6149	7938
2	काटोल	84182	8558	5017	192	5209	6542
3	कळमेश्वर	54345	3323	5999	4978	10977	7567
4	सावनेर	61859	-	10871	4395	15266	4769
5	रामटेक	78694	27348	8748	6242	14990	10335
6	पारशिवनी	114290	61407	2981	1532	4513	6770
7	मौदा	61287	971	6575	766	7341	1460
8	कामठी	42382	2428	5039	1076	6115	3164
9	नागपूर(ग्रा)	61979	3674	6403	2528	8931	7978
10	नागपूर(श)	20921	-	7324	1178	8502	5812
11	हिंगना	78564	9694	4782	6556	11338	15927
12	उमरेड	97910	24557	6005	681	6686	17840
13	कुही	82948	1586	9344	1464	10808	3590
14	भिवापूर	70197	10762	2763	1275	4038	6789
जिल्हा एकूण		986383	158863	87162	33701	120863	106481

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष :2000-01

अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (दुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी-लायक क्षेत्र
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड (4+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नरखेड	5008	522	5530	52653	7585	60238	61478
2	काटोल	5423	1884	7307	56566	13454	70020	73542
3	कळमेखर	2520	1029	3549	28929	10843	39772	43319
4	सावनेर	2765	1327	4092	35632	10934	46566	49750
5	रामटेक	1059	1086	2145	32223	9375	41598	46823
6	पारशिवनी	3349	3629	6978	28375	8825	37200	40517
7	मोदा	6760	7439	14199	37316	5984	43300	43433
8	कामटी	3677	1448	5125	25550	6551	32101	32702
9	नागपूर(ग्रा)	3526	2624	6150	35246	5949	41195	45389
10	नागपूर(श)	3286	1906	5192	1415	639	2054	6971
11	हिंगना	4529	514	5043	36562	10401	46963	52767
12	उमरेड	4375	3388	7763	41064	11497	52561	55868
13	कृही	7729	8294	16023	50941	5721	56662	57512
14	भिवापूर	7636	4518	12154	36454	8561	45015	46332
जिल्हा एकूण		61642	39608	101250	498926	116319	615245	656403

आधार- कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा न्यागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	98	3197	7660	1231	8891	23	74
2	काटोल	178	1552	14346	2045	16391	21	20
3	कळमेश्वर	22	2144	5210	652	5862	2	21
4	सावनेर	92	2528	2972	842	3814	0	0
5	पारशिवनी	3324	2017	2431	162	2593	0	21
6	रामटेक	12068	1791	1964	366	2330	0	208
7	मोदा	10176	3125	4313	987	5300	0	155
8	कामठी	1039	2250	2550	20	2570	0	26
9	नागपूर(अ)	176	2867	3317	37	3354	12	1
10	नागपूर(आ)	79	303	405	-	405	0	38
11	हिंगना	375	2066	6469	242	6711	0	0
12	उमरेड	1948	3655	2212	1410	3622	0	0
13	कुही	6008	3786	2444	1022	3466	0	0
14	भिवापूर	2119	1119	1249	981	2230	0	0
जिल्हा एकूण		37702	32400	57542	9997	67539	58	564

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	वरी	नाचणी	राळा	सावा	भादली	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	नारखेडे	-	-	-	-	-	8	12291
2	काटोल	-	-	-	-	-	-	18162
3	कळमेस्थर	-	-	-	-	-	-	8051
4	सावनेर	-	-	-	-	-	-	6434
5	पारशिवनी	-	-	-	-	-	7	7962
6	रामटेक	-	-	-	-	-	-	16397
7	मौदा	-	-	-	-	-	-	18756
8	कामठी	-	-	-	-	-	-	5885
9	नागपूर(ग्रा)	-	-	-	-	-	-	6410
10	नागपूर(श)	-	-	-	-	-	-	825
11	हिंगना	-	-	-	-	-	-	9152
12	उमरेड	-	-	-	-	-	-	9225
13	कुही	-	-	-	-	-	-	13260
14	मिवापूर	-	-	-	-	-	-	5468
	जिल्हा एकूण	0	0	0	0	0	15	138278

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - नूगपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	हरभरा	तूर	मूग	उडीद	कुळीथ	मठ	वाल
(1)	(2)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	नरखेड	2441	6759	430	335	15	13	37
2	काटोल	2270	3710	779	707	39	63	1
3	कळमेश्वर	2319	2314	183	162	123	0	106
4	सावनेर	2037	4726	238	453	0	17	119
5	पारशिवनी	2195	3786	214	229	238	114	66
6	रामटेक	2286	1802	243	168	6	16	249
7	मोदा	2150	584	57	87	96	0	11
8	कामठी	2080	2092	21	0	0	0	1
9	नागपूर(ग्रा)	1490	6642	282	13	0	276	108
10	नागपूर(श)	103	63	0	0	0	0	0
11	हिंगना	2684	8883	42	24	3	12	12
12	उमरेड	3969	2744	37	49	0	27	1
13	कुही	2216	2486	216	193	0	0	0
14	भिवापूर	2147	2119	223	187	0	21	3
जिल्हा एकूण		30387	48710	2965	2607	520	559	714

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - न्यागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मिरची	इतर मसाल्याचे पदार्थ
(1)	(2)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)
1	नरखेड	79	346	10455	22746	61	332	180
2	काटोल	55	370	7994	26156	20	194	77
3	कळमेश्वर	148	421	5776	13827	14	425	139
4	सावनेर	15	337	7942	14376	20	345	115
5	पारशिवनी	148	270	7260	15222	124	1362	230
6	रामटेक	148	498	5416	21813	2	694	237
7	मोदा	210	319	3514	22270	398	3570	316
8	कामठी	56	131	4381	10266	346	1773	153
9	नागपूर(ग्र)	14	326	9151	15561	20	642	117
10	नागपूर(श)	0	0	166	991	0	14	1
11	हिंगना	0	101	11761	20913	4	830	76
12	उमरेड	251	514	7592	16817	16	2630	228
13	कुही	385	594	6090	19350	60	2667	216
14	मिवापूर	203	865	5768	11236	0	2228	172
जिल्हा एकूण		1712	5092	93266	231544	1085	17706	2257

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	संत्रा	मोसंबी	पेरु	एकूण फळे	कांदे	टोमॅटो
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)
1	नरखेड	512	8619	257	5	8990	105	47
2	कादेल	271	6351	363	6	6882	66	139
3	कळमेश्वर	564	3822	20	22	3950	181	220
4	सावनेर	460	2930	7	13	3050	104	139
5	पारशिवनी	1592	1033	3	93	1219	25	229
6	रामटेक	931	716	7	52	922	23	166
7	मोदा	3886	233	3	10	292	36	168
8	कामठी	1926	439	9	12	512	40	55
9	नागपूर(ग्रा)	759	2204	29	20	2393	31	116
10	नागपूर(श)	15	67	3	4	101	2	42
11	हिंगना	906	2432	16	8	2631	20	67
12	उमरेड	2858	294	13	18	419	145	41
13	कुही	2883	225	18	19	293	110	168
14	भिवापूर	2400	38	0	3	63	6	144
जिल्हा एकूण		19963	29403	748	285	31717	894	1741

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण भाजी-पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	अंबाडी	इतर तंतू पिके
(1)	(2)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)	(43)
1	नरखेड	1426	0	33735	9272	-	67
2	काटोल	1230	0	34559	5211	-	0
3	कळमेश्वर	1814	0	20169	7006	-	298
4	सावनेर	1560	0	19466	12864	-	0
5	पारशिवनी	1335	0	19492	4984	-	6
6	रामटेक	1011	0	24679	1136	-	58
7	मौदा	1532	0	28378	914	-	0
8	कामठी	1462	0	14512	840	-	0
9	नागपूर(प्रा)	1453	0	20186	9080	-	0
10	नागपूर(श)	171	74	1278	0	-	0
11	हिंगना	1107	0	25561	11452	-	8
12	उमरेड	973	0	21083	6372	-	0
13	कुही	961	0	23547	812	-	0
14	मिवापूर	407	0	14106	1154	-	0
जिल्हा एकूण		16442	0	300751	71097	0	437

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	तीळ	सोयाबीन	सूर्यफूल	जवस
(1)	(2)	(44)	(45)	(46)	(47)	(48)	(49)
1	नरखेड	9339	3833	0	13075	0	139
2	काटोल	5211	3783	0	26155	0	232
3	कळमेघर	7304	1241	0	10716	12	225
4	सावनेर	12864	1447	81	12482	0	148
5	पारशिवनी	4990	65	106	11028	572	830
6	रामटेक	1194	49	181	14400	0	960
7	मोवा	914	0	22	13345	198	383
8	कामठी	840	9	30	15607	201	760
9	नागपूर(ग्र)	9080	1	64	11316	0	213
10	नागपूर(श)	0	0	0	582	0	53
11	हिंगना	11460	259	58	8857	0	351
12	उमरेड	6372	0	77	23982	46	863
13	कुरी	812	0	16	31360	20	825
14	मिवापूर	1154	2	0	28906	12	798
जिल्हा एकूण		71534	10689	635	221811	1061	6780

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	कारळे	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	इतर औषधी व मादक पदार्थ	आयुर्वेदिक व मादक पदार्थाची पिके	एकूण औषधी व मादक पदार्थ
(1)	(2)	(50)	(51)	(52)	(53)	(54)	(55)
1	नरखेड	-	95	17142	-	-	0
2	काटोल	-	20	30190	1	-	1
3	कळमेष्ट्वर	-	79	12273	-	-	0
4	सावनेर	-	14	14172	-	-	0
5	पारशिवनी	-	26	12627	-	-	0
6	रामटेक	-	64	15654	-	-	0
7	मोदा	-	6	13954	-	-	0
8	कामठी	-	44	16651	-	-	0
9	नागपूर(ग्र)	-	38	11632	-	-	0
10	नागपूर(श)	-	18	653	-	-	0
11	हिंगना	-	12	9537	-	-	0
12	अमरेड	-	27	24995	-	-	0
13	कुही	-	16	32237	-	-	0
14	भिवापूर	-	14	29732	-	-	0
	जिल्हा एकूण	0	473	241449	1	0	1

तक्ता क्रमांक - 6.2
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण चारा पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	दुसोटा क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
(1)	(2)	(56)	(57)	(58)	(59)	(60)	(61)
1	नरखेड	16	21	26518	60238	7585	52653
2	काटोल	12	76	35490	70020	13454	56566
3	कळमेघर	4	25	19606	39772	10843	28929
4	सावनेर	21	35	27092	46566	10934	35632
5	पारशिवनी	15	76	17708	41598	9375	32223
6	रामटेक	35	36	16919	37200	8825	28375
7	मौदा	43	6	14917	43300	5984	37316
8	कामठी	0	120	17611	32101	6551	25550
9	नागपूर(आ)	14	285	21011	41195	5949	35246
10	नागपूर(श)	5	118	776	2054	639	1415
11	हिंगना	59	349	21405	46963	10401	36562
12	उमरेड	27	78	31472	52561	11497	41064
13	कुही	4	59	33112	56662	5721	50941
14	मिवापूर	0	21	30907	45015	8561	36454
जिल्हा एकूण		255	1305	314544	615245	116319	498926

आधार- कृषी आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.3

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2005-06

1] प्रति हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये

2] एकूण उत्पादन -- "00" मे. टन मध्ये

अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टर उत्पादन	एकूण उत्पादन
(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)
1	तांदूळ	1371	617	18	भुईमूग	886	58
2	गहू	1111	558	19	मोहरी	0	0
3	ज्वारी	1200	334	20	तीळ	0	0
4	बाजरी	0	0	21	एरंडी	0	0
5	बाली	0	0	22	सुर्यफुल	639	43
6	मका	1656	7	23	ऊस	0	0
7	नाचणी	0	0	24	सोयाबिन	1052	2575
8	इतर धान्ये	0	0	25	कापूस	229	988
9	एकूण धान्ये	2158	1516	26	ताग	0	0
10	हरभरा	619	312	27	मेस्ता[अंबाडी]	0	0
11	तूर	699	364	28	तंबाखू	0	0
12	उडीद	247	4	29	औषधी पदार्थ	0	0
13	मूग	201	3	30	सुंठ [आले]	992	23
14	मसूर	0	0	31	मिरची [लाल]	168	31
15	इतर कडधान्ये	860	27	32	हळद	110	1085
16	एकूण कडधान्ये	1268	710	33	बटाटे	7366	467
17	जवस	321	8	34	रताळे	12308	1797

टीप - 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रेसड केनच्या स्वरुपात आहे.

2) बाब 26 मेस्ता: 1 गासडी = 180 कि.ग्रॅ.

3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरुपात आहे. 1 गासडी = 170 कि.ग्रॅ.

4) उत्पादन अत्यल्प असल्यासे निरंक द्यावे.

तक्ता क्रमांक - 6.4

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2008

(पर्जन्य - मि.मी.)

अ. क्र.	तालुका / केंद्र	सरासरी		वर्ष 2008 मधील		सरासरीच्या तुलनेत वर्षातील पर्जन्याची टक्केवारी
		पर्जन्य दिवस (संख्या)	पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)
1	नरखेड	54	1029.00	42	599.50	58.24
2	काटोल	49	973.00	38	668.60	68.69
3	कळमेश्वर	56	995.40	45	700.00	70.32
4	सावनेर	56	1012.70	41	599.50	59.20
5	पारशिवनी	59	1040.2	44	961.30	92.41
6	रामटेक	54	1164.20	47	765.80	65.78
7	मौदा	60	1248.50	47	961.30	77.00
8	कामठी	57	1171.50	40	710.60	60.66
9	नागपूर(ग्रा)	59	1171.50	49	925.10	78.97
10	नागपूर(श)	62	1186.90	51	939.90	79.19
11	हिंगना	55	1171.50	43	665.60	56.82
12	उमरेड	58	1179.70	48	1035.80	87.80
13	कुही	62	1299.50	45	794.70	61.15
14	भिवापूर	62	1299.50	46	889.70	68.46

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय (महसुल), नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.5

त्रिविध साधनांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र(3+4)	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील स्थूल क्षेत्र	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्राची लागवडीखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी
		पृष्ठभागीय	त्रिहरी				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	6210	7249	13459	15938	60238	26.46
2	काटोल	3857	4582	8439	10654	70020	15.22
3	कळमेप्पर	3600	4539	8139	9659	39772	24.29
4	सावनेर	3504	4211	7715	9358	46566	20.10
5	रामटेक	5010	6056	11066	13192	41598	31.71
6	पारशिवनी	3300	4057	7357	9183	37200	24.69
7	मौदा	4733	5118	9851	12207	43300	28.19
8	कामठी	2530	3947	6477	7713	32101	24.03
9	नागपूर(ग्रा)	3501	3852	7353	8981	41195	21.80
10	नागपूर(श)	111	213	324	795	2054	38.70
11	हिंगना	3069	3056	6125	7779	46963	16.56
12	उमरेड	3530	4983	8513	10438	52561	19.86
13	कुही	4529	5432	9961	12379	56662	21.85
14	भिवापूर	1181	3028	4209	5730	45015	12.73
एकूण		48665	60323	108988	134006	615245	21.78

आधार - कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.6
निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	3	2850	0	0	0	-
2	काटोल	0	1420	0	0	0	-
3	कळगेभर	0	1980	0	0	0	-
4	सावनेर	0	2280	0	0	0	-
5	रामटेक	7544	1670	0	0	0	-
6	पारशिवनी	2383	1865	0	0	0	-
7	भोदा	2428	3125	0	0	0	-
8	कागदी	225	1950	0	0	0	-
9	नागपूर(पा)	667	2568	0	0	0	-
10	नागपूर(श)	14	303	0	0	0	-
11	हिंगना	50	1950	0	0	0	-
12	उमरेड	1175	3630	0	0	0	-
13	कुही	3344	3786	0	0	0	-
14	पिवापूर	950	1119	0	0	0	-
जिल्हा एकूण		18783	30496	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	मका	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तूर
(1)	(2)	(3)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नरखेड	-	-	-	2853	1605	-
2	काटोल	-	-	-	1420	454	-
3	कळमेश्वर	-	-	-	1980	869	-
4	सावनेर	-	-	-	2280	1487	-
5	सामटेक	-	-	-	9214	728	-
6	पारशिवनी	-	-	-	4248	412	-
7	मोदा	-	-	-	5553	222	-
8	कागळी	-	-	-	2175	1061	-
9	नागपूर(प्रा)	-	-	-	3235	742	-
10	नागपूर(श)	-	-	-	317	47	-
11	हिंगना	-	-	-	2000	506	-
12	उमरेड	-	-	-	4805	1064	-
13	कुही	-	-	-	7130	690	-
14	पिवापूर	-	-	-	2069	567	-
जिल्हा एकूण		0	-	0	49279	10454	0

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे
(1)	(2)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)
1	नरखेड	79	71	1755	4608	61	531	8991
2	काटोल	55	40	549	1969	20	286	6885
3	कळमेश्वर	95	29	993	2973	14	578	3939
4	सावनेर	15	73	1575	3855	20	491	3051
5	रामटेक	92	42	862	10076	2	943	922
6	पारशिवनी	85	0	497	4745	124	1595	1229
7	मोदा	90	17	329	5882	398	3883	294
8	कागती	56	53	1170	3345	346	1901	502
9	नागपूर(प्रा)	14	14	770	4005	0	745	2395
10	नागपूर(श)	0	1	48	365	20	15	101
11	हिंगना	0	0	506	2506	4	878	2634
12	उमरेड	95	9	1168	5973	16	2856	424
13	कुशी	90	70	850	7980	60	2884	307
14	निवापूर	98	19	684	2753	0	2401	28
जिल्हा एकूण		864	438	11756	61035	1085	19987	31702

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण भाजीपाला	सकीर्ण खाद्यपिके	एकूण खाद्यपिके	कापूस	इतर तंतू पिके
(1)	(2)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
1	नरखेड	1498		15689	0	0
2	फाटोल	1238		10398	0	0
3	कळमेश्वर	1852		9356	0	0
4	सावनेर	1552		8969	0	0
5	रामटेक	1005		12948	0	0
6	पारसिकनी	1323		9016	0	0
7	मोदा	1524		11981	0	0
8	कागडी	1435		7529	0	0
9	नागपूर(प्रा)	1410		8555	0	0
10	नागपूर(श)	169		670	0	0
11	हिंगना	1095		7117	0	0
12	उमरेड	970		10239	0	0
13	कुही	972		12203	0	0
14	शिवापूर	412		5594	0	0
जिल्हा एकूण		16455		130264	0	0

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01
(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस/सूर्यफूल	करडह	हतर गळिताची पिके	एकूण गळिताची पिके
(1)	(2)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)
1	नरखेड	0	21	26	0	165	212
2	काटोल	0	13	0	0	155	168
3	कळमेश्वर	0	143	22	0	122	287
4	सावनेर	0	178	0	0	155	333
5	रामटेक	0	47	0	0	150	197
6	पारशिवनी	0	0	0	0	96	96
7	मोदा	0	0	56	0	142	198
8	कागठो	0	9	39	0	16	64
9	नागपूर(प्रा)	0	1	0	0	125	126
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	2	2
11	हिंगना	0	99	0	0	175	274
12	उमरेड	0	0	36	0	62	98
13	कुही	0	0	15	0	85	100
14	मिखापूर	0	0	22	0	95	117
जिल्हा एकूण		0	511	216	0	1545	2272

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2000-01

(क्षेत्र - हेक्टर)

क्र.	तालुका	तंबाखू	हतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता- खालील एकूण क्षेत्र
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	0	0	0	16	21	249	15938
2	काटोल	0	0	0	12	76	256	10654
3	कळमेश्वर	0	0	0	4	12	303	9659
4	सायनेर	0	0	0	21	35	389	9358
5	रामटेक	0	0	0	11	36	244	13192
6	पारशिवनी	0	0	0	15	56	167	9183
7	मोदा	0	0	0	12	16	226	12207
8	कमगठी	0	0	0	0	120	184	7713
9	नागपूर(घा)	0	0	0	15	285	426	8981
10	नागपूर(श)	0	0	0	5	118	125	795
11	हिंगना	0	0	0	39	349	662	7779
12	उमरेड	0	0	0	7	94	199	10438
13	कुशी	0	0	0	4	72	176	12379
14	शिवापूर	0	0	0	0	19	136	5730
जिल्हा एकूण		0	0	0	161	1309	3742	134006

आधार- कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.7

सिंचन विहिरी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 1999-00

अ. क्र.	तालुका	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरींची संख्या
			डिझेल पंप (संख्या)	विद्युत पंप (संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	11794	49	7694	1422
2	काटोल	10827	0	7830	2685
3	कळमेश्वर	6327	53	6274	2139
4	सावनेर	3981	0	3981	514
5	पारशिवनी	3116	202	1003	359
6	रामटेक	1685	180	1550	305
7	मौदा	1971	0	105	136
8	कामठी	2059	31	1081	419
9	नागपूर(ग्रा)	3826	57	879	882
10	नागपूर(श)	385	5	360	75
11	हिंगना	2653	44	2865	505
12	उमरेड	1549	451	475	490
13	कुही	3131	362	2500	447
14	भिवापूर	1014	331	1101	253
जिल्हा एकूण		54318	1765	37698	10631

आधार - कृषि आयुक्तालय

तक्ता क्रमांक - 6.8

कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	तालुका	2007-08 वर्षातील			मार्च 2008 अखेर	
		यशस्वी कूपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	0	2	0	384	0
2	काटोल	2	2	0	320	0
3	कळमेश्वर	5	5	0	293	9
4	सावनेर	9	9	0	300	24
5	पारशिवनी	8	8	82	263	77
6	रामटेक	5	5	0	716	0
7	मौदा	14	14	0	533	10
8	कामठी	31	31	0	461	3
9	नागपूर(ग्रा)	59	46	0	698	16
10	नागपूर(श)	103	103	0	3925	384
11	हिंगना	15	15	0	542	6
12	उमरेड	9	9	0	293	0
13	कुही	13	13	0	654	29
14	भिवापूर	14	14	0	313	0
जिल्हा एकूण		287	276	82	9695	558

आधार - १) उपअभियंता, भूजल सर्वेक्षण यंत्रणा, जि.प., नागपूर.

२) कार्यकारी अभियंता, जलप्रदाय विभाग, नागपूर

३) खंड विकास अधिकारी, पं.स.(सर्व)

तक्ता क्रमांक - 6.9-

लघुपाटबंधान्यांची कामे

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष 2007-08

अ. क्र.	बाब/ तालुका	नरखेड	काटोल	कळंगोश्वर	सावनेर	पारशिवनी	सागटेक	गौदा	कागाडी	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	15 0 0 15	15 0 0 15	6 0 0 6	8 0 0 8	7 0 0 7	6 0 0 6	0 0 0 0	3 0 0 3
2	मार्च 2008 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	1155 9 0 1164	1571 7 0 1578	861 3 0 864	1072 6 0 1078	1128 3 0 1131	819 7 0 826	650 4 0 654	509 1 0 510
3	मार्च 2008 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	1155 9 0 1164	1571 7 0 1578	861 3 0 864	1072 6 0 1078	1128 3 0 1131	819 7 0 826	650 4 0 654	509 1 0 510
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	2607 5367 0 7974	4171 7907 0 12078	2034 8741 0 10775	1647 18002 0 19649	2134 21807 0 23941	7949 10792 0 18741	1898 36141 0 38039	977 19614 0 20591
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निष्पन्न ओरिल क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	2607 399 0 3006	4171 1191 0 5362	2034 1862 0 3896	1647 4795 0 6442	2134 5306 0 7440	7949 4838 0 12787	1898 21487 0 23385	977 1618 0 2595

तक्ता क्रमांक - 6.9
लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - नागपूर

संलग्न वर्ष 2007-08

क्र. क्र.	बाब/ तालुका	नागपूर(ग्रा)	नागपूर(श)	हिमना	उगरेड	कुली	गिवापूर	एकूण जिल्हा	
(1)	(2)	(11)	12	13	14	15	16	17	
1	संदर्भ वज्रात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	6 0 0 6	0 0 0 0	6 0 0 6	5 0 0 5	3 0 0 3	6 0 0 6	86 0 0 86
2	मार्च 2008 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	706 3 0 709	0 0 0 0	651 9 0 660	742 11 0 753	962 5 0 967	789 7 0 796	11615 75 0 11690
3	मार्च 2008 अखेर वापरत असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	706 3 0 709	0 0 0 0	651 9 0 660	742 11 0 753	962 5 0 967	789 7 0 796	11615 75 0 11690
4	वापरत असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	1622 4317 0 5939	0 0 0 0	1981 10429 0 12410	3540 18804 0 22344	5835 4435 0 10270	3626 6916 0 10542	40021 173272 0 213293
5	वापरत असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद राज्य सहकारी एकूण	1622 530 0 2152	0 0 0 0	1981 2434 0 4415	3540 12436 0 15976	5835 722 0 6557	3626 3418 0 7044	40021 61036 0 101057

टिप :- 1) नवील माहितीमध्ये निहरीखालील विचनधेताचा समावेश नाही.

2) वरिल माहितीमध्ये कोल्हापुरी बंधारेचा समावेश आहे.

आधार :- 1) कार्यकारी आभयता लघु पाटबंधारे (राज्यस्तर) नागपूर.

2) कार्यकारी अभियंता लघुसिंचन विभाग (जि.प.) नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.10
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	नाव	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प		
			(4)	(5)	(6)
1	2	(3)	(4)	(5)	(6)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नांव	पंच प्रकल्प पारशिवनी	खिडसो रामटेक	वेणा नागपूर (१९६८)	कान्हालीवारा हिंगणा
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1977	1914	1968	1978
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	4114.59	29.12	97.66	288.09
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	44.50	22.19	18.18	21.10
	ब) पूर्ण झालेली	44.50	22.19	18.18	21.10
4	कालवा	उजवा/डावा	जोडकालवा	उजवा	उजवा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (कि.मी)	48.46/32.85	पंच प्रकल्पाचे वितरण प्रगळित समालिखित केले	10.00	20.46
	ब) पूर्ण झालेली लांबी	48.46/32.85	पंच प्रकल्पाचे वितरण प्रगळित समालिखित केले	10.00	20.46
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	180	103	23.57	21.52
6	31.03.2008 रोजी पत्त्यक्ष साठ (द.ल.घ.मी.)	160.64	41.60	12.39	5.20
7	एकूण लाभ क्षेत्र (हेक्टर)	188150		2500	9424
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	126913	पंच प्रकल्पा अंतर्गत समालिखित आहे	2000	6025
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	101200		1214	4244
10	सध्या 2007-2008 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)			49	
	अ) बारमाही				
	ब) हंगामी	83076		220	1808

पुढे सुरू

तक्ता क्रमांक - 6.10

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	वाव	मध्यम प्रकल्प			
		(7)	(8)	(9)	(10)
1	2				
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नांव	पाढराबोडी उमरेड	मकरधाकडा उमरेड	चंद्रभागा कळमेधर	उमरीनाला सावनेर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1967	1978	1974	1971
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	42.46	169.45	118.30	42.87
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	15.24	18.80	20.13	22.50
	ब) पूर्ण झालेली	15.24	18.80	20.13	22.50
4	कालवा	उजवा	डावा	उजवा	डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (कि.मी)	19.30	25.38	9.00	8.00
	ब) पूर्ण झालेलीलांबी	19.30	25.38	9.00	8.00
5	कमाल क्षमता (व.ल.घ.मी.)	13.87	21.36	8.88	5.77
6	31.03.2008 रोजी पत्यक्ष साख (व.ल.घ.मी.)	2.74	0.00	0.16	1.53
7	एकूण लाभ क्षेत्र (हेक्टर)	1361	5182	3974	2469
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	1044	3512	3181	1902
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	862	3365	2604	1185
10	सध्या 2007-2008 मध्ये ओलिताखाली अ) असलेले क्षेत्र (हेक्टर)		-	87	30
	ब) हंगामी	1703	2650	483	455

पुढे सुरू

तक्ता क्रमांक - 6.10
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	नाव	मध्यम प्रकल्प			
		(11)	(12)	(13)	(14)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	केसरनाला सावनेर	मोरधाम कळमेधर	कोलारनदी सावनेर	खेरानाला सावनेर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1974	1979	1983	1993
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाज खर्च लाखात	66.08	74.05	23.00	1489.00
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	18.72	16.54	30.16	21.50
	ब) पूर्ण झालेली	18.72	16.54	30.16	21.50
4	कालवा	उजवा	उजवा	डावा	डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (कि.मी)	6.00	5.94	4.59	23.70
	ब) पूर्ण झालेली लांबी	6.00	5.94	4.59	23.70
5	कमाल क्षमता (व.ल.घ.मी.)	4.28	5.44	35.38	26.13
6	31.03.2008 रोजी पत्यक्ष साठ (व.ल.घ.मी.)	0.55	0.90	7.79	11.27
7	एकूण लाम क्षेत्र (हेक्टर)	1052	1713	10255	4837
8	लामक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	967	1413	8089	3810
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	788	1315	7546	3144
10	सध्या 2007-2008 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)				
	अ) बारमाही	24	62	150	14
	ब) हंगामी	310	319	3063	575

पुढे सुरू

तक्ता क्रमांक - 6.10
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
		(15)	(16)	(17)	(18)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नांव	पेंढरीनाला सावनेर	जामनदी काटोला	हिवरानाला उमरेड	सायकी-मकर उमरेड
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	-	1996-97	अनु. अप्राप्त	1995-96
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	जून 2008	--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	4700	158.65	--	2783.00
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	20.89	24.00	--	18.80
	ब) पूर्ण झालेली	--	24.00	--	18.80
4	कालवा	-	उजवा/डावा	उजवा/डावा	उजवा/डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (कि.मी)	2.32	39.00	--	22.41
	ब) पूर्ण झालेली लांबी	निरंक	27.00	--	22.41
5	कमाल क्षमता (व.ल.घ.मी.)	7.62	28.05	--	14.74
6	31.03.2008 रोजी पत्यक्ष साठ (व.ल.घ.मी.)	--	4.57	--	0.00
7	एकूण लाभ क्षेत्र (हेक्टर)	2713	9880	--	2323
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	2034	8430	--	2323
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	1530	6247	--	2323
10	सध्या 2007-2008 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	निरंक	निरंक	--	922
	अ) बारगाही				
	ब) हंगामी	निरंक	1254	--	922

- आधार १) कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नागपूर
२) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, नागपूर
३) प्रकल्प अधिकारी, भू व जल पतवर्षी प्रकल्प नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.11

बहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण

संदर्भ वर्ष - 1990-91

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	नाव	क्षेत्रफळ गट हेक्टर (आकार वर्ग)								
		0.0 ते 0.5	0.5 ते 1.0	1.0 ते 2.0	2.0 ते 5.0	5.0 ते 10.0	10.0 ते 20.0	20.0 व अधिक	एकूण	
2	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1	वैयक्तिक धारण	संख्या	11277	29273	69936	71167	21464	3801	311	207229
	क्षेत्रफळ	3496	22935	102566	221245	143329	48362	8443	550376	
2	संयुक्त धारण	संख्या	367	897	2091	3038	1128	264	30	7815
	क्षेत्रफळ	116	695	3089	9625	7612	3430	796	25363	
3	संस्था धारण	संख्या	35	49	78	117	69	37	24	409
	क्षेत्रफळ	12	36	114	364	466	531	1243	2766	
4	एकूण धारण	संख्या	11679	30219	72105	74322	22661	4102	365	215453
	क्षेत्रफळ	3624	23666	105769	231234	151407	52323	10482	578505	
5	पूर्णपणे ओलिताखालील	संख्या	2719	4869	5984	3787	439	48	0	17846
	क्षेत्रफळ	876	3459	7976	10372	2377	396	0	25456	
6	पूर्णपणे जिराईत धारण	संख्या	8073	22197	53082	50867	13711	2226	142	150298
	क्षेत्रफळ	2275	16370	71858	136922	75812	21800	2555	327592	
7	अशात: ओलिताखालील धारण क्षेत्र	संख्या	445	2871	12382	19164	8434	1796	227	45319
		क्षेत्रफळ	168	22197	17670	57409	51074	19034	4785	172337
		ओलिताखालील	109	1213	8021	21625	16203	5401	1441	54013
8	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	ओलिताखालील	985	4672	15997	31997	18580	5797	1441	79469
		जिराईत	2275	16370	71858	136922	75812	21800	2555	327592
		एकूण	3260	21042	87855	168919	94392	27597	3996	407061

आधार - कृषि गणना - 1997

तक्ता क्रमांक - 6.12

कृषि अवजारे

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

(परिमाण - संख्या)

अ. क्र.	तालुका	नागरांची संख्या		बैल गाड्यांची संख्या	उसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत् पंप	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	2463	1687	3689	-	64	973	2941	43
2	काटोल	3199	2959	4088	-	58	164	3895	82
3	कळमेश्वर	1423	1270	3488	-	69	41	4328	84
4	सावनेर	4459	1580	4319	-	362	177	3480	43
5	पारशिवनी	10919	1011	2215	-	274	232	520	94
6	रामटेक	3063	785	3179	-	0	436	935	144
7	मौदा	3120	1589	3535	2	255	451	705	359
8	कामठी	2990	1876	2316	-	41	125	2030	97
9	नागपूर(ग्रा)	2190	1402	2826	-	17	175	2659	84
10	नागपूर(श)	0	0	0	-	0	0	0	0
11	हिंगना	1782	1529	1929	-	46	178	1427	57
12	उमरेड	4478	1842	3716	-	198	1165	1663	142
13	कुही	9661	740	7323	-	25	674	4517	87
14	भिवापूर	6153	1287	3780	-	38	878	1728	78
जिल्हा एकुण		55900	19557	46403	2	1447	5669	30828	1394

आधार - पशु गणना 2003

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षांवरील बैल				
		केवळ पैदाशी- करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा- करिता उपयोगात आणलेले	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले	एकूण 3 ते 6
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	66	442	835	24	1367
2	काटोल	167	127	1010	24	1328
3	कळनेश्वर	31	12	300	5	348
4	सावनेर	102	88	1029	14	1233
5	पारशिवनी	26	149	560	5	740
6	रामटेक	44	81	265	5	395
7	मौदा	143	104	1205	5	1457
8	कामटी	22	20	845	23	910
9	नागपूर(ग्रा)	24	5	191	3	223
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0
11	हिंगना	40	10	205	0	255
12	उमरेड	100	71	325	30	526
13	कुही	91	140	1088	39	1358
14	मिवापूर	20	4	231	24	279
जिल्हा एकूण		876	1253	8089	201	10419

तक्ता क्रमांक - 6.13

परुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
		दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण (8+9+10)		
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	1725	1675	36	3436	3073	7876
2	काटोल	2968	2616	31	5615	4240	11183
3	कळमेश्वर	1649	1515	56	3220	2908	6476
4	सावनेर	2452	2343	38	4833	4656	10722
5	पारशिवनी	787	658	47	1492	1339	3571
6	रामटेक	1107	681	13	1801	2568	4764
7	मोदा	2539	1837	53	4429	4584	10470
8	कामठी	775	587	67	1429	1399	3738
9	नागपूर(ग्रा)	1035	687	24	1746	1579	3548
10	नागपूर(श)	50	0	0	50	50	100
11	हिंगना	939	674	87	1700	1690	3645
12	उमरेड	931	897	35	1863	1876	4265
13	कुहो	1415	1202	60	2677	2846	6881
14	भिवापूर	590	502	4	1096	1078	2453
जिल्हा एकूण		18962	15874	551	35387	33886	79692

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गाई	
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले	इतर	एकूण	दुभल्या	आटलेल्या व एकदाही न व्याग-लेल्या
(1)	(2)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
1	नरखेड	388	1406	15419	190	17403	6035	8588
2	काटोल	473	505	15904	110	16992	6678	9110
3	कळमेश्वर	85	31	10868	53	11042	3022	5597
4	सावनेर	579	443	16294	196	17512	5225	7536
5	पारशिवनी	236	1017	11423	178	12854	4516	4412
6	रामटेक	418	484	19845	271	21018	5223	10380
7	नौदा	268	1101	13678	82	15129	4078	3356
8	कामठी	217	719	9655	112	10703	3855	2877
9	नागपूर(ग्रा)	338	327	12687	6	13358	4548	4298
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	218	123
11	हिंगना	393	223	11417	53	12086	3727	4475
12	उमरुड	591	614	18099	225	19529	4753	7342
13	कुही	455	896	22244	188	23783	2770	5297
14	मिनापूर	143	120	17375	133	17771	2266	5131
जिल्हा एकूण		4584	7886	194908	1802	209180	56914	78522

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	देशी गार्ड व बैल				विदेशी/ संकरित व देशी एकूण गार्ड व बैल (13+24)
		तीन वर्षावरील गार्ड		तीन वर्ष व त्या खालील देशी वासरे	एकूण देशी गार्ड व बैल (18+22+23)	
		इतर	एकूण गार्ड			
(1)	(2)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	नरखेड	52	14675	12882	44960	52836
2	काटोल	1950	17738	13324	48054	59237
3	कळमेश्वर	104	8723	6163	25928	32404
4	सावनेर	490	13251	12284	43047	53769
5	पारशिवनी	544	9472	8741	31067	34638
6	रामटेक	29	15632	11427	48077	52841
7	मौदा	153	7587	8214	30930	41400
8	कामठी	202	6934	6156	23793	27531
9	नागपूर(ग्रा)	55	8901	7458	29717	33265
10	नागपूर(श)	7	348	205	553	653
11	हिंगना	195	8397	7106	27589	31234
12	उमरेड	282	12377	9683	41589	45854
13	कुही	78	8145	7512	39440	46321
14	भिवापूर	113	7510	8456	33737	36190
जिल्हा एकूण		4254	139690	119611	468481	548173

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	म्हशी व रेडे						
		तीन वर्षावरील रेडे					तीन वर्षावरील म्हशी	
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी ठेवलेले	इतर	एकूण	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या
(1)	(2)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)
1	नरखेड	120	10	25	10	165	2024	2434
2	काटोल	216	40	16	6	278	2747	2111
3	कळमेघर	104	0	4	9	117	1359	1525
4	सावनेर	115	11	5	10	141	1457	1213
5	पारशिवनी	146	14	11	13	184	1895	1211
6	रामटेक	283	3	94	7	387	2102	1744
7	मौदा	393	44	19	11	467	2729	2232
8	कामठी	120	43	13	3	179	2650	1157
9	नागपूर(ग्रा)	326	15	21	3	365	3688	2528
10	नागपूर(श)	4	0	0	0	4	153	103
11	हिंगना	178	9	6	21	214	1659	1279
12	उमरेड	240	11	11	17	279	2063	1935
13	कुही	112	11	3	13	139	1397	1203
14	भिवापूर	59	12	10	26	107	657	841
जिल्हा एकूण		2416	223	238	149	3026	26580	21516

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	म्हशी व रेडे				एकूण गौजातीय	मेढया
		तीन वर्षावरील म्हशी		रेडके तीन वर्षे व त्या खालील	एकूण म्हशी व रेडे (30+34+35)		
		इतर	एकूण				
(1)	(2)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)
1	नरखेड	64	4522	2798	7485	60321	821
2	काटोल	40	4898	2895	8071	67308	444
3	कळमेखर	7	2891	1683	4691	37095	3905
4	सावनेर	87	2757	1884	4782	58551	1438
5	पारशिवनी	67	3173	1742	5099	39737	108
6	रामटेक	19	3865	3647	7899	60740	2
7	मोदा	114	5075	4004	9546	50946	0
8	कामठी	52	3859	2671	6709	34240	18
9	नागपूर(आ)	55	6271	2889	9525	42790	0
10	नागपूर(श)	0	256	138	398	1051	0
11	हिंगना	87	3025	2225	5464	36698	569
12	उमरेड	36	4034	2735	7048	52902	914
13	कुही	47	2647	1982	4768	51089	789
14	धिवापूर	31	1529	1284	2920	39110	1103
जिल्हा एकूण		706	48802	32577	84405	632578	10111

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2003

अ. क्र.	तालुका	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कोंबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
(1)	(2)	(39)	(40)	(41)	(42)	(43)	(44)
1	नरखेड	22158	45	5828	89173	17002	53499
2	काटोल	19773	11	6452	93988	5644	14018
3	कळमेश्वर	19730	97	4921	65748	184467	220430
4	सावनेर	31615	15	8043	99662	15026	59436
5	पारशिवनी	18640	3	4182	62670	7145	15194
6	रामटेक	26239	30	5945	92956	11566	38990
7	मौदा	21243	993	3759	76941	7219	26521
8	कामठी	19855	9	6363	60485	5662	41017
9	नागपूर(ग्रा)	16693	5	4170	63658	8019	84998
10	नागपूर(श)	366	0	1594	3011	210	449
11	हिंगना	17954	0	3206	58427	17548	53811
12	उमरेड	21395	0	6495	81706	10970	37706
13	कुही	22570	725	3947	79120	12195	41511
14	भिवापूर	13536	42	2604	56395	7038	20227
जिल्हा एकूण		271767	1975	67509	983940	309711	707807

आधार - पशुगणना - 2003

तक्ता क्रमांक - 6.14
पशुवैद्यकीय संस्था

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष-07-08

अ. क्र.	तालुका	पशुवैद्यकीय सर्व-चिकित्सालय / तालुका पशुवैद्यकीय चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने (राज्य तथा स्थानिक स्तर)	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा (राज्य तथा स्थानिक स्तर)	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	0	16	0	0	0	0
2	काटोल	1	19	0	0	0	1
3	कळमेश्वर	1	10	0	0	0	0
4	सावनेर	1	14	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	10	0	0	0	0
6	रामटेक	1	13	0	0	0	1
7	मौदा	0	11	0	0	0	0
8	कामठी	0	7	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	14	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	1	8	0	1	0	0
11	हिंगना	0	11	0	0	0	0
12	उमरेड	1	14	0	0	0	0
13	कुही	0	12	0	0	0	0
14	मिर्जापूर	0	12	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	171	0	1	0	2

तक्ता क्रमांक - 6.14

पशुवैद्यकीय संस्था

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष-07-08

अ. क्र.	तालुका	दक्षता पथके / तपासणी नाका	अ. क्र.		पशु पैदास क्षेत्र	सघन कुक्कुट घरे	मेढ पैंदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
			कृत्रिम रेतन केंद्रे	कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेखर	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	1	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगना	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	0	0	0	0	0	0

आधार -जिल्हा उपसंचालक पशुसंवर्धन, नागपूर

टिप :- स्तंभ क्र. 10 व 11 बाबत - खात्यांच्या पुनरचनेमध्ये कृत्रिम रेतन केंद्रे व उपकेंद्रे यांचे बदलले असून त्यांचा समावेश स्तंभ क्र 4 मध्ये करण्यात आलेला आहे.

तक्ता क्रमांक - 6.15

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष 2007-08

अ. क्र.	तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	कत्तल केलेले पशू (संख्या)						
			बैल	महिष वर्गीय	मेंढ्या/ मेंढे	शळ्या / बोकड	डुकरे	इतर	एकूण
*	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	3	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	2	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	2	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	5	392	15	0	2351	0	0	2758
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	1	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	2	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	3	32931	3371	0	60631	0	0	96933
11	हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	2	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		20	33323	3386	0	62982	0	0	99691

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.16

वनक्षेत्र

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष 2007-08

(वन क्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	महसूल विभाग	--	--	191	191
2	वन विभाग	1148	706	326	2180
जिल्हा एकूण		1148	706	517	2371

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.17

मुख्य व गौण वन उत्पादने

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2007-08

अ. क्र.	वन उत्पादने	एकूण उत्पादन	विक्री केलेले एकूण उत्पादन	एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (हजार रुपयांत)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	इमारती लाकूड (घमी)	7248	6010	81600
2	जळाऊ लाकूड (घमी)	6	23838	31072
3	चंदन लाकूड (घमी)	--	--	--
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	843515	473583	5912
	ब) गवत इत्यादी (क्विंटल)	0	0	0
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	60300	60300	101639
	ड) डिक (क्विंटल)	0	0	0
5	इतर			
	1) आपटा पाने	--	--	--
	2) मोहाची फुले (क्विंटल)	--	--	--
	3) काजू / फळे	--	--	--
	4) हिरडा / बेहडा (क्विंटल)	--	--	--
	5) खाणी व खनिजे	--	--	--
	6) कारवी	--	--	--
	7) लाख (क्विंटल)	--	--	--
	8) इतर (परमिट फी, महसूल, पास फी,	25	25	37
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	.	.	107588
	जिल्हा एकूण (1+2+3+6)	.	.	220260

आधार - 1) उपवनसंरक्षक, नागपूर व वन महामंडळ, नागपूर.

2) विभागीय व्यवस्थापक, एफ.डी.सी.एम., वन प्रकल्प, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.18

भूजल मत्स्यव्यवसाय

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2007-08

अ. क्र.	तालुका	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशये)		मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशाची उत्पादकास मिळालेली किंमत (लाख रुपयांत)	मत्स्य क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था	
			संख्या	एकूण क्षेत्र (हेक्टर)					संख्या	सभासदांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड		25	237	237	349	104.70	14.00	3	141
2	काटोल		34	721	721	712	213.60	16.00	9	467
3	कळमेष्टर		27	363	363	343	102.90	25.00	7	521
4	सावनेर		23	819	819	813	243.90	27.00	8	653
5	पारशिवनी		24	1832	1832	1037	311.10	45.00	5	597
6	रामटेक		97	1729	1729	1333	399.90	51.00	17	2493
7	मौदा		14	230	230	373	111.90	17.00	3	197
8	कामठी		7	256	256	383	114.90	20.00	2	190
9	नागपूर(ग्र)		22	222	222	98	294.00	22.00	5	903
10	नागपूर(श)		5	864	864	452	135.60	19.00	2	576
11	हिंगना		28	660	660	457	137.10	21.00	14	1332
12	उमरेड		49	5778	5778	2182	654.60	53.00	16	1673
13	कुही		65	550	550	366	109.80	23.00	8	541
14	भिवापूर		10	776	776	391	117.30	21.05	6	297
जिल्हा एकूण		650	430	15037	15037	9289	3051.30	374.05	105	10581

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.19
दुध विकास सहकारी संस्था

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष -2007-08

अ. क्र.	तालुका	दुध विकास सहकारी संस्थांची संख्या	त्यांची एकूण सभासद संख्या	वर्षभरार्त संकलित केलेले दूध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (000 लिटर)
				एकूण (000 लिटर)	प्रतिदिन (सरासरी 000लिटर)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	34	1459	780	2.137	0	0
2	काटोल	42	2141	1451	3.975	1	10
3	कळमेश्वर	19	826	563	1.542	0	0
4	सावनेर	35	3191	855	2.342	1	20
5	पारशिवनी	10	630	132	0.363	0	0
6	रामटेक	17	997	507	1.389	1	10
7	मौदा	21	831	204	0.558	0	0
8	कामठी	6	296	75	0.205	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	23	945	54	0.148	1	60
10	नागपूर(श)	0	0	--	--	1	100
11	हिंगना	15	778	211	0.578	0	0
12	उमरेड	9	492	153	0.420	1	10
13	कुही	9	430	77	0.212	0	0
14	मिवापूर	10	476	200	0.547	0	0
जिल्हा एकूण		250	13492	5262	14.416	6	210

आधार - जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ: 31 मार्च 2008

अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार	संस्था	
1	कृषि पतसंस्था (एकूण)	594	
	1.1 जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1	
	1.2 प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	579	
	1.3 शेतकरी सेवा संस्था	0	
	1.4 लॉम्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	13	
	1.5 धान्य बँका	0	
	1.6 इतर	1	
2	बिगर - कृषी पतसंस्था (एकूण)	997	
	2.1 नागरी बँका	22	
	2.2 नागरी पतसंस्था	314	
	2.3 कर्मचारी पतसंस्था	375	
	2.4 इतर बिगर-कृषी पतसंस्था	286	
3	पणन संस्था (एकूण)	16	
	3.1 जिल्हा पणन संस्था	3.11 सर्वसाधारण उद्देशीय	1
		3.12 विशेष उद्देशीय	0
	3.2 प्राथमिक पणन संस्था	3.21 सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	12
		3.22 विशेष पणन संस्था	0
3.3 इतर पणन संस्था	3		
4	एकूण उत्पादक सहकारी संस्था	1474	
	4.1 सांख्य कारखाने	2	
	4.2 इतर शेती प्रक्रिया संस्था	12	
	4.3 विणकर संस्था	80	
	4.4 विणकर संस्था (हातमाग)	384	
	4.5 औद्योगिक वसाहती (संस्था)	5	
	4.6 इतर औद्योगिक संस्था	293	
	4.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	247	
	4.8 मत्स्यव्यवसाय संस्था	100	
	4.9 सहकारी सूत गिरण्या	7	
	4.10 उपसा जलसिंचन संस्था	216	
	4.11 इतर उत्पादक संस्था	128	
5	सामाजिक सेवा सहकारी संस्था	1841	
	5.1 ग्राहक भांडारे	272	
	5.2 गृहनिर्माण संस्था	1070	
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	104	
	5.4 इतर सहकारी संस्था	395	
एकूण संस्था (1 ते 5)		4922	

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.2
सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31 मार्च 2008

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	सहकारी संस्थांची संख्या	संख्या	4922
2	एकूण सभासद संख्या	हजार	5651
3	भरणा झालेले भागभांडवल		
	3.1 शासकीय भाग भांडवल	रुपये000	186482
	3.2 स्वनिधी	रुपये000	224056
	3.3 एकूण	रुपये000	410538
4	ठेवी	रुपये000	5642325
5	खेळते भांडवल	रुपये000	19904080
6	31 मार्च रोजी यणे कर्ज	रुपये000	6115756
7	वर्षभरात केलेले कर्जवाटप	रुपये000	763465
8	खरेदीची किंमत	रुपये000	994655
9	विक्रीची किंमत	रुपये000	944052
10	नफा /तोटा		
	10.1 नफ्यातील संस्था	संख्या	2263
	10.2 नफ्याची रक्कम	रुपये000	454128
	10.3 तोट्यातील संस्था	संख्या	1832
	10.4 तोट्याची रक्कम	रुपये000	78315
	10.5 ना-नफा, ना-तोटा झालेल्या संस्था	संख्या	827

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 7.3

सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या

जिल्हा - नागपूर

-संदर्भ : 31 मार्च 2008

अ. क्र.	तालुका	लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे सहकारी संस्था				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	2	4	58	0	1	111	176
2	काटोल	5	7	57	0	3	130	202
3	कळमेश्वर	9	5	55	0	1	109	179
4	सावनेर	10	26	79	1	5	223	344
5	पारशिवनी	0	10	49	0	1	84	144
6	रामटेक	4	13	26	0	0	118	161
7	मौदा	0	11	63	0	1	99	174
8	कामठी	3	8	48	0	1	167	227
9	नागपूर(प्रा)	8	17	73	0	0	282	380
10	नागपूर(श)	171	194	190	6	11	1792	2364
11	हिंगना	1	5	64	0	1	117	188
12	उमरेड	2	23	50	0	4	108	187
13	कुही	1	2	52	0	0	51	106
14	भिवापूर	0	5	33	0	1	51	90
जिल्हा एकूण		216	330	897	7	30	3442	4922

आधार :- जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1.नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.4

राज्य/ जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकाचे कार्य

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31 मार्च 2008 (रु. हजारात)

अ. क्र.	बाब		बँक शाखा			
			महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक,	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक
1	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
1	बँक शाखा (संख्या)		0	86	0	12
2	सभासद	2.1 संस्था सभासद	0	2598	0	349
		2.2 वैयक्तिक सभासद	0	162	0	32503
3	भाग भांडवल		0	333449	0	16611
4	राखीव व इतर निधी		0	2572024	0	2411
5	ठेवी		0	8893672	0	150
6	खेळते भांडवल		0	11218884	0	0
7	अल्प मुदतीची कर्जे वाटप	7.1 रोख पत	0	1616682	0	0
		7.2 वटविलेली बिले	0	0	0	0
		7.3 एकूण (7.1+7.2)	0	1616682	0	0
		7.4 पैकी कृषि कर्जे	0	1616682	0	0
8	मध्यम मुदतीची कर्जे वाटप		0	78144	0	0
9	दीर्घ मुदतीची कर्जे		0	1186117	0	0
10	येणे कर्जे	10.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	3065964	0	0
		10.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	534095	0	0
		10.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	1293079	0	14412
11	थकलेले कर्जे	11.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1409018	0	0
		11.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	277854	0	0
		11.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	330295	0	15670

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	तालुका	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या					भाग भांडवल	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भागभांड	राष्ट्राव आणि इतर निधी	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे
			अत्यल्प खातेदार	अल्प खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	एकूण				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था											
1	नरखेड	58	4113	12160	4972		21245	33924	30	6	3819
2	काटोल	40	5332	4492	11147	35	21006	16168	112	12388	168903
3	कळमेश्वर	48	5630	4962	7986	972	19550	12400	68	410	98240
4	सावनेर	66	4111	7526	7581	575	19793	20857	71	81	2791
5	पारशिवनी	46	3960	2886	9425	56	16327	3067	780	415	110990
6	रामटेक	11	2197	4103	2551		8851	6612	41	4	
7	मौदा	54	4770	4420	8230	156	17576	28602	425	4230	21830
8	कामठी	35	2621	4915	3062		10598	14423	8	109	
9	नागपूर(ग्रा)	56	3450	2692	8280	145	14567	6480	22	2263	49210
10	नागपूर(श)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	हिंगना	53	1705	3260	10550	579	16094	17681	73	132	1928
12	उमरेड	37	3210	2240	8932	1442	15824	12540	12	3682	109230
13	कुही	46	5540	3296	9456	52	18344	8540	0	525	35840
14	भिवापूर	29	2992	2670	6600	241	12503	23846	192	8	1661
एकूण		579	49631	59622	98772	4253	212278	205140	1834	24253	604442
संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था											
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था											
1	काटोल	3	312	272	383	705	1672	1109	112	2120	18487
2	रामटेक	10	1011	1985	1070	1130	5127	20012	100	55	
एकूण		13	1323	2257	1453	1835	6799	21121	212	2175	18487

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये - हजारत)

अ. क्र.	तालुका	खळत भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे		योग कर्जे		एकूण कर्जांचा थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्ष कर्जांची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्ष कर्जांची थकबाकी	
			कर्जदार सभासद संख्या	कर्जांची रक्कम	थकबाकी दार संख्या	रक्कम	थकबाकी दार संख्या	रक्कम	थकबाकी दार संख्या	रक्कम	थकबाकी दार संख्या	रक्कम
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था												
1	नरखेड	33942	2830	34382	7440	128299	5129	147362	1512	25492	3617	121870
2	काटोल	190137	4287	59177	9545	143204	6432	61337	3240	26130	3192	35207
3	कळमेश्वर	99880	1682	22242	6440	824438	4062	50025	1137	22120	2925	27905
4	सावनर	143540	2612	21940	6196	97945	4863	79164	2026	45492	2837	33672
5	पारगिबनी	179155	2542	54715	10252	98345	5880	54342	4045	34148	1835	20194
6	रामटेक	74152	791	6650	2246	37357	1657	27367	660	13155	997	14212
7	मौदा	17144	1992	67388	8542	130652	6157	25129	5642	6947	515	18182
8	कामठी	77984	1296	24381	5020	54312	3345	37537	2650	13880	695	23657
9	नागपूर(गा)	73194	4715	39250	4693	37682	2113	11883	1741	11350	372	533
10	नागपूर(श)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	दिंगना	154951	1440	105542	6140	120848	5523	71512	2292	39390	3231	32122
12	उमरेड	134941	2552	61355	7405	124530	4609	35153	2312	27549	2297	7604
13	चुही	89385	3150	36133	832	91336	6337	58247	2642	43135	3695	15112
14	निवापूर	89985	1876	35652	5531	80305	3659	57518	3540	39105	119	18413
	एकूण	1358390	31765	568807	80282	1969253	59766	716576	33439	347893	26327	368683
संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था												
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था												
1	काटोल	32842	1441	4070	1099	13222	704	11161	321	5302	264	5859
2	रामटेक	33104	172	2504	1076	14620	155	6845	42	1435	122	5410
	एकूण	65946	1613	6574	2175	27842	859	18006	363	6737	386	11269

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.6

बिगर-कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपयें - हजारात)

अ. क्र.	बाब	संस्था प्रकार				
		प्राथमिक सहकारी बँका		इतर बिगर - कृषी पतसंस्था		
		नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी	इतर (नागरी पतपेढी)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	संस्था संख्या	22	0	0	375	600
2	सभासद संख्या	348375	0	0	402345	500160
3	भाग भांडवल	342649	0	0	1453410	1446938
4	राखीव व इतर निधी	235256	0	0	89215	34190
5	ठेवी	4440195	0	0	408387	551560
6	खेळते भांडवल	7345785	0	0	3420165	2439180
7	कर्जे					
	7.1 दिलेली कर्जे	7250420	0	0	3350156	2115540
	7.2 वसूल कर्जे	1721506	0	0	1317146	637553
	7.3 येणे कर्जे	4446825	0	0	2150163	1449185
	7.4 थकित कर्जे	2187150	0	0	998965	360160

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक व इतर पणन संस्था	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत			विक्रीची किंमत		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	1	1663	0	7850	0	0	43661	0	43661
2	काटोल	2	3890	3165	1480	2357	0	13315	0	13315
3	कळमेश्वर	1	2270	6588	15492	0	0	13010	0	13010
4	सावनेर	1	439	7450	0	0	0	417213	0	417213
5	पारशिवनी	1	1878	10678	34892	0	0	3590	0	3590
6	रामटेक	1	2073	3510	0	10982	1056	6609	0	6609
7	मौदा	1	904	4555	0	9642	0	41865	0	41865
8	कामठी	1	304	2240	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	1	506	3842	25304	8496	0	8036	0	8036
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगना	2	2885	7340	0	5565	0	194062	0	194062
12	उमरेड	1	1992	4149	0	10380	0	9987	0	9987
13	कुही	1	1696	3240	0	9846	0	4990	0	4990
14	भिवापूर	1	1170	4205	0	5020	0	6758	0	6758
जिल्हा एकूण प्राथ. व इतर पणन संस्था		15	21670	60962	85018	62288	1056	763096	0	763096
जिल्हा स्तर		1	1356	12039	16895	14380	4265	11817		11817

तक्ता क्रमांक - 7.7
जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य.

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक व इतर पणन संस्था	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळिताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)
1	नरखेड	0	3582	28686	2146	6424	315	0	41153
2	काटोल	0	0	13315	0	0	0	0	13315
3	कळमेश्वर	0	3010	0	4020	0	0	0	7030
4	सावनेर	414399	0	0	0	0	0	0	414399
5	पारशिवनी	0	0	0	2025	0	0	0	2025
6	रामटेक	4192	0	0	0	0	0	0	4192
7	मौदा	38215	0	0	0	0	0	0	38215
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(प्रा)	0	0	8036	0	0	0	0	8036
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगना	255	90	0	3720	582	356	16473	21476
12	उमरेड	0	0	7015	0	0	0	0	7015
13	कुही	3260	0	0	0	0	0	0	3260
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण प्राथ. व इतर पणन संस्था		460321	6682	57052	11911	7006	671	16473	560116
जिल्हा स्तर				9567					9567

तर्कता क्रमांक - 7.7
जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक व इतर पणन संस्था	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक म्हणून)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री
		खते	बियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	नरखेड	1520	988	0	0	2508	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	5520	460	0	0	5980	0
4	सावनेर	2572	242	0	0	2814	0
5	पारशिवनी	1410	155	0	0	1565	0
6	रामटेक	2212	205	0	0	2417	0
7	मौदा	3505	145	0	0	3650	0
8	कामठी	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(प्रा)	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0
11	हिंगना	100586	57920	2451	11629	172586	0
12	उमरेड	2460	512	0	0	2972	0
13	कुही	1540	190	0	0	1730	0
14	भिवापूर	1880	2189	0	0	4069	2689
जिल्हा एकूण प्राथ. व इतर पणन संस्था		123205	63006	2451	11629	200291	2689
जिल्हा स्तर		2125	125			2250	0

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा: नागपूर

संदर्भ: 31/3/2008

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	कृषी उत्पन्न बाजार समित्येची संख्या	उप - बाजार पेठांची संख्या	भात		तांदूळ		सोयाबिन	
				आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	1	2	0	0	0	0	33690	603599
2	काटोल	1	2	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	1	3	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	1	1	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	1	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	1	0	1160	7025	40	640	1781	29341
7	कामठी नागपूर हिंगणा	1	2	0	0	7943	107373	0	0
8	उमरेड	1	3	0	0	3613	4625	0	0
9	कुही	1	1	0	0	83	123	67752	116317
10	भिवापूर	1	2	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		10	16	1160	7025	11679	112761	103223	749257

तक्ता क्रमांक - 7.8

निर्यंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा: नागपूर

संदर्भ: 31/3/2008

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	गहू		संत्रा		ज्वारी		तूर	
		आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नखेड	4	3582	1083	92181	46	28686	0	0
2	काटोल	1722		15235	2211	38	255	2138	47934
3	कळभेश्वर	2271	2201	16627	14965	735	438	18536	43237
4	सावनेर	16	16	0	0	16	9	548	131
5	पारशिवनी	31	293	0	0	1	4	795	17953
6	रामटेक	100	917	0	0	0	0	100	2276
7	कामठी नागपूर हिंगणा	7912	86166	3929	257536	144	1147	3274	75189
8	उमरेड	4550	4935	0	0	74	122	885	2045
9	कुर्ही	2081	2220	0	0	0	0	740	1667
10	भिवापूर	30	310	0	0	0	0	77	1502
जिल्हा एकूण		18717	100640	36874	366893	1054	30661	27093	191934

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा: नागपूर

संदर्भ: 31/3/2008

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	मूग		मिरची		कांदा		उडीद	
		आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0	3	66
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	0	0	0	0	0	0	0
7	कामठी नागपूर हिंगणा	112	2839	918	365349	82298	499517	21	372
8	उमरेड	12	26	4500	13378	0	0	2	4
9	कुर्ही	0	0	73950	81437	0	0	0	0
10	भिवापूर	6	153	5329	16378	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		130	3018	84697	476542	82298	499517	26	442

तक्ता क्रमांक - 7.9

परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31.3.2008

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	परवानाधारक सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे	सावकारांनी इतरांना दिलेली कर्जे	एकूण (4+5)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	6	3542	3723	7265
2	काटोल	20	30905		30905
3	कळमेश्वर	20	-	58260	58260
4	सावनेर	38	6348	12481	18829
5	पारशिवनी	12	-	18240	18240
6	रामटेक	10	-	15682	15682
7	मौदा	15	-	3050	3050
8	कामठी	30	5215		5215
9	नागपूर(ग्रा)	30	-	37250	37250
10	नागपूर(श)	633	2004700	469200	2473900
11	हिंगना	10	-	1628	1628
12	उमरेड	60	-	78615	78615
13	कुही	30	-	14442	14442
14	भिवापूर	17	-	25235	25235
जिल्हा एकूण		931	2050710	737806	2788516

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 8.1

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 31 मार्च 2008

क्र.	यंत्रणा	जिल्ह्यातील एकूण		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं. मर्या.	1869	29	1869	14.54	29	26.14	1898	40.68
2	खाजगी विद्युत कंपनी	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा- एकूण		1869	29	1869	14.54	29	26.14	1898	40.68

आधार- अधीक्षक अभियंता, विद्युत वितरण कंपनी मर्या., नागपूर

तक्ता क्रमांक - 8.2

विजेचा वापर

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2007- 2008

स.क्र	विजेच्या वापराचा प्रकार	बीज निर्मितीच्या प्रकारानिहाय विजेचा वापर (1000 किलो वॅट तास)			
		थर्मल	हायड्रो	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	घरगुती	70950.00 [23.19%]			70950.00 [23.19%]
	व्यापारी कामासाठी लघुशक्तीसाठी	17251.00 [5.64%]			17251.00 [5.64%]
3	औद्योगिक	191399.00 [62.57%]			191399.00 [62.57%]
4	सार्वजनिक दिवाळती	4642.00 [1.52%]			4642.00 [1.52%]
5	कृषि	18150.00 [5.93%]			18150.00 [5.93%]
6	इतर	3526.00 [1.15%]			3526.00 [1.15%]
7	एकूण	305918.00			305918.00
8	कनेक्शन्सची संख्या	810577			810577

आधार- अधीक्षक अभियंता, विद्युत वितरण कंपनी मर्यादीत नागपूर

तक्ता क्रमांक - 8.3

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी

जिल्हा:- नागपूर

(लांबी :- कि.मी.मध्ये)

संदर्भ - 31 मार्च 2008

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण रस्ते	इतर	एकूण रस्त्याची लांबी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	सिमेंट कॉक्रीट								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	21	235	256
2	डांबरी								
	अ) सा.बां.वि.	289	70	929	1003	0	0	0	2291
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	1432	3308	0	4740
	क) न.पा./म.न.पा.	6	5	15	1	5	27	2042	2101
3	खडीचे								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	30	22	0	0	0	52
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	130	585	0	715
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	33	132	165
4	इतर माल वापरून केलेले								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	94	106	0	0	0	200
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	1141	2497	0	3638
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	17	102	119
5	एकूण लांबी								
	अ) सा.बां.वि.	289	70	1053	1131	0	0	0	2543
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	2703	6390	0	9093
	क) न.पा./म.न.पा.	6	5	15	1	5	98	2511	2641
	जिल्हा एकूण	295	75	1068	1132	2708	6488	2511	14277

आधार :- 1) अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ

2) कार्यकारी अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग

3) महानगरपालिका नागपूर

4) मुख्याधिकारी नगर परिषद (सर्व)

तक्ता क्रमांक - 8.4

मोटार वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ -31 मार्च 2008

अ. क्र.	बाव	एकूण वाहने	इंधनाच्या प्रकारानुसार वाहने		
			डिझेल	पेट्रोल	सी.एन.जी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
प्रवासी वाहने					
1	बसेस	4257	4257	--	--
2	मोटारी आणि स्टेशन वॅगन्स	68364	7990	60374	--
3	जीप	21961	19729	2232	--
4	टॅक्सी	1977	181	1796	--
5	तीन चाकी वाहने (रिक्षा)				
	3-सीटर	12909	305	12604	--
	6-सीटर	3552	3552	0	--
6	दुचाकी वाहने	872237	459	871778	--
7	रुग्णवाहिका	372	335	37	--
8	शाळेच्या बसेस	347	347	0	--
एकूण प्रवासी वाहने		985976	37155	948821	0
माल वाहतूक-वाहने					
1	चार चाकी	27625	22007	5618	--
2	तीन चाकी	6187	437	5750	--
3	ट्रॅक्टर्स	7598	7598	0	--
4	जोड वाहने	5838	0	0	--
5	इतर	1293	1293	0	--
एकूण माल वाहतूक-वाहने		48541	31335	11368	0
जिल्ह्यातील एकूण वाहने		1034517	68490	960189	0
परवानाधारकांची संख्या					
1	दुचाकी वाहने	उ.ना.			
2	हलकीं वाहने	5479		X X X	
3	जड वाहने	20643			
4	रिक्षा परवान्यांची संख्या	17689			

आधार - प्रादेशिक परिवहन अधिकारी नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 8.5

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ.क्र.	बाब	आकडेवारी
(1)	(2)	(3)
1	वर्ष अखेरीस मार्गांची संख्या	264
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	25256
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	95.67
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	550
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	529
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (संख्या हजारात)	229
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	1021070
8	दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (रुपये दर दिवशी)	12.22

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 8.6

पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ - 31 मार्च 2008

अ. क्र.	तालुका	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्रपेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	वैयक्तिक दूरध्वनी संख्या			सार्वजनिक दूरध्वनी केंद्रांची संख्या (PCO)
							ग्रामीण	नागरी	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	26	0	94	27	24	3308	0	3308	95
2	काटोल	35	0	110	42	33	3605	0	3605	88
3	कळमेश्वर	10	0	43	22	8	2463	0	2463	125
4	सावनेर	30	0	108	39	29	6361	0	6361	266
5	पारशिवनी	24	0	94	12	23	3227	0	3227	30
6	रामटेक	30	0	86	31	29	2876	0	2876	133
7	मौदा	12	0	42	15	11	2916	0	2916	78
8	कामठी	17	1	81	46	14	6508	0	6508	236
9	नागपूर(ग्रा)	34	0	132	40	31	3947	0	3947	123
10	नागपूर(श)	71	2	331	329	1	0	134324	134324	5683
11	हिंगना	7	0	22	18	5	2518	7010	9528	119
12	उमरेड	28	0	95	39	26	4938	-	4938	126
13	कुही	28	0	107	31	27	1882	-	1882	20
14	भिवापूर	10	0	42	11	9	1612	-	1612	26
एकूण जिल्हा		362	3	1387	702	270	46161	141334	187495	7148

आधार:- 1) अधीक्षक, पोस्ट, नागपूर i)(शहरी), ii) (ग्रामिण) 2) अधीक्षक, तारघर, नागपूर
3) महाप्रबंधक, महानगर टेलिफोन निगम,

तक्ता क्रमांक - 9.1
कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2006

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारत)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पेकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	शेतीसंबंधी सेवा(रोपवाटीका रोपे तयार करणे फलोत्पादन)	011	2	0	1	85	26	26	1	45
2	गुरे पालन	014	16	5	6	804	31	263	5	220
3	मासे, मटन, फळे व भाजीपाला यांचे उत्पादन व प्रक्रिया करणे व साठवण	151	46	13	19	375	13	101	14	530
4	दुधाचे पदार्थ तयार करणे	152	11	1	8	834	21	285	2	84
5	गिरणीद्वारे पीठ, भात, दाळ इ. धान्यावर प्रक्रिया उत्पादन	153	24	5	13	183	3	53	6	71
6	पाव, बिरकौटे, केक वगैरे अन्नपदार्थांचे उत्पादन	154	39	5	26	2026	158	617	8	225
7	मादक पेय पदार्थांचे उत्पादन	155	43	7	27	727	68	218	9	76
8	तंबाखू, तंबाखूची उत्पादन	160	3	0	2	129	0	39	1	50
9	सुत कापडाचे उत्पादन, सुत कातणे, कापड विणकाम त्यावरील प्रक्रिया	171	25	2	17	4466	315	1531	6	1353
10	इतर कापडाचे उत्पादन	172	2	0	1	9	0	3	1	5
11	कापडाचे उत्पादने (तयार कापडे धरून)	181	2	1	1	115	19	35	0	0
12	चामड्यांच्या उत्पादने व बॅग बनविणे	191	2	0	2	21	0	6	0	0
13	पादत्राणांचे उत्पादन (दुरुस्ती सोडून)	192	2	0	1	12	2	3	1	24
14	लाकूड कापणे व फळ्या तयार करणे (फ्लॉयवूड सोडून)	201	621	93	249	1106	0	302	279	1069
15	लाकडाच्या फळ्या, व फ्लॉयवूड व त्यापासून वस्तू बनविणे	202	17	2	6	117	4	35	9	319
16	कागद व कागदापासून तयार होणा-या वस्तूचे उत्पादने	210	55	2	42	1455	51	487	11	390
17	वर्तमानपत्राची छपाई व प्रकाशन	221	7	0	5	302	0	101	2	28

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2006

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
18	छपाई व त्यासंबंधीचे सेवा उद्योग	222	49	6	34	826	9	255	9	681
19	दगडी कोळशाचे उत्पादन	231	8	1	4	40	0	12	3	34
20	पेट्रोलियम पदार्थांचे शुद्धीकरण, एल.पी.जी.गॅस, मेनबत्त्या तयार करणे इ.	232	10	3	5	105	4	31	2	24
21	रासायनिक वस्तुचे उत्पादन उदा. फिनाइल, टरपेटाइन, इत्यादी (रासायनिक खते सीडून)	241	38	5	19	441	12	123	14	103
22	इतर रासायनिक वस्तुचे उत्पादन	242	83	12	55	2372	306	712	16	206
23	मनुष्य निर्मित तंतूचे उत्पादन	243	2	0	1	13	0	4	1	6
24	रबरपासून उत्पादन (टायर, टयुब उत्पादने)	251	27	4	17	1904	24	579	6	43
25	प्लास्टिक उत्पादने (पाईप, सुटकेस इत्यादी)	252	44	8	23	763	28	233	13	780
26	काच आणि काचेच्या वस्तुचे उत्पादन	261	5	0	5	224	57	67	0	0
27	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	269	108	32	48	1965	313	539	28	841
28	प्राथमिक स्वरुपाचे लोखंड तयार करणे	271	81	10	54	3262	38	1054	17	414
29	धातूचे ओतकाम (सोने, चांदी इतर धातुपासून बनविणे)	272	29	3	11	350	8	105	15	465
30	नॉनफेरस धातूचे ओतकाम	273	22	3	16	2088	10	638	3	93
31	फॅब्रिकेटेड स्ट्रक्चरल धातु उत्पादन (रोलिंग शटर दरवाजा, खिडक्या, तिजो-या इ.),	281	40	10	21	825	26	251	9	243
32	इतर फॅब्रिकेटेड धातुचे उत्पादन (शेतीचे अवजारे बोल्ट, कुलुपे इ.)	289	60	5	39	871	22	265	16	493

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2006

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ.6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नांदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
33	सामान्य उपयोगासाठी यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे उत्पादन (वाहतूक मशिनरी वगळून)	291	5	1	4	220	0	67	0	0
34	विशेष उपयोगासाठी यंत्र व यंत्र सामुग्रीची उत्पादन (शेतीच्या उपयोगासाठी)	292	23	3	16	719	23	217	4	48
35	घरगुती उपयोगासाठी लागणा-या वस्तुचे उत्पादन	293	1	0	1	18	0	6	0	0
36	इलेक्ट्रॉनिक मोटर, जनरेटर, ट्रान्सफॉर्मर इ. वस्तुचे उत्पादन	311	11	5	5	165	2	50	1	30
37	विद्युत यंत्रसामुग्री व त्याचे सुटे भागांचे उत्पादन	312	2	1	1	16	1	5	0	0
38	वायरचे उत्पादन	313	3	1	1	19	0	7	1	15
39	विद्युत घट, प्रायमरी सेल्स आणि बॅटरीज यांची निर्मिती	314	6	0	4	26	0	8	2	22
40	विद्युत दिव्यांचे उत्पादन	315	7	1	2	21	0	3	4	45
41	इतर विद्युत उपकरणांचे उत्पादन	319	5	2	2	106	5	32	1	9
42	इलेक्ट्रॉनिक वस्तुचे उत्पादन जसे वॉल्व, ट्युब व इलेक्ट्रॉनिक सुटे भागे इत्यादी	321	1	0	1	67	26	20	0	0
43	इलेक्ट्रॉनिक वस्तुचे उत्पादन जसे दूरचित्रवाणी संच, रेडिओ इत्यादी	322	1	0	0	0	0	0	1	11
44	मोटर वाहनांच्या बाहेरील भागांचे उत्पादन	342	6	1	3	548	1	165	2	64
45	वाहतुकीच्या वाहनांच्या सुट्या भागांचे उत्पादन	343	3	0	2	93	0	29	1	15

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2006

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
46	रेल्वे व ट्रामचे इंजिन व डबे तयार करणे	352	1	0	0	0	0	0	1	9
47	इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या वाहतुकीच्या साधनांची निर्मिती	359	3	0	2	36	0	11	1	17
48	फर्निचर तयार करणे	361	12	0	8	549	19	166	4	145
49	इतरत्र उत्पादन उद्योग (दागदागिने तयार करणे, ज्वेलरी, सोन्या चांदीचे दागिने तयार करणे)	369	2	0	2	18	8	5	0	0
50	विद्युत शक्तीचे उत्पादन	401	4	0	2	3116	49	1137	2	1717
51	गॅसचे उत्पादन व वाटप	402	8	2	4	178	0	54	2	13
52	पाण्याची साठवणूक, शुध्दीकरण व पुरवठा	410	5	0	0	0	0	0	5	113
53	मोटर वाहनाची (घाऊक व किरकोळ) विक्री	501	1	0	0	0	0	0	1	20
54	मोटर वाहने दुरुस्ती व देखभाल	502	60	2	40	1480	55	453	18	1632
55	पेट्रोलियम पदार्थांची किरकोळ विक्री	505	10	0	7	106	0	38	3	22
56	शुल्क आकस्मिक किंवा ठेकेदारी तत्वावर घाऊक करणारे दलाल	511	1	1	0	0	0	0	0	0
57	विगर शेतकी व पुर्ननिर्माण उत्पादने, टाकाऊ भंगार सामान यांची घाऊक विक्री	514	7	1	2	62	2	18	4	137
58	विशिष्ट दुकानातील नवीन वस्तूची किरकोळ विक्री	523	1	0	0	0	0	0	1	9
59	वाहतक व वाहतुकीला सहायक सुविधा (ट्रकल एजन्सीज इत्यादी)	630	3	1	1	14	0	4	1	11
जिल्हा एकूण		--	1715	260	888	36392	1759	11468	567	13019

आधार - औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 9.2

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रांतील आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	बाब	संख्या
(1)	(2)	(3)
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	3733
2	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्राचा उपयोग करणारे मालक	428
3	मागील वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	211520
4	चालू वर्षात नवीन नोंदणी केलेले उमेदवार	27971
5	नोकरी मिळालेले उमेदवार	533
6	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	194899
7	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) खाजगी क्षेत्र	5
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	528
	क) एकूण	533
8	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती	93
	ब) इतर	440
	क) एकूण	533
9	रोजगार स्वयंरोजगार योजनेअंतर्गत लाभ प्राप्त झालेले उमेदवार	
	अ) रोजगार	533
	ब) स्वयंरोजगार	104
10	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र	
	1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/ व्यक्तिशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेले	820
	2) रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या गटांची चर्चा	48
	3) केलेल्या अर्जदारांना नोकरी विषयी/ प्रशिक्षणासाठी/ उमेदवारासाठी मार्गदर्शन दिलेल्यांची संख्या	16576

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 9.3

शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007

अ. क्र.	बाब	पदांचा तपशील	शासकीय	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्ग - अ	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	2308 1765 386	198 166 28	148 98 23	- - -
2	वर्ग - ब	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	2891 2198 426	305 239 33	151 115 25	11 7 1
3	वर्ग - क	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	27557 22743 3771	8271 7651 3362	5492 3835 1619	951 864 258
4	वर्ग - ड	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	9855 8537 1647	1193 968 205	6674 5695 1983	1124 1042 344
5	एकूण	मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	42611 35243 6230	9967 9024 3628	12465 9743 3650	2086 1913 603
6	*इतर वर्ग-इ कर्मचारी	एकूण मंजूर पदे भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	4411 2987 1400	4013 3920 3596	197 119 4	170 167 81
7	एकूण	मंजूर पदे (5+6) भरलेली पदे पैकी स्त्रिया	47022 38230 7630	13980 12944 7224	12662 9862 3654	2256 2080 684

टीप (*)- 'इतर' यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 9.4
निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	एकूण आस्थापनांची संख्या	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
					शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषी	01 ते 05	36	24	2300	484	141	2925
2	खाणकाम	10 ते 14	10	6	0	10512	89	10601
3	जस्तुनिर्माण	15 ते 37	363	247	7593	246	32035	39874
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 41	11	6	164	6497	0	6661
5	बांधकाम	45	64	44	4250	2550	396	7196
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	50 ते 55	93	64	214	507	3144	3865
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	60 ते 64	75	43	33747	6950	1343	42040
8	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार	65 ते 74	198	122	2490	8598	6145	17233
9	निष्पन्न सेवा सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	75 ते 99	855	642	36609	29045	18809	84463
जिल्हा एकूण			1705	1198	87367	65389	62102	214858

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 9.5

कृषी व विंगार-कृषी उद्योग

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2005

अ. क्र.	वाव	* कृषी उद्योग			विंगार-कृषी			कृषी व विंगार-कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	उद्योगांची संख्या									
	1.1 स्वकार्यगत उद्योग**	9775	1096	10871	28357	78613	106970	38132	79709	117841
	1.2 आस्थापना***	4148	579	4727	18998	69483	88481	23146	70062	93208
	1.3 एकूण	13923	1675	15598	47355	148096	195451	61278	149771	211049
2	मालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग									
	2.1 सहकारी	36	2	38	386	950	1336	422	952	1374
	2.2 हावैजानिक	90	62	152	6591	5539	12130	6681	5601	12282
	2.3 खाजगी	13797	1611	15408	40378	141607	181985	54175	143218	197393
	मालकीच्या विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थांची टक्केवारी)									
	3.1 अनुसूचित जाती	14.06	12.42	13.88	11.81	14.55	13.89	12.32	14.53	13.89
	3.2 अनुसूचित जमाती	14.33	11.94	14.07	6.46	8.04	7.66	8.25	8.08	8.13
	जागविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	21.18	33.85	22.54	19.27	22.46	21.69	19.7	22.59	21.75
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगांची एकूण उद्योगाशी टक्केवारी	3.68	1.13	3.40	9.44	11.03	10.65	8.14	10.92	10.11
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	6.1 एकूण कामगार	22963	3044	26007	108933	410398	519331	131896	413442	545338
	6.2 वेतनावर काम करणारे कामगार	6174	1043	7217	59464	250660	310124	65638	251703	317341
	6.3 वेतनाविरहित कामगारांची एकूण कामगाराशी टक्केवारी	26.89	34.26	27.75	54.59	61.08	59.72	49.76	60.88	58.19
	6.4 कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	3	3	3	2	3	3

टीप :- *कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधित उद्योग, ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगात कर्मतकामी एकतरा व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्ता क्रमांक: 9.6

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा -नागपूर

संदर्भ वर्ष :2005

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	कृषी	13923	22963	1675	3044	15598	26007
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	151	1610	91	1315	242	2925
3	वस्तुनिर्माण	8358	22604	25092	74055	33450	96659
4	वीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	111	467	79	1365	190	1832
5	बांधकाम	681	1485	3473	7551	4154	9036
6	घाऊक व्यापार	415	683	2382	6170	2797	6853
	विक्री व दुरुस्ती	600	1377	3694	11692	4294	13069
7	किरकोळ व्यापार	19565	31595	62536	120427	82101	152022
8	उपाहारगृहे आणि हॉटेल्स	1913	4455	5860	18684	7773	23139
9	वाहतूक व साठवण	1682	3861	13778	24914	15460	28775
10	दळणवळण	680	1146	2719	5620	3399	6766
11	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	2601	10576	8396	28869	10997	39445
	लोकसेवा व्यवस्थापन व संरक्षण	1462	5989	1384	42509	2846	48498
12	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	5046	8301	10081	19278	15127	27579
	शिक्षण	3148	12378	4631	30406	7779	42784
	आरोग्य व सामाजिक सेवा	940	2400	3898	17537	4838	19937
13	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	2	6	2	6	4	12
14	बिगर- कृषी उद्योग गट (एकूण)	47355	108933	148096	410398	195451	519331
	सर्व प्रमुख उद्योग गट (एकूण)	61276	131890	149769	413442	211045	545326

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना -2005)

तक्ता क्रमांक - 9.7

महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2005

अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	आस्थापना			आस्थापनेवरील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	0	कृषी	4148	579	4727	6174	1043	7217
2	1	खाणकाम व दगडकाम	126	48	174	1415	1223	2638
3	2 व 3	वस्तुनिर्माण	2537	11555	14092	12575	45644	58219
4	4	बीज, गॅस व पाणी पुरवठा	94	72	166	426	1337	1763
5	5	बांधकाम	223	1274	1497	723	3836	4559
6	6	घाऊक व्यापार	118	1348	1466	210	3444	3654
7	6	किरकोळ व्यापार	5883	30002	35885	9470	57468	66938
8	6	उपाहारगृहे व हॉटेल्स	811	3604	4415	2047	11786	13833
9	7	वाहतूक	695	4018	4713	2035	10947	12982
10	7	दळणवळण	295	1220	1515	533	2808	3341
11	8	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	1374	4698	6072	7079	20360	27439
12	9	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	2041	4584	6625	3709	9218	12927
13	10	इतर	4801	7060	11861	19242	82589	101831
एकूण			23146	70062	93208	65638	251703	317341

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्ता क्रमांक - 10.1

शैक्षणिक संस्थांची (शाळा/महाविद्यालय इ.) संस्था

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	नाव	प्राथमिक संस्था					माध्यमिक संस्था				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खानगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खानगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	126	7	4	137	0	1	26	1	28
		पैकी मुलांकरिता	0	2	1	0	3	0	0	3	0	3
2	कटोल	एकूण	2	146	6	5	159	2	3	25	4	34
		पैकी मुलांकरिता	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
3	कळमेश्वर	एकूण	0	84	6	9	99	0	0	17	2	19
		पैकी मुलांकरिता	0	2	1	0	3	0	0	3	0	3
4	सावनेर	एकूण	0	122	6	14	142	0	2	17	6	25
		पैकी मुलांकरिता	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
5	भारशिवनी	एकूण	0	95	11	6	112	1	0	14	5	20
		पैकी मुलांकरिता	0	1	2	0	3	0	0	2	0	2
6	समटेक	एकूण	0	132	10	4	146	1	2	20	2	25
		पैकी मुलांकरिता	0	1	0	0	1	0	0	2	0	2
7	माीदा	एकूण	0	124	5	8	137	0	0	18	2	20
		पैकी मुलांकरिता	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	2	99	22	7	130	0	1	23	3	27
		पैकी मुलांकरिता	0	5	1	0	6	0	0	2	0	2
9	नागपूर(सा)	एकूण	0	132	12	19	163	0	1	21	14	36
		पैकी मुलांकरिता	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
10	नागपूर(श)	एकूण	2	228	283	229	742	2	21	175	83	281
		पैकी मुलां	0	29	9	5	43	0	0	17	3	20
11	हिगणा	एकूण	1	108	13	2	124	1	2	14	5	22
		पैकी मुलांकरिता	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
12	उमरेड	एकूण	0	129	12	6	147	0	1	15	2	18
		पैकी मुलांकरिता	0	5	0	0	5	0	0	4	0	4
13	कुही	एकूण	0	136	7	1	144	0	0	25	0	25
		पैकी मुलांकरिता	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1
14	भिवापूर	एकूण	0	104	2	3	109	0	1	13	3	17
		पैकी मुलांकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	7	1765	402	317	2491	7	35	423	132	597
		पैकी मुलांकरिता	0	49	14	5	68	0	0	41	3	44

तक्ता क्रमांक - 10.1 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	नाम	उच्च माध्यमिक संस्था					महाविद्यालये (सर्व)					एकूण शैक्षणिक संस्था
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	1	12	0	13	0	0	5	6	11	189
		पैकी मुलीकरिता	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	8
2	काटोल	एकूण	0	1	8	0	9	0	0	2	5	7	209
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	5
3	कळमेभूर	एकूण	0	1	8	0	9	0	0	3	2	5	132
		पैकी मुलीकरिता	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	7
4	सावनेर	एकूण	0	0	12	1	13	0	0	2	5	7	187
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
5	भारसिबनी	एकूण	1	0	4	0	5	0	0	1	0	1	138
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
6	रामटेक	एकूण	1	1	7	0	9	0	0	2	3	5	185
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
7	मौदा	एकूण	0	1	5	1	7	0	0	1	2	3	167
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
8	कामठी	एकूण	1	0	6	1	8	0	0	3	17	20	185
		पैकी मुलीकरिता	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	9
9	नागपूर(आ)	एकूण	0	0	10	3	13	0	0	1	5	6	218
		पैकी मुलीकरिता	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
10	नागपूर(श)	एकूण	2	3	83	9	97	10	1	35	116	162	1282
		पैकी मुली	0	0	16	0	16	0	0	9	8	17	96
11	हिंगणा	एकूण	0	0	9	0	9	0	0	1	0	1	156
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
12	उमरेड	एकूण	0	0	8	0	8	0	0	1	5	6	179
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	10
13	कुशी	एकूण	0	1	10	0	11	0	0	2	1	3	183
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
14	भिवापूर	एकूण	0	1	1	0	2	0	0	1	0	1	129
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	5	10	183	15	213	10	1	60	167	238	3539
		पैकी मुलीकरिता	0	0	20	0	20	0	0	10	11	21	153

- आधार - 1. शिक्षणाधिकारी, (प्राथ) जि.प, नागपूर
 2. शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प, नागपूर
 3. सहसंचालक, उच्चशिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.2
शैक्षणिक संस्थातील शिक्षक

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	वर्ग	प्राथमिक शिक्षक					माध्यमिक शिक्षक				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	475	43	26	544	0	12	235	29	276
		पैकी स्त्रिया	0	182	19	22	223	0	6	47	9	62
2	काटोल	एकूण	10	546	30	32	618	28	46	222	18	314
		पैकी स्त्रिया	5	224	16	27	272	13	23	60	9	105
3	वाळभेश्वर	एकूण	0	349	30	27	406	0	0	145	9	154
		पैकी स्त्रिया	0	178	18	25	221	0	0	33	4	37
4	सावनेर	एकूण	0	557	39	84	680	0	67	181	42	290
		पैकी स्त्रिया	0	297	29	72	398	0	21	65	23	109
5	पारशिवनी	एकूण	0	368	68	37	473	11	0	216	39	266
		पैकी स्त्रिया	0	181	52	25	258	3	0	65	31	99
6	रामटेक	एकूण	0	435	78	31	544	0	17	165	28	210
		पैकी स्त्रिया	0	200	34	28	262	0	9	25	26	60
7	मोदा	एकूण	0	447	28	28	503	0	0	187	16	203
		पैकी स्त्रिया	0	234	17	24	275	0	0	45	13	58
8	कामठी	एकूण	21	432	185	36	674	0	12	368	15	395
		पैकी स्त्रिया	13	312	122	25	472	0	6	168	6	180
9	नागपूर(ग्रा)	एकूण	0	529	83	142	754	0	21	183	96	300
		पैकी स्त्रिया	0	387	51	131	569	0	18	71	65	154
10	नागपूर(श)	एकूण	21	1282	2437	1249	4989	38	471	1597	632	2738
		पैकी स्त्रिया	15	977	1227	1009	3228	23	235	1183	367	1808
10	हिंगणा	एकूण	14	532	118	25	689	12	32	295	27	366
		पैकी स्त्रिया	9	334	55	21	419	5	19	82	11	117
11	आरेड	एकूण	0	444	72	35	551	0	18	197	12	227
		पैकी स्त्रिया	0	223	35	35	293	0	11	65	10	86
12	कुर्ही	एकूण	0	460	37	4	501	0	0	209	0	209
		पैकी स्त्रिया	0	197	13	3	213	0	0	36	0	36
13	धिवापूर	एकूण	0	324	8	14	346	0	17	94	9	120
		पैकी स्त्रिया	0	106	3	13	122	0	6	18	1	25
एकूण जिल्हा		एकूण	66	7180	3256	1770	12272	89	713	4294	972	6068
		पैकी स्त्रिया	42	4032	1691	1460	7225	44	354	1963	575	2936

तक्ता क्रमांक - 10.2 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	नाव	उच्च माध्यमिक शिक्षक					महाविद्यालयातील शिक्षक (सर्त)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	18	191	0	209	0	0	27	31	58	1087
		पैकी स्त्रिया	0	12	58	0	70	0	0	5	11	16	371
2	काटोल	एकूण	0	15	209	0	224	0	0	41	25	66	1222
		पैकी स्त्रिया	0	7	72	0	79	0	0	7	10	17	473
3	बळमेश्वर	एकूण	0	46	189	0	235	0	0	30	16	46	841
		पैकी स्त्रिया	0	20	67	0	87	0	0	5	5	10	355
4	सावनेर	एकूण	0	0	404	0	404	0	0	22	12	34	1408
		पैकी स्त्रिया	0	0	135	0	135	0	0	5	3	8	650
5	पारशिवनी	एकूण	7	0	139	0	146	0	0	9	0	9	894
		पैकी स्त्रिया	0	0	40	0	40	0	0	0	0	0	397
6	रामटेक	एकूण	16	13	202	0	231	0	0	12	129	141	1126
		पैकी स्त्रिया	7	6	73	0	86	0	0	2	32	34	442
7	नौदा	एकूण	0	25	165	8	198	0	0	12	22	34	938
		पैकी स्त्रिया	0	7	28	5	40	0	0	2	5	7	380
8	कामठी	एकूण	61	0	196	6	263	0	0	76	45	121	1453
		पैकी स्त्रिया	39	0	78	1	118	0	0	19	15	34	804
9	नागपूर(ग्रा)	एकूण	0	0	307	183	490	0	0	0	11	11	1555
		पैकी स्त्रिया	0	0	132	152	284	0	0	0	5	5	1012
10	नागपूर(श)	एकूण	92	57	3527	183	3859	319	32	878	1204	2433	14019
		पैकी स्त्रिया	62	25	1792	109	1988	98	2	408	565	1073	8097
10	हिंगणा	एकूण	0	0	55	0	55	0	0	12	0	12	1122
		पैकी स्त्रिया	0	0	20	0	20	0	0	3	0	3	559
11	उगरेड	एकूण	0	0	268	0	268	0	0	32	25	57	1103
		पैकी स्त्रिया	0	0	48	0	48	0	0	7	8	15	442
12	कुही	एकूण	0	12	205	0	217	0	0	15	7	22	949
		पैकी स्त्रिया	0	5	33	0	38	0	0	2	2	4	291
13	भिवापूर	एकूण	0	12	66	0	78	0	0	25	0	25	569
		पैकी स्त्रिया	0	3	18	0	21	0	0	3	0	3	171
एकूण जिल्हा	एकूण		176	198	6123	380	6877	319	32	1191	1527	3069	28286
	पैकी स्त्रिया		108	85	2594	267	3054	98	2	468	661	1229	14444

आधार :- 1. शिक्षणाधिकारी, (ग्राह) जि.प. नागपूर
 2. शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प. नागपूर
 3. सहसंचालक, उच्चशिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.3
शैक्षणिक संस्थालील विद्यार्थी संख्या

संदर्भ वर्ष: 2007-08

जिल्हा नागपूर

अ. क्र.	तालुका	नाम	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	11624	1677	450	13751	0	618	6336	29	6983
		पैकी मुली	0	5816	806	205	6827	0	286	2753	9	3048
2	काटोल	एकूण	115	12489	970	1243	14817	693	1585	5662	303	8243
		पैकी मुली	53	6069	494	540	7156	429	762	2979	139	4309
3	कळभेस्वर	एकूण	0	9011	1170	933	11114	0	0	4188	189	4377
		पैकी मुली	0	4279	654	387	5320	0	0	2175	63	2238
4	सांक्नेर	एकूण	0	14526	1965	2890	19381	0	2610	7016	1142	10768
		पैकी मुली	0	7231	897	1155	9283	0	1146	3931	387	5464
5	पारशिवनी	एकूण	0	8838	3725	1283	13846	348	0	6199	1056	7603
		पैकी मुली	0	4393	1997	513	6903	193	0	3018	420	3631
6	रामटेक	एकूण	0	10752	2922	733	14407	548	275	7961	674	9458
		पैकी मुली	0	5379	1443	323	7145	268	135	4120	300	4823
7	मौदा	एकूण	0	10978	1044	1138	13160	0	0	6261	393	6654
		पैकी मुली	0	5489	530	531	6550	0	0	3112	164	3276
8	कामठी	एकूण	386	13136	5758	1956	21236	0	239	12822	308	13369
		पैकी मुली	198	5662	2763	869	9492	0	84	6696	120	6900
9	नागपूर(प्रा)	एकूण	0	12092	3718	5086	20896	0	581	5661	2091	8333
		पैकी मुली	0	5966	1870	2225	10061	0	250	2884	828	3962
10	नागपूर(श)	एकूण	367	37819	113801	51348	203335	1087	11651	77156	18721	108615
		पैकी मुली	198	18977	55515	24048	98738	525	5607	36429	9067	51628
11	डिंगणा	एकूण	180	13766	4970	661	19577	262	1268	4706	617	6853
		पैकी मुली	85	6748	2500	215	9548	127	653	2373	262	3415
12	उमरेट	एकूण	0	10797	2569	1027	14393	0	680	5694	571	6945
		पैकी मुली	0	5221	1177	434	6832	0	333	3891	269	4493
13	कुली	एकूण	0	10748	1475	176	12399	0	0	5847	0	5847
		पैकी मुली	0	5228	745	94	6067	0	0	2976	0	2976
14	भिमगावूर	एकूण	0	7427	300	319	8046	0	367	4335	173	4875
		पैकी मुली	0	3693	159	133	3985	0	179	2130	105	2414
एकूण जिल्हा		एकूण	1048	184003	146064	69243	400358	2938	19874	159844	26267	208923
		पैकी मुली	534	90151	71550	31672	193907	1542	9435	79467	12133	102577

तक्ता क्रमांक - 10.3 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्क)					एकूण
			शासकीय संस्था	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय संस्था	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	1117	7753	0	8870	0	0	1201	539	1740	31344
		पैकी मुली	0	539	4388	0	4927	0	0	712	266	978	15780
2	काटोल	एकूण	0	383	7236	0	7619	0	0	1475	493	1968	32647
		पैकी मुली	0	145	3333	0	3478	0	0	852	256	1108	16051
3	कळमेप्पूर	एकूण	0	2083	6637	0	8720	0	0	817	336	1153	25364
		पैकी मुली	0	851	3438	0	4289	0	0	509	145	654	12501
4	सावनेर	एकूण	0	0	14658	164	14822	0	0	1156	512	1668	46639
		पैकी मुली	0	0	7325	51	7376	0	0	697	182	879	23002
5	पारशिवनी	एकूण	435	0	4368	0	4803	0	0	274	0	274	26526
		पैकी मुली	168	0	2194	0	2362	0	0	179	0	179	13075
6	रामटेक	एकूण	475	326	6018	0	6819	0	0	817	1941	2758	33442
		पैकी मुली	247	146	2735	0	3128	0	0	496	530	1026	16122
7	मौदा	एकूण	0	961	6336	195	7492	0	0	281	541	922	28228
		पैकी मुली	0	484	3251	100	3835	0	0	208	271	479	14140
8	कामठी	एकूण	117	0	8327	117	8561	0	0	1902	1046	2948	46114
		पैकी मुली	48	0	3596	69	3713	0	0	1028	325	1353	21458
9	नागपूर(भा)	एकूण	0	0	10816	4946	15762	0	0	250	440	690	45681
		पैकी मुली	0	0	5182	1913	7095	0	0	129	223	352	21470
10	नागपूर(श)	एकूण	2195	455	115920	4675	123245	1339	663	38838	27390	68230	503425
		पैकी मुली	986	227	56792	2271	60276	691	159	23319	10111	34280	244922
11	हिंगणा	एकूण	0	0	6987	0	6987	0	0	473	0	473	33890
		पैकी मुली	0	0	3936	0	3936	0	0	237	0	237	17136
12	उमरेट	एकूण	0	0	9486	0	9486	0	0	757	1863	2620	33444
		पैकी मुली	0	0	3511	0	3511	0	0	322	775	1097	15933
13	कुळी	एकूण	0	256	7606	0	7862	0	0	761	100	861	26969
		पैकी मुली	0	123	3783	0	3906	0	0	412	45	457	13406
14	धिंगापूर	एकूण	0	783	569	0	1352	0	0	264	0	264	14537
		पैकी मुली	0	383	278	0	661	0	0	161	0	161	7221
एकूण जिल्हा		एकूण	3222	6364	212717	10097	232400	1339	663	49366	35201	86569	928250
		पैकी मुली	1449	2898	103742	4404	112493	691	159	29261	13129	43240	452217

आधार - 1. शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प. नागपूर

2. शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प. नागपूर

3. सहसंचालक, उच्चशिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.4

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	मान्यता	बाळ	प्राथमिक विस्थायी					माध्यमिक विस्थायी				
			शासकीय संस्था	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय संस्था	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	2324	335	50	2709	0	124	1267	6	1397
		पैकी मुली	0	1116	164	44	1324	0	61	621	2	684
2	कायनेर	एकूण	3	2364	194	249	2810	139	317	1132	61	1649
		पैकी मुली	1	1158	96	122	1377	68	155	555	29	807
3	कळामोखर	एकूण	0	1787	234	187	2208	0	0	837	38	875
		पैकी मुली	0	876	115	91	1082	0	0	410	18	428
4	सावनेर	एकूण	0	2905	393	578	3876	0	522	1403	228	2153
		पैकी मुली	0	1423	193	283	1899	0	256	688	112	1056
5	पारशिवनी	एकूण	0	1768	866	257	2891	70	0	1240	211	1521
		पैकी मुली	0	849	424	126	1399	33	0	608	103	744
6	रामटेक	एकूण	0	2064	584	147	2795	109	55	1592	135	1891
		पैकी मुली	0	1011	286	72	1369	53	27	780	66	926
7	जोदा	एकूण	0	2186	209	238	2633	0	0	1252	78	1330
		पैकी मुली	0	1071	102	117	1290	0	0	614	39	653
8	कामठी	एकूण	82	2308	1151	391	3932	0	48	2564	62	2674
		पैकी मुली	40	1131	552	192	1915	0	23	1257	29	1309
9	नागपूर(ग)	एकूण	0	2418	743	1017	4178	0	116	1132	418	1666
		पैकी मुली	0	1185	369	497	2051	0	57	554	205	816
10	नागपूर(श)	एकूण	73	7564	22760	10269	40666	533	2330	14431	9173	26467
		पैकी मुली	36	3706	11152	5032	19926	261	1142	7071	4495	12969
11	हिंगणा	एकूण	36	2737	394	132	3299	52	254	941	123	1370
		पैकी मुली	15	1341	199	65	1620	26	51	461	60	598
12	उभरेड	एकूण	0	2162	513	205	2880	0	136	1139	114	1389
		पैकी मुली	0	1059	251	101	1411	0	65	558	56	679
13	हुली	एकूण	0	2149	60	64	2273	0	0	1169	0	1169
		पैकी मुली	0	1045	29	31	1105	0	0	573	0	573
14	फिमापूर	एकूण	0	1485	60	64	1609	0	73	867	35	975
		पैकी मुली	0	738	29	31	798	0	36	425	17	478
एकूण जिल्हा		एकूण	194	36221	28496	13848	78759	903	3975	30966	10682	46526
		पैकी मुली	92	17709	13961	6804	38566	441	1873	15175	5231	22720

तक्ता क्रमांक - 10.4 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष 2007-08

अ. क्र.	तालुका	वार्ड	उच्च माध्यमिक विद्याथी					महाविद्यालयीन विद्याथी (सर्ब)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	शाळागी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	शाळागी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नरखेड	एकूण	0	223	1557	0	1780	0	0	175	84	259	6145
		पैकी मुली	0	109	760	0	869	0	0	112	36	148	3025
2	काटोल	एकूण	0	77	1447	0	1524	0	0	198	143	341	6324
		पैकी मुली	0	34	709	0	743	0	0	105	69	174	3101
3	बळकेश्वर	एकूण	0	417	1327	0	1744	0	0	135	55	190	5017
		पैकी मुली	0	204	650	0	854	0	0	81	25	106	2470
4	साळनेर	एकूण	0	0	2932	33	2965	0	0	173	84	257	9251
		पैकी मुली	0	0	1436	16	1452	0	0	107	32	139	4546
5	पागशिवनी	एकूण	87	0	874	0	961	0	0	60	0	60	5433
		पैकी मुली	43	0	428	0	471	0	0	38	0	38	2652
6	सामटक	एकूण	95	85	1194	0	1354	0	0	197	48	245	6285
		पैकी मुली	47	32	585	0	664	0	0	111	17	128	3087
7	मोदा	एकूण	0	192	1267	39	1498	0	0	51	83	134	5595
		पैकी मुली	0	94	621	18	733	0	0	29	49	78	2754
8	कामठी	एकूण	25	0	1665	5	1695	0	0	1120	303	1423	9722
		पैकी मुली	11	0	816	1	828	0	0	718	173	891	4943
9	नागपूर(प्रा)	एकूण	0	0	2136	989	3125	0	0	54	115	169	9138
		पैकी मुली	0	0	1045	485	1531	0	0	24	64	88	4486
10	नागपूर(श)	एकूण	439	91	23184	935	24649	405	106	9477	3542	13530	105312
		पैकी मुली	215	45	11360	458	12078	209	29	5745	1671	7654	52627
11	द्विगाणा	एकूण	0	0	1397	0	1397	0	0	89	0	89	6155
		पैकी मुली	0	0	685	0	685	0	0	47	0	47	2950
12	डमरंड	एकूण	0	0	1897	0	1897	0	0	189	304	493	6659
		पैकी मुली	0	0	929	0	929	0	0	80	111	191	3210
13	कुर्ही	एकूण	0	51	1521	0	1572	0	0	205	24	229	5243
		पैकी मुली	0	23	745	0	768	0	0	104	11	115	2561
14	भिचापूर	एकूण	0	93	114	0	207	0	0	96	0	96	2887
		पैकी मुली	0	46	58	0	104	0	0	59	0	59	1439
एकूण जिल्हा	एकूण	एकूण	644	1209	42512	2001	46366	405	106	12219	4785	17515	189166
		पैकी मुली	316	587	20828	978	22709	209	29	7360	2258	9856	93851

- साधार 1.शिक्षणाधिकारी, (प्राथ) जि.प. नागपूर
 2.शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प. नागपूर
 3.सहसंचालक, उच्चशिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.5

शैक्षणिक संस्थांतील अनुरोधित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संख्या	खालगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संख्या	खालगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	भरखेड	एकूण	0	1395	201	54	1650	0	74	760	3	837
		पैकी मुली	0	683	98	26	807	0	36	372	1	409
2	काटोल	एकूण	56	1418	116	149	1739	83	317	679	61	1140
		पैकी मुली	28	694	57	73	852	41	155	332	30	558
3	कळमेवर	एकूण	0	1072	140	112	1324	0	0	858	38	876
		पैकी मुली	0	525	69	55	649	0	0	410	18	428
4	सावनेर	एकूण	0	1743	236	347	2326	0	522	1403	228	2153
		पैकी मुली	0	854	116	170	1140	0	256	687	117	1060
5	पारशिवनी	एकूण	0	1148	455	154	1757	69	0	1240	211	1520
		पैकी मुली	0	562	223	75	860	34	0	607	103	744
6	रामटेक	एकूण	0	1397	351	88	1836	110	33	1035	135	1313
		पैकी मुली	0	684	172	43	899	53	17	507	66	643
7	मोदा	एकूण	0	1311	125	143	1579	0	0	751	47	798
		पैकी मुली	0	642	61	70	773	0	0	368	23	391
8	कामठी	एकूण	49	1385	682	234	2350	0	29	2564	62	2655
		पैकी मुली	24	678	334	115	1151	0	14	1257	30	1301
9	नागपूर(प्रा)	एकूण	0	1379	430	196	2005	0	70	679	251	1000
		पैकी मुली	0	676	210	96	982	0	34	333	123	490
10	नागपूर(श)	एकूण	8	7564	13656	6161	27389	130	1398	9258	2247	13033
		पैकी मुली	4	3706	6691	3019	13420	64	685	4536	1101	6386
11	हिंगणा	एकूण	22	1642	596	79	2339	31	152	565	74	822
		पैकी मुली	11	804	292	39	1146	15	75	276	36	402
12	उमरेड	एकूण	0	1297	308	123	1728	0	82	683	69	834
		पैकी मुली	0	636	151	60	847	0	40	334	34	408
13	कंही	एकूण	0	1223	177	21	1421	0	0	701	0	701
		पैकी मुली	0	599	86	10	695	0	0	343	0	343
14	भिवापूर	एकूण	0	846	36	38	920	0	44	520	0	564
		पैकी मुली	0	415	18	17	450	0	21	254	0	275
एकूण जिल्हा	एकूण	एकूण	135	24820	17509	7899	50363	423	2721	21676	3426	28246
		पैकी मुली	67	12158	8578	3868	24671	207	1333	10616	1682	13838

तक्ता क्रमांक - 10.5 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	नाव	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्क)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	134	930	0	1064	0	0	65	11	76	3627
		पैकी मुली	0	68	456	0	524	0	0	37	6	43	1783
2	काटोल	एकूण	0	46	868	0	914	0	0	49	29	78	3871
		पैकी मुली	0	22	425	0	447	0	0	20	17	37	1894
3	कळमेघूर	एकूण	0	250	796	0	1046	0	0	13	5	18	3264
		पैकी मुली	0	122	390	0	512	0	0	6	1	7	1596
4	साकनेर	एकूण	0	0	1759	19	1778	0	0	18	15	33	6290
		पैकी मुली	0	0	861	9	870	0	0	8	6	14	3084
5	पारशिवनी	एकूण	52	0	524	0	576	0	0	9	0	9	3862
		पैकी मुली	26	0	257	0	283	0	0	4	0	4	1891
6	रामटेक	एकूण	62	39	716	0	817	0	0	129	6	135	4101
		पैकी मुली	30	17	351	0	398	0	0	76	2	78	2018
7	मौदा	एकूण	0	115	759	23	897	0	0	27	30	57	3331
		पैकी मुली	0	57	373	11	441	0	0	17	17	34	1639
8	कानठी	एकूण	14	0	999	14	1027	0	0	63	21	84	6116
		पैकी मुली	7	0	489	6	502	0	0	32	10	42	2996
9	नागपूर(ग्रा)	एकूण	0	0	1298	594	1892	0	0	8	6	14	4911
		पैकी मुली	0	0	636	291	927	0	0	2	3	5	2404
10	नागपूर(शा)	एकूण	263	55	13910	561	14789	37	13	1891	551	2492	57703
		पैकी मुली	120	27	6816	275	7238	14	4	1039	266	1323	28367
11	हिंगणा	एकूण	0	0	838	0	838	0	0	26	0	26	4025
		पैकी मुली	0	0	410	0	410	0	0	13	0	13	1971
12	अमरेड	एकूण	0	0	1138	0	1138	0	0	91	31	122	3822
		पैकी मुली	0	0	558	0	558	0	0	48	15	63	1876
13	कंठी	एकूण	0	31	912	0	943	0	0	11	5	16	3081
		पैकी मुली	0	15	447	0	462	0	0	7	4	11	1511
14	भिजापूर	एकूण	0	93	138	0	231	0	0	18	0	18	1733
		पैकी मुली	0	46	68	0	114	0	0	13	0	13	852
एकूण जिल्हा	एकूण	391	763	25585	1211	27950	37	13	2418	710	3178	109737	
	पैकी मुली	183	374	12537	592	13686	14	4	1322	347	1687	53882	

- आधार - 1. शिक्षणाधिकारी, (प्राथ) जि.प, नागपूर
 2. शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प, नागपूर
 3. सहसंचालक, उच्चशिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.6

शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ वर्ष-2007-08

अ. क्र.	तालुका	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रीडांगणे, व्यायाम शाळा (संख्या)		खेळाच्या स्टेडियमची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)	राज्यपातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या		क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या	
			क्रीडांगणे	व्यायाम शाळा				एकूण	पैकी मुली	एकूण	पैकी मुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	1	12	7	0	1	1	10	0	0	0
2	काटोल	1	23	7	1	1	0	93	36	8	2
3	फळमेखर	0	14	6	0	0	1	2	0	0	0
4	सावनेर	1	13	6	0	0	0	3	0	2	1
5	पारशिवनी	0	14	9	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	19	13	0	0	1	4	2	0	0
7	मौदा	1	9	7	0	0	0	0	2	1	0
8	कामठी	2	27	15	0	1	1	1	3	3	0
9	नागपूर(ग्रा)	3	11	17	0	3	1	7	7	12	3
10	नागपूर(श)	10	140	22	4	13	10	922	422	100	40
11	हिंगणा	0	15	8	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	1	20	10	0	0	0	4	3	0	0
13	कुद्दी	0	13	12	0	0	0	2	0	0	0
14	भिवापूर	0	11	4	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		20	341	143	5	19	15	1048	475	126	46

आधार - जिल्हा क्रीडा अधिकारी, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.7
इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 30 सप्टेंबर, 2008

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता						
		1 ली	2 री	3 री	4 थी	5 वी	6 वी	7 वी
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	2469	2399	2682	2614	2724	2768	2788
0	काटोल	2748	2745	3037	2744	2977	2991	2880
3	कळमेश्वर	1978	2182	2318	2067	2206	2273	2187
4	सावनेर	3719	4150	4340	4264	4305	4512	4258
5	पारशिवनी	2702	2684	2842	2535	2607	2561	2519
6	रामटेक	3106	3071	3163	3003	3143	3132	2890
7	मोदा	2227	2468	2692	2541	2725	2759	2538
8	कामठी	4144	4200	4370	4256	4237	4276	4105
9	नागपूर(ग्रा)	4511	4342	4617	4309	4449	4383	4188
10	नागपूर(श)	41469	41318	41187	40030	41068	40908	40123
11	हिंगणा	3565	3469	3479	3389	3715	3451	3251
12	उमरेड	2778	2811	3186	2740	2963	2954	2810
13	कुही	2088	2236	2773	2348	2451	2413	2376
14	भिवापूर	1542	1606	1495	1503	1417	1488	1404
एकूण जिल्हा		79046	79681	82181	78343	80987	80869	78317

तक्ता क्रमांक - 10.7 (पुढे चालू)

जिल्हा - नागपूर

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता					एकूण
		8 वी	9 वी	10 वी	11 वी	12 वी	
	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नरखेड	2879	2922	2824	1305	1430	29804
0	काटोल	3104	2931	2739	883	900	30679
3	कळमेवर	2344	2263	2094	1229	1070	24211
4	सावनर	4301	4146	3685	1934	1970	45584
5	पारशिवनी	2471	2476	1940	486	429	26252
6	रामटेक	2621	2456	2473	826	800	30684
7	मौदा	2748	2515	2239	955	899	27306
8	कामठी	4319	3990	3250	1005	897	43049
9	नागपूर(ग्रा)	4099	3805	3376	1470	1442	44991
10	नागपूर(श)	43170	41089	38663	12887	12587	434499
11	हिंगणा	2764	2618	2173	743	800	33417
12	उमरेड	2870	2823	2141	1461	1287	30824
13	कुही	2425	2437	2221	1154	1186	26108
14	भिवापूर	1278	1247	892	208	193	14273
एकूण जिल्हा		81393	77718	70710	26546	25890	841681

- आधार - 1. शिक्षणाधिकारी, (प्राथ) जि.प, नागपूर
 2. शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प, नागपूर
 3. सहसंचालक, उच्चशिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 11.1

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

अ. क्र.	तालुका	संख्या						
		रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	2	7	1	4	27	10	37
2	काटोल	2	7	1	3	28	9	39
3	कळमेश्वर	2	3	1	4	21	10	33
4	सावनेर	1	3	0	5	29	8	36
5	पारशिवनी	2	3	0	5	23	13	35
	रामटेक	3	2	0	5	31	14	44
7	मौदा	0	5	0	4	22	7	25
8	कामठी	2	3	1	2	23	11	34
9	नागपूर (ग्रा)	0	3	0	2	17	4	17
10	नागपूर (श)	15	100	12	0	0	370	1518
11	हिंगना	2	5	1	4	22	11	31
12	उमरेड	2	5	0	4	24	11	32
13	कुही	2	10	0	4	29	11	40
14	भिन्नापूर	2	6	0	3	18	9	27
एकूण जिल्हा		37	162	17	49	314	498	1948

तक्ता क्रमांक - 11.1

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007-08

(1)	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण		
		एकूण	एकूण पैकी स्त्रियां साठी	एकूण पैकी मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	54	36	18	685	995	501	18278	20630	18075
2	काटोल	48	32	16	866	1435	585	20746	27846	18217
3	कळमेश्वर	54	36	18	223	348	133	23545	26570	16807
4	सावनेर	30	20	10	295	309	281	21590	22871	22231
5	पारशिवनी	60	40	20	698	1104	472	22834	27196	18318
	रामटेक	110	70	40	946	1512	641	21078	26006	18382
7	मौदा	24	16	8	131	89	111	12349	11529	12216
8	कामठी	62	38	24	2044	3460	1368	25516	39512	16825
9	नागपूर (प्रा)	12	8	4	35	19	17	4275	4790	5690
10	नागपूर(श)	2420	1870	550	5650	6580	1727	218106	277658	123325
11	हिंगना	54	36	18	434	734	293	39342	33103	26076
12	डमरेड	54	36	18	1309	2108	958	18358	24049	11879
13	कुही	54	36	18	790	1260	623	21653	28424	18574
14	भिवापुर	48	32	16	235	493	197	7508	11850	5067
	एकूण जिल्हा	3084	2306	778	14341	20446	7907	475178	582034	331682

आधार -1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, नागपूर

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

3) आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका नागपूर

तक्ता क्रमांक - 11.2
नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007 - 08

	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	एकूण	1053	862	1915	580	453	1033	3	1	4
		ग्रामीण	683	558	1241	460	359	819	2	1	3
		नागरी	370	304	674	120	94	214	1	1	2
2	काटोल	एकूण	1324	1083	2407	855	691	1546	2	1	3
		ग्रामीण	836	684	1520	710	578	1288	1	1	2
		नागरी	488	399	887	145	113	258	1	0	1
3	कळमेश्वर	एकूण	812	662	1474	445	362	807	0	1	1
		ग्रामीण	590	481	1071	335	272	607	0	0	0
		नागरी	222	181	403	110	90	200	0	1	1
4	सावनेर	एकूण	1810	1475	3285	685	562	1247	6	5	11
		ग्रामीण	1040	849	1889	510	419	929	0	1	1
		नागरी	770	626	1396	175	143	318	6	4	10
5	पारशिवनी	एकूण	910	748	1658	415	340	755	1	0	1
		ग्रामीण	910	748	1658	415	340	755	1	0	1
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	1230	1002	2232	541	444	985	5	4	9
		ग्रामीण	845	690	1535	411	337	748	3	3	6
		नागरी	385	312	697	130	107	237	2	1	3
7	मौदा	एकूण	260	214	474	138	113	251	0	0	0
		ग्रामीण	260	214	474	138	113	251	0	0	0
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	1680	1368	3048	592	479	1071	3	2	5
		ग्रामीण	330	266	596	278	228	506	3	2	5
		नागरी	1350	1102	2452	314	251	565	0	0	0

तक्ता क्रमांक - 11.2

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2007 - 08

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
9	नागपूर(अ)	एकूण	1230	1003	2233	540	477	1017	1	2	3
		ग्रामीण	1230	1003	2233	540	477	1017	1	2	3
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	एकूण	27310	22345	49655	10075	8238	18313	530	435	965
		ग्रामीण	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		नागरी	27310	22345	49655	10075	8238	18313	530	435	965
11	हिंणणा	एकूण	1355	1106	2461	455	366	821	6	3	9
		ग्रामीण	1355	1106	2461	455	366	821	6	3	9
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	800	651	1451	330	260	590	1	0	1
		ग्रामीण	135	110	245	90	66	156	0	0	0
		नागरी	665	541	1206	240	194	434	1	0	1
13	कुही	एकूण	880	719	1599	390	310	700	2	0	2
		ग्रामीण	880	719	1599	390	310	700	2	0	2
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	650	534	1184	325	260	585	3	2	5
		ग्रामीण	650	534	1184	325	260	585	3	2	5
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा	एकूण	41304	33772	75076	16366	13355	29721	563	457	1020	
	ग्रामीण	9744	7962	17706	5057	4125	9182	22	15	37	
	नागरी	31560	25810	57370	11309	9230	20539	541	442	983	

आधार - 1. आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

2. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प.नागपूर

तक्ता क्रमांक - 11.3
विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2003

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
(1)	(2)	(3)
अ	साथीचे विकार	
1	हिवताप	21
2	विषमज्वर	17
3	क्षयरोग	219
4	न्युमोनिया / श्वसन क्रियेसंबधी	621
5	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	15
ब	बिगर साथीचे विकार	
1	एड्स	0
2	हृदय विकार	1116
3	कर्करोग	286
4	बाळंतपणात मातेचा मृत्यू	0
5	पक्षाघात	0
6	मूत्रपिंड विषयक	0
क	अपघात	
1	आत्महत्या	123
2	रहदारी वाहतूक	50
3	विद्युत धक्का	0
4	भाजणे / जळणे	138
5	इतर अपघात	424
ड	इतर कारणे	25327
	एकूण मृत्यू	28357

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.4

माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007 - 08

अ.क्र.	तालुका	ग्रामीण / एकूण	त्रिगुणी लस	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डी.टी.)	धनुर्वात लस		
								10 वर्ष	16 वर्ष	गरोदर स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	ग्रामीण	2661	2661	2178	2134	2536	1924	1584	1236
		एकूण	2868	2868	2520	2406	2855	2340	2047	1573
2	काटोल	ग्रामीण	2478	2478	2197	2183	2536	1924	1584	1245
		एकूण	3199	3199	3043	3034	3341	2756	2254	2455
3	फळगुंजर	ग्रामीण	2016	2016	2359	1949	2237	2196	1137	1013
		एकूण	2283	2283	2615	1986	2274	2300	1222	1626
4	सावनेर	ग्रामीण	3351	3351	3356	3405	3665	4213	3747	2463
		एकूण	3351	3351	3356	3405	3665	4213	3747	2463
5	पारशिवनी	ग्रामीण	2804	2804	2654	2812	3342	2685	2772	1840
		एकूण	2968	2968	2837	3013	3533	3045	3019	2016
6	रामटेक	ग्रामीण	2416	2416	2173	2111	2731	1941	2240	1514
		एकूण	2914	2914	2867	2302	3698	2779	2849	2934
7	मौदा	ग्रामीण	2868	2868	2678	2544	2730	2333	2396	1494
		एकूण	2868	2868	2678	2544	2730	2333	2396	1494
8	कामठी	ग्रामीण	2609	2609	2465	2509	2904	2123	1774	1740
		एकूण	4965	4965	3644	4454	4067	3280	2354	5021
9	नागपूर (मा)	ग्रामीण	3272	3272	3147	3231	3136	2492	3891	1788
		एकूण	3272	3272	3157	3231	3136	2492	3891	1788
10	नागपूर (श)	ग्रामीण	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	49566	49566	5974	47961	35459	32906	33748	88006
11	हिंगना	ग्रामीण	3820	3820	4077	3840	4426	4371	3952	2034
		एकूण	3933	3933	4199	3964	4546	4477	4064	2424
12	उमरेड	ग्रामीण	2508	2508	2183	2361	2861	2262	1871	1642
		एकूण	3180	3180	3016	3172	3312	2376	2545	2654
13	कुही	ग्रामीण	2453	2453	2220	2295	3346	3165	3375	2063
		एकूण	2453	2453	2220	2295	3346	3165	3375	2413
14	भिवान्नापूर	ग्रामीण	1031	1031	1231	1423	2102	1499	2414	1077
		एकूण	3260	3260	1357	1536	2102	1499	2414	1352
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	34287	34287	32918	32797	38552	33128	32737	21149
		एकूण	91080	91080	43483	85303	78064	69965	69925	118219

- आधार - 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, नागपूर
 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर
 3) आरोग्य अधिकारी, म.न.पा., नागपूर

तक्ता क्रमांक - 11.5

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007 - 08

अ. क्र.	तालुका	एकूण / ग्रामीण	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या	31 मार्च अखेर संरक्षित जोडप्यांची संख्या			
					पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	लूप पध्दती	इतर पध्दतीने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	एकूण	5	21740	47	942	869	1218
		ग्रामीण	4	18238	47	880	869	1209
2	काटोल	एकूण	4	24616	24	864	719	1295
		ग्रामीण	3	18625	19	686	684	1210
3	कळयेश्वर	एकूण	4	19747	23	672	738	715
		ग्रामीण	4	16506	23	672	733	715
4	सावनेर	एकूण	6	33912	30	672	997	1482
		ग्रामीण	5	29717	28	1177	966	1356
5	पारशिवनी	एकूण	6	21245	11	915	827	1243
		ग्रामीण	6	21245	11	915	827	1243
6	रामटेक	एकूण	7	22633	45	922	714	1438
		ग्रामीण	6	18538	30	800	674	1393
7	मोदा	एकूण	4	22459	103	845	895	1271
		ग्रामीण	4	22459	103	845	895	1271
8	कामठी	एकूण	3	32449	194	1116	837	1913
		ग्रामीण	2	18086	20	820	626	1378
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	2	21292	22	720	842	902
		ग्रामीण	2	21292	22	720	842	902
10	नागपूर (श)	एकूण	13	396000	227	7766	7831	13505
		ग्रामीण	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	एकूण	5	29959	50	1262	979	1485
		ग्रामीण	5	29959	50	1262	979	1485
12	उमरेड	एकूण	5	27525	25	996	990	1351
		ग्रामीण	4	20447	1	838	810	1101
13	कुही	एकूण	5	21222	18	851	846	1203
		ग्रामीण	5	21222	18	851	846	1203
14	भिवापूर	एकूण	4	13308	7	455	595	1395
		ग्रामीण	4	13308	7	455	595	1395
एकूण जिल्हा		एकूण	73	708107	826	18998	18679	30416
		ग्रामीण	54	269642	379	10921	10351	15861

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय नागपूर. 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 12.1

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2007-08

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		विगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
कृषि व संलग्न सेवा								
1.1	पीक संवर्धन	30.58	0.50	55.00	300.00	0.00	0.00	386.08
1.2	फलोत्पादन	14.48	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	14.48
1.3	मृदसंधारण	201.00	2.25	41.25	0.00	0.00	0.00	244.50
1.4	पशुसंवर्धन	53.33	6.19	9.40	44.81	0.00	0.00	113.73
1.5	दुग्धव्यवसाय विकास	25.65	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.65
1.6	मत्स्यव्यवसाय	13.50	0.90	0.00	0.20	0.00	0.00	14.60
1.7	बने	10.00	16.83	13.44	0.00	0.00	0.00	40.27
1.8	पणन, कोठारे व बखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.9	सहकार	50.00	0.00	6.67	10.00	0.00	0.00	66.67
एकूण (एक)		398.54	26.67	125.76	355.01	0.00	0.00	905.98
2 ग्रामीण विकास								
2.1	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	27.71	13.00	15.62	127.92	0.00	0.00	184.25
2.2	अवयव प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.3	संपूर्ण ग्रामिण योजना	294.81	32.25	91.10	100.00	0.00	0.00	518.16
2.4	रोजगार हमी योजना	25.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00
2.5	जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.6	सामूहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.7	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	80.73	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	80.73
एकूण (दोन)		428.25	45.25	106.72	227.92	0.00	0.00	808.14
3 पाटबंधारे व पूरनियंत्रण								
3.1	लघु पाटबंधारे	258.30	25.68	68.27	0.00	0.00	0.00	352.25
3.2	जलप्रवाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.3	आयाकट विकास	4.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.50
3.4	मध्यम प्रकल्प	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.5	पूरनियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
एकूण (तीन)		262.80	25.68	68.27	0.00	0.00	0.00	356.75
4 विद्युत विकास								
एकूण (चार)		339.24	10.00	50.00	900.00	0.00	0.00	1299.24
एकूण (चार)		339.24	10.00	50.00	900.00	0.00	0.00	1299.24

तक्ता क्रमांक - 12.1

विांविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - नागपूर

संवर्भ वर्ष : 2007-08

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशुध	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
5	उद्योग व खाणकाम							
	5.1 मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	21.47	0.00	0.00	21.47
	5.2 ग्रामीण व लघु उद्योग	23.00	0.00	1.20	56.00	0.00	0.00	80.20
	एकूण (पाच)	23.00	0.00	1.20	77.47	0.00	0.00	101.67
6	वाहतूक व वळणवळण							
	6.1 मोठे व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.2 अंतर्देशीय जलवाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.3 रस्ते विकास	767.00	0.00	188.41	0.00	0.00	958.68	1914.09
	एकूण (सहा)	767.00	0.00	188.41	0.00	0.00	958.68	1914.09
7	सामान्य आर्थिक सेवा							
	7.1 पर्यटन	25.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00
	7.2 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (सात)	25.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
	8.1 सामान्य शिक्षण	40.00	0.00	0.00	88.50	0.00	0.00	128.50
	8.2 क्रिडा व युवक कल्याण	17.98	20.00	25.00	75.00	0.00	0.00	137.98
	8.3 कला व संस्कृती	3.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.20
	8.4 तांत्रिक शिक्षण	10.45	6.60	6.75	0.37	0.00	12.00	36.17
	8.5 वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	189.41	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	189.41
	8.6 आरोग्य सेवा	107.02	107.29	16.25	60.00	0.00	156.00	446.56
	8.7 ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	101.64	28.13	53.46	19.37	0.00	0.00	202.60
	8.8 गृहनिर्माण	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00
	8.9 नगर विकास	245.00	0.00	0.00	1858.62	0.00	0.00	2103.62
	8.10 माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.11 मागासवर्गीयांचे कल्याण	73.07	75.10	548.19	2247.80	0.00	0.00	2944.16
	8.12 कामगार व कामगार कल्याण	248.77	6.68	40.63	24.84	0.00	134.92	455.84
	8.13 समाज कल्याण	26.17	1.44	10.00	9.57	0.00	0.00	47.18
	8.14 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.15 पोषण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (आठ)	1064.71	245.24	700.28	4384.07	0.00	302.92	6697.22
	एकूण (एक ते आठ)	3308.54	352.84	1240.64	5944.47	0.00	1261.60	12108.09

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हा नियोजन समिती, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.2

रोजगार हमी योजना

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ वर्ष : 2007 - 08

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नियोजित कामांची संख्या	27	611	3118	226	0	3982
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	13	24	37
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	1	4	0	31	0	36
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	1	49	2	0	0	52
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
6	कामांसाठी केलेली तरतूद	199.62	1797.63	3613.63	620.75	0.00	6231.63
7	कामांवर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	1.19	138.54	0.00	315.6	0.	455.33
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस (लाखात)	0.02	2.04	0.00	4.64	0	6.70

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.3

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2007 - 08

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्षा (महिन्यातील)	संचित आर्थिक (वर्षाच्या आरंभापासून)		
(1)	(2)	(3)	4	(5)	(6)
1	एप्रिल, 2007	9.85	9.85	0.14	35
2	मे, 2007	7.42	17.27	0.11	47
3	जून, 2007	17.96	35.23	0.26	48
4	जुलै, 2007	9.00	44.23	0.13	49
5	ऑगस्ट, 2007	18.98	63.21	0.28	55
6	सप्टेंबर, 2007	113.38	176.59	1.67	55
7	ऑक्टोबर, 2007	37.66	214.25	0.55	58
8	नोव्हेंबर, 2007	26.74	240.99	0.39	59
9	डिसेंबर, 2007	41.64	282.63	0.61	61
10	जानेवारी, 2008	10.09	292.72	0.15	62
11	फेब्रुवारी, 2008	35.22	327.94	0.52	65
12	मार्च, 2008	127.39	455.33	1.87	61

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.4

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2007 - 08

अ. क्र.	बाबी	तालुका							
		नरखेड	काटोल	कळामेश्वर	सावनेर	पारशिवनी	रामटेक	मोहा	कामठी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूणसंख्या	133	168	96	129	111	143	122	76
2	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	133	168	96	129	111	143	122	76
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या								
	3.1 गावांची संख्या	124	138	86	112	106	134	120	67
	3.2 त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	124	138	86	112	106	134	120	67
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाडया/वस्त्या								
	संदर्भ वर्षातील								
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	44	45	22	61	39	24	43	38
	ब) एकूण वाडया/वस्त्या (संख्या)	44	45	22	61	39	24	43	38
	बृहत आराखडयानुसार								
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	44	45	22	61	39	24	43	38
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाडया/वस्त्यांची संख्या	44	45	22	61	39	24	43	38
5	केलेली उपाययोजना								
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या								
	गावांची संख्या	0	2	0	0	0	0	0	0
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	टँकरची संख्या	0	1	0	0	0	0	0	0
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या								
	गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाडयांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या								
	गावांची संख्या	33	28	17	16	16	11	19	19
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	साधने संख्या	40	28	21	18	18	11	23	38

तक्ता क्रमांक - 12.4

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2007 - 08

अ. क्र.	वावी	तालुका					जिल्हा एकूण	
		नागपूर(मा)	नागपूर(श)	हिंगणा	उमरेंड	कुली		भिववापूर
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूणसंख्या	152	0	124	138	155	111	1658
2	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	152	0	124	138	155	111	1658
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या							
3.1	गावांची संख्या	145	0	117	116	110	102	1477
3.2	त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	145	0	117	116	110	102	1477
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाडया/वस्त्या							
	संदर्भ वर्षातील							
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	63	0	54	45	96	26	600
	ब) एकूण वाडया/वस्त्या (संख्या)	63	0	54	45	96	26	600
	वृहत आराखडयानुसार							
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	63	0	54	45	96	26	600
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाडया/वस्त्यांची संख्या	63	0	54	45	96	26	600
5	केलेली उपाययोजना							
	अ) टंकरने पुरवठा होणा-या							
	गावांची संख्या	10	0	5	0	0	0	17
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	टंकरची संख्या	6	0	3	0	0	0	10
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या							
	गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाडयांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या							
	गावांची संख्या	46	0	35	36	43	13	332
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	साधने संख्या	104	0	36	56	52	14	459

टिप - बारमाही पुरेसेपाणी उपलब्ध असलेल्या गांवामध्ये टंचाई अंतर्गत गावे अंतर्भूत आहे

आधार - कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता क्रमांक 12.5
रासायनिक खतांचे वाटप

जिल्हा - नागपूर.

संदर्भ : 2007 - 08

अ.क्र.	तालुका	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टन)		
		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	नरखेड	3015	6189	9204
2	काटोल	4555	5156	9711
3	कळमेश्वर	4320	4433	8753
4	सावनेर	4533	5544	10077
5	पारशिवनी	5114	4723	9837
6	रामटेक	3815	5487	9302
7	मौदा	6740	7820	14560
8	कामठी	2306	2390	4696
9	नागपूर (ग्रा)	3045	3096	6141
10	नागपूर (श)	2140	2208	4348
11	हिंगना	4534	5088	9622
12	उमरेड	6345	6108	12453
13	कुही	5575	7095	12670
14	भिवापूर	4394	5226	9620
जिल्हा एकूण		60431	70563	130994

आधार - कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.6

साखर कारखाने

जिल्हा:- नागपूर

संदर्भ वर्ष :- 2007 - 08

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	कामगार(संख्या)		गळीत क्षमता मे.टन (लक्ष)	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन (लक्ष)	साखरेचे उत्पादन मे.टन (लक्ष)	इतर उत्पादन			
				नियमित	हंगामी				इथेनॉल मे.टन (लक्ष)	पेपर मे.टन (लक्ष)	मद्यार्क हजार लि.	बीज मे. वॉट
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	सावनेर	रामगणेश गडेकरी सहकारी साखर कारखाना मर्यादित सावनेर	सहकारी	1		2500	-	-	-	-	-	-
2	मौदा	श्रीराम सहकारी साखर कारखाना मर्यादित बाबदेव	सहकारी	1		2500	-	-	-	-	-	-
3	उमरेड	पूर्वी साखर कारखाना बेला	खाजगी	363	-	2500	.183.03	1.88	-	-	-	-

आधार - प्रादेशिक सहसंचालक (साखर), नागपूर विभाग, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.7

वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती.

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ: 2007 - 08

अ.क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	लाभधारकांची संख्या	670	330
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाख मनुष्य दिवस	17.42	15.52
	क) लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	2600	2643
2	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	0	0
	ब) लाभधारक	संख्या-अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
		इतर	0	0
3	चेठबिगरांचे पुनर्वसन	खेडी संख्या	0	0
4	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी		0	0
5	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	केंद्र संख्या	0	0
	ब) उपकेंद्र	उपकेंद्र संख्या	0	0
6	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	21500	17464
	ब) सममूल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	12600	9479
7	अ) एकात्मिक बालविकास सेवा गट	संख्या	0	0
	ब) अंगणवाडी	संख्या	0	0
8	अ) अनु.जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	4745	1914
	ब) अनु.जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	3585	2898
9	अ) घरांसाठी जागा (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	3042	1723
	ब) घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	0	0
	क) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे	संख्या	0	0
	ड) कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	संख्या	235	204
10	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	0	0
11	झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	32.06	31.06
12	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
13	अ) खेड्यांचे विद्युतीकरण	संख्या	0	0
	ब) पंप संचांसाठी विद्युतीकरण	संख्या	1178	2476
	क) सुधारित चुली	संख्या	0	0
	ड) बायोगॅस	संख्या	190	190

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हा नियोजन समिती, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.8

स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2007 - 08

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाचा मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नागपूर	20000	82	18	100	12798	1800
2	रामटेक	20000	163	2	165	1054	2014
	एकूण	40000	245	20	265	13852	3814

तक्ता क्रमांक - 12.9

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2007 - 08

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाचा मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	पूर्व नागपूर	10000	25	24	49	11413	3422
2	पश्चिम नागपूर	10000	29	47	76	10722	7260
3	मध्य नागपूर	10000	7	25	32	12515	1599
4	दक्षिण नागपूर	10000	16	47	63	13442	3538
5	उत्तर नागपूर	10000	0	25	25	15639	0
6	कामठी	10000	16	65	81	11495	8798
7	कळमेश्वर	10000	17	83	100	11277	7363
8	डमरेड	10000	17	45	62	12072	9487
9	रामटेक	10000	29	61	90	10835	8572
10	सावनेर	10000	18	30	48	12415	10254
11	काटोल	10000	26	35	61	11458	7406
	एकूण	110000	200	487	687	133283	67699

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 12.10

स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ : 2007 - 08

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्यांचे नाव	जिल्हाकारिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षांत झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	श्री. दत्ताजी भेधे	3000	33	42	75	15415	7093
2	श्रीमती लता मंगेशकर	2390	1	1	2	2389	1519
3	श्री. शरद जोशी	0	4	0	4	0	911
4	श्री. वेदप्रकाश गोयल	0	5	6	11	3710	2945
एकूण		5390	43	49	92	21514	12468

तक्ता क्रमांक - 12.11

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ - 2007 - 08

अ. क्र.	विधानपरिषद सदस्यांचे नाव	जिल्हाकारिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षांत झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	मा.श्री.नितीन गडकरी	8258	7	24	31	8408	3764
2	मा.श्री.सागर मेघे	10000	16	38	54	10670	8712
3	मा.श्री.गिरीश गांधी	5492	0	19	19	5492	1837
4	मा.श्री.डायगव्हाणे	1532	1	27	28	1532	1968
5	मा.श्री.एस.क्यू.जमा	7004	0	91	91	10175	3260
6	मा.श्री.डॉक्टर पेढस.	1230	0	4	4	1230	727
7	मा.श्री.केशव मानकर	498	0	1	1	498	497
8	मा.श्री.पित्तमकुमार शोगावकर	297	0	1	1	297	297
9	मा.श्री.रमेश निकोसे	944	0	1	1	944	944
एकूण		35255	24	206	230	39246	22006

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हा नियोजन समिती, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 13.1
पोलिस अधिकारी / कर्मचारी यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष :- 2007 - 08

अ. क्र.	पदनाम	संख्या	
		एकूण संख्या	पैकी महिलांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	पोलिस अधिकारी / कर्मचा-यांची संख्या		
	1.1 पोलिस आयुक्त	1	0
	1.2 अपर पोलिस आयुक्त	4	0
	1.3 सहपोलिस आयुक्त	1	0
	1.4 पोलिस उप आयुक्त	8	0
	1.5 पोलिस सहायक आयुक्त	19	1
	1.6 पोलिस अधीक्षक	4	0
	1.7 अपर पोलिस अधीक्षक	4	0
	1.8 पोलिस उप अधीक्षक	20	0
	1.9 पोलिस निरीक्षक	146	1
	1.10 पोलिस उप निरीक्षक	452	15
	1.11 सहा-यक पोलिस निरीक्षक	741	5
	1.12 पोलिस जमादार / हवालदार	2731	37
	1.13 पोलिस शिपाई / पोलिस नाईक	7212	379
	एकूण पोलिस अधिकारी / कर्मचारी संख्या	11343	438
2	पोलिस ठाणे	62	XX
3	आउट पोस्ट	41	XX
4	पोलिस चौकी	70	XX
5	लॉकअप्स	83	XX
6	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची सोय असलेली गावे व शहरे	85	XX
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रू.लाखात)	16705	XX

आधार - 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक (ग्रामिण विभाग) नागपूर

2) पोलिस आयुक्त (शहर विभाग), नागपूर 3) पोलिस अधीक्षक, लोहमार्ग, नागपूर 4)

समादेशक राज्य राखिव पोलिस दल गट क्र.4 व 13 नागपूर

तक्ता क्रमांक - 13.2

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकालात काढलेली प्रकरणे

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ वर्ष :- 2007

अ. क्र.	न्यायालये	एकूण प्रकरणे	मूळ		अपील	
			नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	दिवाणी न्यायालय	13573	6934	4853	1140	646
2	फौजदारी न्यायालय	141724	133567	3319	312	4526
3	लोक न्यायालय	696	582	114	-	-
4	कामगार न्यायालय	5758	5758	-	-	-
5	औद्योगिक न्यायालय	857	464	71	281	41
6	कौटुंबिक न्यायालय	2147	1849	278	-	-
7	जिल्हा दंडाधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	944	-	944	-	-

आधार -1) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, नागपूर

2) आयुक्त, कामगार न्यायालय, नागपूर

3) आयुक्त, औद्योगिक न्यायालय, नागपूर

4) जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी, नागपूर

5) समुपदेशक, कौटुंबिक न्यायालय, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 14.1

चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केवलधारक यांची आकडेवारी

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष: 31.3.2008

अ. क्र.	तालुका	कायम स्वरुपी चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हीडीओ केंद्रे		केवल धारक		वसूल केलेला करमणूक कर (रुपये हजारात)
		संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	केवल चालक संख्या	केवल ग्राहक संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	0	0	0	0	6	300	2	512	332
2	काटोल	1	375	0	0	3	150	5	1685	617
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	2	100	11	834	258
4	सावनेर	2	750	0	0	4	200	17	2262	807
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	9	945	376
6	रामटेक	0	0	0	0	6	300	7	808	752
7	मौदा	0	0	0	0	1	50	12	324	126
8	कामठी	3	1335	0	0	0	0	29	2571	1374
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	0	0	2	100	24	2468	1338
10	नागपूर(श)	24	44668	0	0	0	0	526	65121	76191
11	हिंगना	1	445	0	0	5	250	8	2505	828
12	उमरेड	1	524	0	0	1	50	7	1827	703
13	कुही	0	0	0	0	0	0	2	178	92
14	भिवापूर	0	0	1	195	1	50	2	147	100
जिल्हा एकूण		32	48097	1	195	31	1550	661	82187	83894

आधार- जिल्हाधिकारी कार्यालय (करमणूक शाखा), नागपूर

तक्ता क्रमांक - 14.2

मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ-31.3.2008

अ. क्र.	तालुका	मुद्रणालयांची संख्या	दैनिक वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके					
			दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	त्रैमासिक	वार्षिक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	5	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	8	0	1	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	4	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	7	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	3	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	5	0	1	0	0	0	0
7	मौदा	4	0	1	0	0	0	0
8	कामठी	16	1	3	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(शा)	642	37	40	1	8	2	0
11	हिंगना	2	0	1	0	0	0	0
12	उमरेड	9	0	0	0	0	0	0
13	कुही	3	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	3	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		711	38	47	1	8	2	0

आधार:- 1) जिल्हा माहिती अधिकारी, नागपूर

2) अप्पर कामगार आयुक्त, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 14.3

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा-नागपूर

संदर्भ वर्ष 2004

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मिळालेली मते	
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	मो. पि.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)

लोकसभा निवडणूक : 2004

1	22 रामटेक	1148012	373271	274011	647282	56.38	262618	
2	23 नागपूर	1629719	445841	346339	792180	48.61	373769	
लोकसभा एकूण		2777731	819112	620350	1439462	51.82	636387	

विधानसभा निवडणूक : 2004

1	131 उमरेड	188321	74708	64045	138753	73.68	66539	
2	132 कामठी	243836	87101	73872	160973	66.02	48734	
3	133 नागपूर(उ)	306139	78643	62082	140725	45.97	70758	
4	134 नागपूर(पू)	384487	115753	91182	206935	53.82	96246	
5	135 नागपूर(द)	232432	66521	56410	122931	52.89	44551	
6	136 नागपूर(म)	140297	44100	35451	79551	56.70	39684	
7	137 नागपूर(प)	445371	125964	106654	232618	52.23	95533	
8	138 कळमेश्वर	224350	85957	70010	155967	69.52	0	
9	139 काटोल	162354	63678	52593	116271	71.62	0	
10	140 सावनेर	200994	81759	67996	149755	74.51	9499	
11	141 रामटेक	211185	80587	67260	147847	70.01	23904	
विधानसभा एकूण		2739766	904771	747555	1652326	60.31	495448	

तक्ता क्रमांक - 14.3

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा-नागपूर

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)						
		जनता दल	एन.सी.पी	जनता पार्टी	भा.ज.प.	शिवसेना	अपक्ष	इतर पक्ष
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
लोकसभा निवडणूक :		सप्टेंबर 2004						
1	22 रामटेक	0	0	0	0	276720	21444	86500
2	23 नागपूर	0	0	0	274286	0	50283	93842
लोकसभा एकूण		0	0	0	274286	276720	71727	180342
विधानसभा निवडणूक :		सप्टेंबर 2004						
1	131 उमरेड	0	0	0	41573	0	15800	14841
2	132 कामठी	0	0	0	0	0	31719	80520
3	133 नागपूर(उ)	0	0	0	33556	0	2728	33683
4	134 नागपूर(पू)	0	0	0	0	84415	4322	21952
5	135 नागपूर(द)	0	0	0	35537	0	2840	40003
6	136 नागपूर(म)	0	0	0	28401	0	0	11466
7	137 नागपूर(प)	0	0	0	113143	0	7256	16686
8	138 कळमेश्वर	0	48643	0	0	43560	52682	11082
9	139 काटोल	0	75173	0	0	30324	3791	6983
10	140 सावनेर	0	0	0	48396	0	69566	22294
11	141 रामटेक	0	0	0	0	41115	29639	53189
विधानसभा एकूण		0	123816	0	300606	199414	220343	312699

आधार - जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर